

WIADOMOŚCI HANDLU ZAGRANICZNEGO

rynki towarowe

ROK III

WIRZ 1952
Nr. 35 (40)

1952

WIADOMOŚCI HANDLU ZAGRANICZNEGO

Tylko do użytku służbowego

S P I S R Z E C Z Y

(ważniejsze informacje)

	<u>str.</u>
Przegląd kapitalistycznych rynków zbożowych	1
Wiadomości z międzynarodowych rynków ziemiaków	7
Wiadomości z argentyńskiego rynku mięsnego	9
Brak mięsa we Francji	11
Sytuacja na zachodnio-europejskim rynku jajczarskim	13
Wiadomości z rynku rybnego	17
Wiadomości z kapitalistycznego rynku skór surowych	19
Tendencje na światowym rynku cukru	21
Międzynarodowe obroty cukrem w 1951 r.	22
Światowa produkcja kawy w sezonie 1951/52	25
Wiadomości z kapitalistycznego rynku węglowego	27
Wzrost obrotów ropą i produktami naftowymi w Europie zachodniej	31
Eksport porcelany, wyrobów ceramicznych i szklanych z Wielkiej Brytanii w pierwszej połowie 1952 r.	36
Problem zaopatrzenia Europy w siarkę	39
Z międzynarodowego rynku kauczuku naturalnego	43
Tendencja na międzynarodowym rynku tarcicy iglastej	46
Rynek celulozy i papieru	53
Położenie kanadyjskiego przemysłu celulozo-papierniczego	55
B A W E i N A	58
W E i N A	62
Wiadomości z międzynarodowego rynku żelaza i stali	67
Wiadomości z międzynarodowego rynku metali nieżelaznych	70

X

Z A Ł A C Z N I K

Spis ważniejszych artykułów jakie ukazały się w "WHZ"

"Rynki Towarowe" w okresie od I.VI.51 do I.VII.1952 r.

Redakcja i administracja:

Polaka Izba Handlu Zagranicznego, Warszawa, ul. Moza 35, tel. 8-98-90

ERRATA do Nr. 35/70 "Rynków Towarowych".
=====

Str. 19. w 18-tym wierszu od góry winno być: "...Argentyńskie frigorifico heavy ox sprzedawane są ostatnio do Europy po 19 1/4 za lb - do Anglii po 18 1/4 d - a "Extremes" po 21 1/4 - 21 1/2 d za lb".

Str. 65. w nagłówku do zestawienia zamiast:

1952/53

1951/52

w 1.000 lb

winno być:

1951/52

1950/51

w 1.000 lb

P.I.H.Z. Nr. 6, dnia 23.IX.52 r., nakład: 500 egz., format A 4

Racjonalizatorskie pomysły Działu
Badań Gospodarczych

"BAROMETR TENDENCJI NA TOWAROWYCH RYNKACH KAPITALISTYCZNYCH"

P.I.H.Z.

Okres: 1.IX. - 15.IX.1952 r.

Artykuł	Znaczące wzmocn. rynku	Wzmocn. rynku	Rynek nieregul. larny	Bez- zmian	Oslab. rynku	Znaczące osłab. rynku	Uwagi
Pszenica			x				W pierwszej połowie okresu wzrost cen głównie pszenicy kanadyjsk. - w drugiej spadek cen.
Kukurydza					x		Pod koniec okresu.
Cukier					x		Kontrakt Nr 4 w dn.15.9. 4,00 zł /lb
Oleje roślin.			x				Wzmocnienie tendencji w od- niesieniu do olejów kokosowych, obniżenie - w odniesieniu do oleju lnianego pol.amerykańsk. kopra - nieregularna.
Kawa					x		
Bawełna					x		Niewielki spadek cen bawełny amerykańskiej i brazylijskiej, silniejszy indyjskiej. Egipska nieregularna z tendencją do spadku cen w końcu okresu.
Wełna					x		
Juta		x					
Kauczuk					x		
Skóry surow.		x					
Cyna			x				Przy niewielkich wahaniach notowań.
Miedź				x			Oznaki osłabienia rynku przy końcu okresu.
Cynk				x			
Stal belg.		x					
Węgiel europ.				x			
Frachty		x					Głównie frachty na węgiel.

Uwaga: opracowano na podstawie notowań światowych
i branżowych informacji z prasy handlowej.

Sytuacja na rynkach w skrócie

RYNEK ZBOŻOWY: Pierwsza dekada września wyniosła pewne wzmocnienie tendencji cen pszenicy na giełdzie w Chicago: notowania w dniu 9.IX. wynosiły dla dostaw wrześniowych 232 $\frac{3}{8}$ centa wobec 230 centów za buszel w dniu 26.VIII. W Winnipeg zanotowano w tym okresie dość znaczne wahania: cena pszenicy Nr 1 północna spadła z 218 centów za buszel w dniu 26.VIII. do 214 $\frac{7}{8}$ centa w dniu 2.IX., poczym ponownie zwyżkowała do 219 $\frac{3}{4}$ centa w dniu 9.IX. Jęczmień w Winnipeg wykazywał dalszą zwyżkę do 131 centów za buszel w dniu 2.IX. i 135 $\frac{3}{4}$ centa w dniu 9.IX. dla dostaw w październiku. Ceny kukurydzy w Chicago podlegały po koniec sierpnia i w pierwszej dekadzie września nieznacznym wahaniom i wynosiły dla dostaw wrześniowych 178 $\frac{5}{8}$ - 178 $\frac{3}{4}$ centa za buszel w dniu 9.IX. Pod koniec sierpnia nastąpiło ożywienie na północno-amerykańskich rynkach eksportowych pszenicy. Kraje Ameryki Środkowej i Południowej interesowały się głównie pszenicą amerykańską, Japonia natomiast zamierza zakupić 400 000 ton pszenicy kanadyjskiej obok pewnych ilości amerykańskiej. Pomiedzy ZSRR a Pakistanem toczą się rokowania w sprawie wymiany bawełny i juty na pszenicę. Drzędowe szacunki ogólnej podaży pszenicy w Ameryce Północnej podają bardzo wysoką cyfrę 2 440 mln. buszli, co wobec nadwyżek we Francji, Afryce Północnej, Turcji i Syrii oraz spodziewanego spadku zapotrzebowania importowego w bieżącym sezonie zdaje się wykluczać niedobór tego ziarna na rynku kapitalistycznym. Oficjalna ocena tegorocznego zbioru kukurydzy w Argentynie wynosi zaledwie 1 900 000 ton i jest znacznie niższa od poprzednich przewidywań. W ostatnim tygodniu sierpnia popyt światowy koncentrował się na jęczmieniu kanadyjskim, podczas gdy zainteresowanie jęczmieniem niedolarowym było słabe. Kanada w bieżącym sezonie posiadać będzie duże nadwyżki jęczmienia.

RYNEK MIESA: Spis inwentarza przeprowadzony w czerwcu w Wielkiej Brytanii, wykazał spadek ilości bydła rogatego, znaczny wzrost ilości owiec i trzody chlewnej. Argentyński Bank Centralny wprowadził od września b.r. wolnorynkowy kurs przeliczeniowy na eksport konserw mięsnych. Wynosi on obecnie 13,98 peso za 1 dolar, zamiast poprzedniego 7,50 peso za 1 dolar. Board of Trade odwołał od 15 września general open licence na niektóre gatunki gotowych i niegotowych produktów mięsnych. Rząd francuski opracowuje program zwiększonego importu mięsa celem zmniejszenia niedoboru na rynku wewnętrznym spowodowanego epidamią zarazy pyska i nogi. Wartość tego importu ma wynosić 6 miliardów franków.

RYNEK CUKRU: W pierwszej połowie września rynek cukru Kontrakt Nr 4 wykazywał wyraźną tendencję spadkową. Plany utrzymania mocnego rynku na Kubie całkowicie zawiodły. Nawet Komitet Sprzedaży został zmuszony do obniżenia ceny cukru znacznie poniżej 4,25 zł za lb. Najważniejszym wydarzeniem na tym rynku w omawianym okresie było zakupienie przez Francję 200 000 ton cukru kubańskiego płatnego w 1/3 w dolarach, a w 2/3 we frankach francuskich. Na dzień 17 września zwołano do Londynu Międzynarodową Konferencję Cukrową. Cukier Kontrakt Nr 4 na giełdzie nowojorskiej notowany był w dniu 15 września po 4,00 zł za lb z dostawą na październik wobec 4,05 ~~zł~~ 4,06 ~~zł~~ tygodni wcześniej. W dniu 17 września cukier ten oferowany był po 3,97 zł za lb /otwarcie/, przy zamknięciu notowano go nominalnie po 4,00 zł. Pozycje na rok przyszły nie zniżkowały i notowano je niezmiennie od 383 do 388 zł za lb. W przeciwieństwie do tego cukier Kontrakt Nr 6 zwyżkował o kilka punktów, osiągając w dniu 15 września - 5,94 zł za lb.

RYNEK WĘGLA: Na sierpniowej sesji Komitetu Węglowego przy ECE problem ustalenia przydziałów węgla na IV kwartał nie natrafiał na żadne trudności. W IV kwartale przewiduje się import około 3 mln. ton węgla koksującego ze Stanów Zjednoczonych. Produkcja węgla Niemiec zachodnich nie osiągnie w 1952 r. przewidzianej ilości 126 mln. ton. W pierwszych 7-miu miesiącach b.r. wydobyte węgla w USA było o 12% mniejsze niż w analogicznym okresie w r.ub. Ogólny stan zapasów w Anglii wynosi obecnie 17 1/2 mln. ton, czyli o 3 1/2 mln. ton więcej niż o rok wcześniej. Natomiast spożycie węgla w Anglii było w pierwszych 32 tygodniach roku o 2,75 mln. ton mniejsze niż w 1951 r. Na skutek trudności finansowych w wielu kopalniach zachodnio-niemieckich przerwano prace modernizacyjne. W ciągu I półrocza b.r. Belgia eksportowała rekordową ilość 1,4 mln. ton węgla, którego produkcja wzrosła o 650 tys. ton w ciągu pierwszych 7-miu miesięcy.

RYNEK BAWELNIANY: Według ogłoszonych w dniu 8 września drugich oficjalnych szacunków, zbiory bawełny amerykańskiej oceniono na zaledwie 13 889 000 bel t.zn. o 846 000 bel mniej niż przewidywano w sierpniu. Całkowitą podaż, łącznie z importem, oblicza się w bieżącym sezonie na 16,6 mln. bel, wobec 17,4 mln. bel rok wcześniej. W pierwszej dekadzie września tendencje nieregularne. W kilka dni po ogłoszeniu szacunków bawełna Middling 15/16" nieznacznie zwyżkowała, poczem znów spadła. W dniu 16 września bawełna amerykańska z dostawą na październik notowana była po 39,12 zł za lb. W Pakistanie zniesiono opłaty eksportowe za krótkowłóknistą bawełnę "Dessi". Cła na inne gatunki zostały zredukowane z 180 do 190 rupii za belę. Zniesiono również zakaz dokonywania transakcji terminowych bawełną. Amerykański Munition Board wznowia zakupy bawełny egipskiej "Karnak" i innych gatunków długowłóknistych na cele strategiczne.

RYNEK WEŁNY: Dnia 1 września aukcje australijskie i południowo-afrykańskie otworzyły nowy sezon wełniany. Ceny otwarcia utrzymały się na ogół na poziomie cen z końca ubiegłego sezonu, w następnych jednak dniach spadły do poziomu o 5 do 12,5% niższego niż w ubiegłym sezonie. Oferowana wełna była na ogół dobrze wyselekcjonowana tak że jakość jej była wyższa niż w ubiegłym sezonie. Na aukcjach południowo-afrykańskich ceny wełny czesankowej były takie same jak w poprzednim sezonie lub o 2,5% niższe, natomiast ceny wełen średnio i krótkowłóknistych podniosły się o 2,5%. Dnia 15 września otworzone zostały aukcje londyńskie, które mają uzupełnić dostawy wełny z Australii. Zostanie na nich zaoferowane około 50 000 bel.

RYNEK KAUCZUKU: W ciągu ostatniej dekady sierpnia i pierwszej dekady września cena kauczuku naturalnego RSS Nr 1 /nattychiast/ na rynku londyńskim obniżyła się o 3 3/4 d na lb., a mianowicie z 26 1/4 d za lb /21.VIII.b.r./ na 22 1/2 d za lb /10.IX.b.r./. Popyt słaby. Cejlon ma dostarczyć we wrześniu dwa większe ładunki kauczuku naturalnego do Chin Ludowych /pierwszy ładunek - 1 900 'ton/. Sjańskie władze celne obniżyły z dniem 26.VIII.b.r. cło eksportowe na kauczuk z 77 satangów na 57,75 satangów od 1 kg. Produkcja kauczuku naturalnego w Indonezji wyniosła w pierwszym półroczu b.r. około 350 tys. ton /w I półroczu 1951 r. - 438 tys. ton/, a eksport 334 tys. ton /435 tys. ton/. Produkcja kauczuku malajskiego wyniosła w tym czasie 280 tys. ton /309 tys. ton/, zaś eksport - 253 tys. ton /320 tys. ton/. International Rubber Study Group ocenia światową produkcję kauczuku naturalnego w 1952 r. na 1 690 tys. l. ton, a konsumpcję na 1 450 tys. l. ton. Ponowna próba uregulowania kapitalistycznego rynku kauczuku naturalnego podjęta w Londynie na dwu i półtygodniowych obradach komisji roboczej International Rubber Study Group nie powiodła się głównie z uwagi na negatywne stanowisko USA. W Stanach Zjednoczonych R.F.C. podwyższyła cenę butadienu produkowanego z ropy naftowej z 13 ¢ do 18 ¢ za lb f.o.b. porty Zatoki Meksykańskiej. W USA National Production Authority zniósła ograniczenia zakupu od R.F.C. kauczuku syntetycznego produkowanego na zimno.

RYNEK ŻELAZA I STALI: Sezonowy spadek produkcji brytyjskiego przemysłu hutniczego w miesiącach letnich lipcu i sierpniu był w roku bieżącym znacznie mniejszy niż normalnie, co przy zwiększonym imporcie stali zwiększyło podaż krajową i spowodowało odprężenie sytuacji w dziedzinie zaopatrzenia. W 1952 r. produkcja stali w Anglii będzie o 400 000 ton większa niż w 1951 r. Przemysłowe koła zachodnio-niemieckie przewidują, że produkcja stali w Niemczech zachodnich osiągnie może w bieżącym roku 16,5 mln. ton. Ostatnie tygodnie przyniosły znaczny wzrost importu stali do Niemiec zachodnich, natomiast napływ zamówień zagranicznych na stal wyraźnie się zmniejszył. Na rynku antwerpskim tendencja mocne z przypuszczalnym dalszym wzmocnieniem się rynku eksportowego. W Holandii przewidyuje się ogólne podniesienie cen stali. W Japonii sytuacja na rynku stali bardzo mocna przy dużym napływie zamówień

zagranicznych.

RYNEK METALI NIEŻELAZNYCH: Produkcja aluminium na Węgrzech była w roku ubiegłym 20-krotnie większa niż w 1938 r. W końcu sierpnia British Aluminium Co., obniżyła ceny cienkiej blachy i folii aluminiowej o 2 d na lb, czyli o 8%. W pierwszej dekadzie września notowania cyny na rynku londyńskim były nieregularne wahając się od £ 960 do £ 966 za tonę w dostawach natychmiastowych. W pierwszej połowie r.b. Malaje eksportowały 30 568 ton cyny o wartości \$ 244,6 mln. ~~W~~ zakupy rządu amerykańskiego były dwukrotnie wyższe niż w roku ubiegłym. Prezydent Boliwii powtórnie zapowiedział publicznie upaństwowienie kopalni cyny. Amerykański Departament Handlu ustalił kwotę eksportu białej blachy na IV kwartał w ilości 96 000 ton krótkich wobec uprzedniej kwoty na II kwartał w ilości 126 000 ton. Kapitalistyczny rynek cynku nie wykazał większych zmian. Rynek miedzi jest nadal aktywny przy niezmienionym poziomie cen. Niemcy zachodnie kupiły w końcu sierpnia 1000 ton miedzi chilijskiej po 35,5 ¢ za lb f.o.b. Brytyjski rynek ołowiu wykazywał w pierwszej dekadzie września prawie zupełny zastój w oczekiwaniu otwarcia giełdy ołowiu dnia 1.X.b.r.

Zboża i okopowe

Przegląd kapitalistycznych rynków zbożowych

P s z e n i c a. Przewidywany wzrost podaży we wrześniu wywierał w ostatnim tygodniu sierpnia nacisk w kierunku zniżki na terminowym rynku pszenicy w Chicago, jednakowoż w wyniku większego zainteresowania zagranicą, notowania końcowe wykazywały zwyżkę o $5/8$ centa do $3/4$ centa na buszlu. Notowania wyższych gatunków Manitoby zniżkowały o 3 centy na buszlu, natomiast ceny niższych gatunków jak i pszenicy sprzedawanej w ramach Paktu nie uległy zmianie.

Kraje Środkowej i Południowej Ameryki były w omawianym tygodniu głównymi nabywcami pszenicy amerykańskiej. Brazylia zakupiła ponad 100 000 ton pszenicy ozimej, z dostawą we wrześniu/październiku, a Meksyk około 24 000 ton No 2 Hard Winter. Włochy zakupiły cztery ładunki No 2 Hard Winter, dostawa w październiku/listopadzie. Ponadto duże ilości zamierzały nabyć Niemcy zachodnie i Japonia.

Obok tradycyjnych zakupów Wielkiej Brytanii na rynku kanadyjskim, najważniejszym wydarzeniem tygodnia był planowany przez Japonię zakup 400 000 ton Manitoby. Trynidad zamierza zakupić pewną ilość mąki kanadyjskiej, Brazylia zaś ponownie pszenicę.

Paryski korespondent pisma "Corn Trade News" ocenia, że 400 000 - 500 000 ton pszenicy z tegorocznych nadwyżek Francja przeznaczy na rezerwy, 111 000 ton dostarczy w ramach Paktu, 250 000 ton mąki wyeksportuje do swych posiadłości zamorskich a 50 000 ton pszenicy do Algieru, zaś pewną ilość pozostawi na eksport po cenach wolnorynkowych w okresie wiosny 1953 r.

/Corn Trade News, 2.IX.1952 r.
Weekly Review of Grain Trade/

Wstępne półoficjalne szacunki zbioru pszenicy w Australii w sezonie 1952/53 podają cyfrę 150 mln. buszli z powierzchni około 10 mln. akrów. Zeszłoroczny zbiór pszenicy wyniósł 161 mln. buszli a w sezonie 1950/51 - 184 mln. buszli. Ogólna ilość pszenicy na eksport i remenenty wynosiła z początkiem lipca bieżącego roku zaledwie 49,3 mln. buszli wobec 63,8 mln. w lipcu 1951 r.

/Corn Trade News, 5.IX.1952 r./

Ostatnio miały miejsce rokowania pomiędzy ZSRR i Pakistanem w sprawie wymiany bawełny na pszenicę. Według niepotwierdzonych wiadomości w zamian za 250 000 bel surowej bawełny i pewną mniejszą ilość juty, ZSRR miałby dostarczyć Pakistanowi 200 000 ton pszenicy.

/Reuter, 6.IX.1952 r./

- 2 -

Ponieważ Brazylia nie mogła w tym roku sprowadzić pszenicy od swojego tradycyjnego dostawcy, Argentyny, musiała się rozejrzeć za innymi źródłami w Urugwaju, Kanadzie a przede wszystkim w Stanach Zjednoczonych. Ostatnio nawiązano też kontakty z Turcją w celu otrzymania stamtąd pszenicy w ramach istniejącej wymiany towarowej. Ze względu na to, że gatunki pszenicy tureckiej odpowiadają jakościowo wymogom brazylijskim, należy się liczyć z tym, że transakcja rychło dojdzie do skutku.

/Neue Zürcher Zeitung, 3.IX.1952 r/

O ile w latach powojennych kraje importujące pszenicę napotykały na trudności w pokryciu swego zapotrzebowania na ziarno chlebowe, to obecnie sytuacja uległa zmianie na ich korzyść. Wpłynęła na to stopniowa odbudowa gospodarki rolnej w Europie i niektórych obszarach Azji, gdzie początkowo dawały się odczuwać skutki wojny. Widocznym jest już obecnie, że popyt na pszenicę amerykańską jest słabszy, niż w tym samym okresie ubiegłego roku. Istnieją również oznaki, że w bieżącym sezonie światowe zapotrzebowanie importowe będzie mniejsze. Urzędowe czynniki w Stanach Zjednoczonych liczą się z tym, że eksport zmniejszy się o około 2,6 mln. ton w porównaniu z poprzednim sezonem. Z drugiej strony Ameryka Północna rozporządzać będzie większymi nadwyżkami eksportowymi a ponadto, o ile warunki będą sprzyjały, zwiększy się również produkcja pszenicy na południowej półkuli. W tym wypadku Argentyna odzyskałaby swoje rynki południowo-amerykańskie, które obecnie uzależnione są od dostaw ze Stanów Zjednoczonych. Zarówno Niemcy zachodnie jak i Włochy liczą na dostawy pszenicy argentyńskiej w nadchodzącym roku.

Na poprawę położenia krajów importerskich wpływa również fakt, że Francja, Syria i Północna Afryka posiadają w tym roku nadwyżki, podczas gdy w ubiegłym sezonie zmuszone były importować ziarno z zagranicy w celu pokrycia deficytu produkcji krajowej. Turcja ma nadwyżkę 800 000 ton pszenicy, z czego 200 000 ton zostało już sprzedanych Niemcom zachodnim i Jugosławii.

Zapotrzebowanie importowe Indii zmniejszy się znacznie w wypadku pomyślnych nowych zbiorów.

Ogólna nadwyżka pszenicy we Francji, Afryce Północnej, Turcji i Syrii wyniesie prawdopodobnie blisko 2,2 mln. ton. Poważną rolę na rynku światowym mogą odegrać dostawy pszenicy radzieckiej i węgierskiej. Wpłynie to oczywiście na spadek popytu na pszenicę północno-amerykańską.

Trudno przewidzieć wpływ tych czynników na cenę pszenicy, nie należy jednakowoż przypuszczać, aby pszenica sprzedawana była w ramach Paktu po cenie niższej od maksymalnej. Cena ta obecnie już uważana jest przez główne kraje eksporterskie za zbyt niską i jest rzeczą prawie pewną, że wobec stosunkowo wysokiej ceny wolnorynkowej, kraje importerskie wykorzystają swe kwoty w ramach Paktu Pszenicznego. Należy jednakowoż spodziewać się silnej konkurencji ze strony tych krajów, które nie są członkami Paktu. Wobec bardzo dużych nadwyżek kanadyjskich i przypuszczalnego spadku popytu na

pszenicę, nie będzie łatwo Kanadzie utrzymać cenę wolnorynkową na poziomie znacznie wyższym od cen obowiązujących w ramach Paktu. Podobnie jak dwaniej Argentyna, Kanada produkuje pszenicę głównie na eksport. Stany Zjednoczone znajdują się w odmienniej sytuacji, gdyż farmerzy mają możliwość oddania zboża pod zastaw rządowy w tym wypadku, gdy ceny wolnorynkowe wykazują zbyt silny spadek w stosunku do ceny subwencyjnej, ponieważ zapotrzebowanie wewnętrzne jest znacznie większe niż w Kanadzie.

/Corn Trade News 26.VIII.1952 r./

Pismo "Corn Trade News" zamieściło ciekawe rozważania na temat kształtowania się podaży światowej pszenicy w bieżącym sezonie, które w skrócie podajemy.

Wzrost produkcji pszenicy w Stanach Zjednoczonych w bieżącym roku skompensował z nadwyżką spadek zapasów pozostałych z poprzedniego okresu, podczas gdy rekordowy zbiór w Kanadzie przy wyższym stanie zapasów ziarna z poprzedniego zbioru spowoduje dalszy wzrost nadwyżki na eksport. Należy jednakowoż mieć na uwadze, że Argentyna wykazywała z początkiem obecnego sezonu niedobór pszenicy a nadwyżki australijskie w dniu 1 sierpnia b.r. były niewielkie.

Remanenty pszenicy czterech eksporterów kapitalistycznych

/w tys. buszli/

	Stany Zjednoczo- ne.	Kanada	Argentyna	Australia	Ogółem
1952 r.	253 000	232 000	-	45 000	530 000
1951 r.	396 000	186 000	22 000	58 000	661 000
1950 r.	417 000	112 000	40 000	76 000	645 000
1949 r.	308 000	102 000	32 000	60 000	502 000
1948 r.	196 000	78 000	28 000	67 000	369 000
1947 r.	84 000	87 000	34 000	27 000	232 000

Ogólny spadek zapasów pozostałych z poprzedniego sezonu wynosi 116 mln buszli a podaż podobnie jak i w innych ostatnich latach koncentruje się głównie w Północnej Ameryce.

Ogólna podaż pszenicy w Ameryce Północnej w oparciu o najnowsze urzędowe szacunki zbiorów i zapasy, wynosi 2 440 mln. buszli i jest większa od podaży w jakimkolwiek innym sezonie od 1942/43 r.

Podaż pszenicy i maki w Ameryce Północnej

/w milionach buszli/

	Stany Zjednoczone		K a n a d a		Ogólna podaż
	Remanent	Zbiory	Remanent	Zbiory	
1952/53	253	1 299	232	656	2 440
1951/52	395	987	186	562	2 130
1950/51	427	1 019	112	462	2 020
1942/43	632	969	424	557	2 582
Srednia przedwojenna	154	758	102	512	1 326

Zapotrzebowanie wewnętrzne w Stanach Zjednoczonych oceniane jest w bieżącym sezonie na 735 mln. buszli, a w Kanadzie na 150 mln. buszli, czyli łącznie 885 mln. buszli, co pozostawia 1 555 mln. buszli na eksport i remanenty. Zmagazynowanie tak dużych ilości ziarna przedstawiać będzie poważny problem, szczególnie w Kanadzie.

/Corn Trade News, 26.IX.1952 r/

K u k u r y d z a. Ceny kukurydzy w Chicago wykazywały pod koniec sierpnia niewielkie wahania, zaś końcowe notowania nieznacznie różniły się od notowań z poprzedniego tygodnia. Poziom cen był w dalszym ciągu o kilka centów na buszlu wyższy niż w analogicznym okresie ubiegłego roku.

Wielka Brytania po raz pierwszy od dłuższego czasu zakupiła pewną ilość kukurydzy amerykańskiej. Sfinansowanie tej transakcji nastąpi w ramach uzyskanego ostatnio przydziału dolarów M.S.A. Za gatunek No 2 żółtej amerykańskiej kukurydzy Wielka Brytania płaciła równowartość £ 27/11/9d za tonę f.o.b., dostawa z końcem września i w początkach października i około £ 27/3/3d za dostawę w pierwszej połowie października.

Irlandia wykazywała w tym okresie słabsze zainteresowanie.

Belgia zakupuje w dalszym ciągu niewielkie ilości i płaciła ostatnio £ 28/5/- za tonę c.i.f., dostawa w październiku/listopadzie, zaś £ 29/5/8 1/2 d za dostawę we wrześniu. W analogicznym okresie ubiegłego roku Belgia płaciła za dostawy wrześniowe równowartość £ 33/5/- za tonę c.i.f., zaś za dostawy w listopadzie £ 30/17/2d. Niższe w porównaniu z zeszłorocznymi ceny kukurydzy na rynku antwerpijskim spowodowane są spadkiem stawek frachtowych jaka w międzyczasie nastąpiła.

W Stanach Zjednoczonych spodziewany jest wzrost zużycia kukurydzy jako paszy dla bydła ze względu na przewidywany spadek podaży miło.

Pogoda w głównym pasie kukurydzy w Stanach Zjednoczonych sprzyja na ogół rozwojowi upraw, z drugiej jednak strony pojawienie się szkodników spowodowało pewne straty.

Ministerstwo rolnictwa w Argentynie rozpoczęło ostrą kampanię mającą na celu zachęcenie farmerów do znacznego powiększenia obszaru uprawy kukurydzy. Jest rzeczą pewną, że ewentualne nadwyżki argentyńskie w 1953 r. znajdą łatwy rynek zbytu w Europie. Nawet gdyby Argentyna żądała wyższej ceny niż cena rynkowa kukurydzy dolarowej, wiele krajów importarskich zgodzi się na zapłatę premii za możliwość spłaty należności w funtach szterlingach.

Wydaje się, że sytuacja zaopatrzeniowa Francji jeśli chodzi o kukurydzę przedstawia się korzystnie, pomimo tego, że nowy zbiór tego zboża będzie mniejszy od zeszłorocznego. Zapasy łącznie z zakontraktowanymi dostawami z zagranicy wynoszą 400 000 ton i w związku z tym nie oczekuje się dalszych zakupów przed najbliższą wiosną. Wydaje się, że stosunkowo wysoka cena kukurydzy jako paszy dla bydła spowoduje spadek popytu na nią. Hodowcy francuscy zużywać będą przypuszczalnie jęczmień zamiast kukurydzy w szerszym zakresie niż dotychczas, podobnie

jak to się dzieje obecnie w Wielkiej Brytanii, Niemczech zachodnich, Belgii i Holandii.

Stany Zjednoczone wysłały ostatnio około 4 mln. buszli kukurydzy do Związku Afryki Południowej, jednakowoż na pokrycie deficytu w tym kraju potrzebne są znacznie większe ilości. Afryka Południowa będzie starała się pokryć część swego niedoboru zakupując kukurydzę w innych krajach niż Stany Zjednoczone o ile tylko okaże się to możliwe.

Wysyłki kukurydzy ze Stanów Zjednoczonych są w dalszym ciągu niewielkie. Wydaje się, że ogólny eksport będzie znacznie mniejszy niż w poprzednim sezonie.

Argentyna wysła kukurydzę do Francji w ramach nawartej niedawno transakcji wymiennej.

/Corn Trade News, Weekly Review of Grain Trade, 2.IX.1952 r./

Ostatnio opublikowana została oficjalna ocena tegorocznego zbioru kukurydzy w Argentynie, wynosząca 1 990 000 ton. Cyfra ta jest znacznie niższa od przewidywań kół handlowych, które jeszcze w czerwcu b.r. szacowały produkcję na 3,5 mln. ton. Jest to jeden z najsłabszych zbiorów ostatnich lat, wyższy jednakowoż od produkcji w 1949 r., która wyniosła 836 000 ton.

Zapotrzebowanie krajowe w ostatnich sezonach wynosiło około 2 mln. ton. Wynika z tego, że Argentyna nie dysponuje nadwyżkami - w przeciwieństwie do początkowych szacunków, o których wspominał poprzedni numer "Rynków Towarowych" - jednakowoż jak wiadomo około 300 000 ton sprzedanych zostało na eksport. Sprzedaż takiej ilości wynika z konieczności zapłaty za import pszenicy ze Stanów Zjednoczonych. Dalsze sprzedaże kukurydzy argentyńskiej w bieżącym sezonie ograniczać się będą do niewielkich ilości.

/Corn Trade News, 26.VIII.1952 r./

Ję c z m i e ń. W ostatnim tygodniu sierpnia popyt światowy koncentrował się głównie na jęczmieniu kanadyjskim. Japonia zakupiła w Kanadzie 17 ładunków jęczmienia a Niemcy zachodnie - 2 ładunki. Japonia pokryła już w przybliżeniu połowę swojego zapotrzebowania obliczanego na 300 000 ton.

Wielka Brytania po raz pierwszy od kilku miesięcy zakupiła pewną ilość jęczmienia kanadyjskiego, w tym gatunek No 1 na paszę z dostawą w pierwszej połowie października po £ 25/17/6d i z dostawą w drugiej połowie października po £ 25/18/- za długą tonę f.o.b.

Zainteresowanie jęczmieniem niedolarowym było słabe. Ceny żądane przez sprzedawców utrzymywały się na wysokim poziomie; syryjski, 61/62 kg, z dostawą we wrześniu/październiku oferowany był po £ 29/10/- za tonę metryczną c.a.f. Notowania jęczmienia irackiego były nominalne, podczas gdy północno-afrykański w ogóle nie był oferowany.

Niemcy zachodnie zakupiły ostatnio 30 000 ton jęczmienia browarnianego w Danii po \$ 104 za tonę c.i.f. /około £ 37/3/-/ 1 22 000 ton tureckiego na paszę, dostawa we wrześniu po \$ 78 i \$ 81 za tonę c.i.f. /co odpowiada £ 27/17/1 1/2d i

Ł 28/19/7d/.

Pod wpływem dużego popytu zagranicznego, ceny jęczmienia na giełdzie w Winnipeg zwyżkowały w przeciągu tygodnia o $1 \frac{5}{8}$ - $3 \frac{3}{4}$ centa na buszlu.

Pomyślny na ogół stan pogody umożliwił szybkie ukończenie żniw w Kanadzie, odwrotnie niż w ubiegłym roku, kiedy znaczna część zbiorów pozostała na pniu aż do wiosny. Opierając się na ostatnich meldunkach należy przypuszczać, że wstępne oficjalne szacunki zbiorów zostaną utrzymane.

Tak jak przewidywano, remanent jęczmienia w Kanadzie na początku nowego sezonu był znacznie większy niż w poprzednim roku, pomimo rekordowego eksportu w ubiegłym sezonie. Według oficjalnych danych wynosił on 76.721.000 buszli, wobec 53 496 000 buszli w dniu 1 sierpnia 1951 r.

Ogólna podaż jęczmienia w Kanadzie wynosi w bieżącym sezonie 372 mln. buszli. Po potrąceniu 152 mln. buszli na potrzeby wewnętrzne pozostanie 220 mln. buszli na eksport i zapasy, co stanowi bardzo dużą ilość. Eksport w ubiegłym sezonie wyniósł ogółem 70 mln. buszli.

Oczywistym jest, że Kanada w bieżącym sezonie poszukiwać będzie rynków zbytu dla swych dużych nadwyżek, Istnieją oznaki, iż znajdzie ona wiele nabywców.

Stan pogody na półkuli południowej sprzyja na ogół wegetacji nowych upraw. Obszar zasiewu jęczmienia w Argentynie w bieżącym sezonie oceniany jest przez koła handlowe na 2 220 000 akrów wobec 2 161 000 akrów w ubiegłym roku.

/Corn Trade News, Weekly Review of Grain Trade, 3.IX.1952 r./

O w i e s. Z końcem sierpnia Włochy wykazywały w dalszym ciągu pewne zainteresowanie owsem australijskim, którego cena spadła o 5/- na tonie i wynosiła przy dostawie do zachodnich portów włoskich Ł 28/15/-, zaś do portów wschodniego wybrzeża - Ł 29 za tonę c.a.f., wysyłka we wrześniu/październiku.

Włochy zakupiły ponadto dalsze niewielkie ilości owsa północno-afrykańskiego.

Zainteresowanie Belgii owsem kanadyjskim znacznie osłabło.

Zbiór owsa w północno-zachodniej części Stanów Zjednoczonych i zachodnich prowincjach Kanady opóźniony został przez deszcze.

W związku z tym, że zbiory jęczmienia i owsa w Stanach Zjednoczonych są mniejsze niż w ubiegłym roku, Kanada spodziewa się sprzedać na tym rynku pewną część swoich nadwyżek.

Na terminowym rynku w Chicago owies zwyżkował w przeciągu ostatniego tygodnia sierpnia o $1 \frac{3}{4}$ centa - $2 \frac{1}{2}$ centa, zaś w Winnipeg o $1 \frac{1}{2}$ - 1 centa.

Koła handlowe oceniają, że obszar zasiewu owsa w Argentynie wyniesie w bieżącym sezonie zaledwie 2 765 000 akrów,

wobec 2 960 000 akrów w ubiegłym roku i 4 240 000 akrów przed dwoma laty. Warunki wegetacji są pomyślne. W Australii spodziewany jest niewielki wzrost powierzchni zasiewu owsa.

/Corn Trade News, Weekly Review of Grain Trade, 3.IX.1952 r./

Wiadomości z międzynarodowego rynku ziemniaków.

Według ocen prywatnych tegoroczny zbiór ziemniaków w Niemczech zachodnich nie osiągnie poziomu roku ubiegłego /24 100 000 ton/. Brak jeszcze na ten temat wypowiedzi urzędowych, oczekuje się jednak zbiorów niższych, ponieważ pola ziemniaczane, szczególnie w okęgach południowo-zachodnich, mocno ucierpiały od lipcowych upałów.

Koła handlowe oceniają plon tegoroczny na 20 mln.ton, eksperci natomiast każą spodziewać się co najmniej 22 mln.ton.

W związku z tymi dość pesymistycznymi prognozami powstają dwa problemy: albo Niemcy zachodnie importować będą ziemniaki albo też zapewnione zostaną dostawy pasz w takich ilościach, by rolnicy nie potrzebowali używać ziemniaków na pokarm dla bydła. Panuje przekonanie, że ceny będą wyższe niż w roku ubiegłym.

/Reuter, 2.IX.1952 r./

Wobec konieczności importu ziemniaków stoi również Francja. Zamierza ona zakupić około 3 mln.ton ziemniaków zagranicą, głównie w Niemczech zachodnich i we Włoszech. Import z Niemiec jest jednakowoż problematyczny wobec słabych zbiorów w tym kraju.

/Reuter, 19.VIII.1952 r./

Argentyński Bank Centralny wydał upoważnienie zakupu dużych ilości ziemniaków w Danii i we Włoszech, ponieważ w Argentynie daje się odczuwać dotkliwy brak ziemniaków, który może się niekorzystanie obić na kosztach utrzymania.

/Neue Zürcher Zeitung, 21.VIII.1952 r./

Włoskie ministerstwo handlu zagranicznego zezwoliło na wolny od cła import sadzeniaków w ilości 35 000 ton.

/Reuter, 2.IX.1952 r.

Zwierzęta i artykuły pochodzenia zwierzęcego

Stan inwentarza w Wielkiej Brytanii

Spis inwentarza przeprowadzony w czerwcu w Wielkiej Brytanii, wykazał dość znaczny spadek ilości bydła rogatego, i bardzo duży wzrost ilości owiec i trzody chlewnej. Poniższa tabela podaje szczegółowe wyniki spisu.

	Szac.1952	1951	Wzrost lub spadek
	/w tys.sztuk/		
BYDŁO			
Krowy mleczne	2 790	2 800	- 10
krowy cielne	1 357	1 344	+ 13
byki	143	154	- 11
bydło ponad 2 let- nie	1 491	1 481	+ 10
bydło od 1 do 2 lat	1 733	1 872	- 139
bydło niżej 1 roku	1 797	1 862	- 65
Razem bydło	9 311	9 513	- 202
OWCE			
Owce hodowlane	8 272	7 914	+ 358
owce ponad rok	3 803	3 833	- 30
owce poniżej roku	8 785	7 565	+1220
Razem owce	20 860	19 312	+1548
TRZODA CHLEWNA			
Swinie hodowlane	579	553	+ 26
i n n e	3 668	2 753	+ 915
Razem trzoda chl.	4 247	3 306	+ 941

Jak widać z powyższej tabeli w najbliższym czasie zwiększanie krajowej produkcji mięsa w Anglii będzie dotyczyło głównie baraniny i wieprzowiny, natomiast produkcja mięsa wołowego będzie przypuszczalnie mniejsza. O ile rozmowy z Argentyną nie zostaną pomyślnie zakończone niedobór mięsa wołowego będzie stosunkowo duży, ponieważ dostawy z innych krajów nie będą mogły skompensować importu z Argentyny i spadku produkcji krajowej.

/wg.The Meat Trades Journal 21 sierpień
1952 r./

Wiadomości z argentyńskiego rynku mięsnego

Argentyński Bank Centralny ogłosił, że od września 1952 r. zagraniczne dewizy pochodzące z eksportu konserw mięsnych będą mogły być sprzedawane według oficjalnego wolnorynkowego kursu

wynoszącego obecnie 13,98 peso za 1 dolar /39,16 peso za 1 £/
zamiast po kursie preferencyjnym 7,50 peso /21 peso za 1 £/.

Kurs na eksportową wołowinę pozostaje niezmienny -
5 peso za 1 \$ /14 peso za 1 £/.

Zarządzenie to mające na celu ułatwienie sprzedaży tych
eksportowych produktów odnosi się zarówno do konserwowanego
mięsa wołowego, baraniego i jagnięcego, wieprzowego, drobiu,
ozorów i pasztetów, jak i do konserw mięsnych z jarzynami,
innych konserw mięsnych i przetworów. Nie wymienia ono specjal-
nie ekstraktów.

Powyższe zmiany zostały wprowadzone w związku ze spad-
kiem eksportu konserw mięsnych w b.r. Spadek ten przypisywany
jest głównie zmniejszeniu zakupów Anglii, które w porównaniu
z poprzednim rokiem zmalały w okresie styczeń - lipiec - 1
o 15 983 ton.

W dniu 15 września b.r. Board of Trade ^{odwołano} /open general
licence na niektóre gatunki gotowanych i niegotowanych pro-
duktów mięsnych, niepuszkowanych. Zarządzenie to ma na celu
uniknięcie niebezpieczeństwa wynikającego ze zwiększenia przez
niektóre państwa eksportu przetworów mięsnych kosztem eksportu
świeżego mięsa. Przypuszczalnie więc Anglia będzie starała się
importować z Argentyny jaknajwięcej mięsa świeżego ograniczając
w dalszym ciągu import przetworów.

W okresie styczeń - lipiec 1952 eksport mięsa i produk-
tów mięsnych z Argentyny, według źródeł nieoficjalnych przed-
stawiał się następująco:

	w tonach
wołowina mrożona	124 318
" konserwowana	73 916
" solona	70
Roast Beef	8 130
Baranina mrożona	67 665
" solona	250
Wieprzowina solona ...	33
" mrożona ..	4 996
Konina mrożona	2 046
" solona	208
Wędliny	451
Mączka mięsna	9 086
" wątrobianą	608
Ekstrakt mięsny	2 672
Drób	114 454
R ó ż n e	40 775

Mimo zawieszenia dostaw od kwietnia na skutek wygaśnie-
cia kontraktu, Anglia utrzymała się w bieżącym roku na pierwszym
miejscu wśród odbiorców Argentyny. Z ogólnej ilości 124 318
ton wołowiny mrożonej Anglia zakupiła 96 366 ton, Niemcy za-
chodnie 15 967 ton, Włochy 5 917 ton, Kolonie brytyjskie
5 750 ton, Palestyna 4 751 ton, Brazylia 1 876 ton, Peru
1 259 ton. Wołowinę konserwowaną importują głównie Anglia i
Stany Zjednoczone. W bieżącym roku Anglia zakupiła 38 458
ton, Stany Zjednoczone 27 994 ton, Szwajcaria 815, Włochy
792 ton, Niemcy zachodnie 766 ton, Hiszpania 582 tony. Bara-

ninę mrożoną sprzedała Argentyna do Anglii 60 458 ton oraz 4 958 ton do Niemiec zachodnich, 1 603 ton do kolonii angielskich. Z ogólnej ilości 8 130 ton roast beef, 6 999 ton sprzedano do U.S.A., a 1 032 do Anglii. Wieprzowinę mrożoną kupowały głównie kraje europejskie: Holandia 1 422 ton, Anglia 1 279 ton, Niemcy zachodnie 1 233 ton, Austria 583 tony, Francja 304 tony. Drób eksportowany jest głównie do Anglii, która z ogólnej ilości 14 454 tony zakupiła 13 364 tony, a Niemcy zachodnie 624 tony.

/Wg. The Financial Times 4 września i przeliczenia redakcji z materiałów radcy handlowego./

Brak mięsa we Francji

Koła handlowe we Francji oczekują 10 - 15%-wej zwyżki hurtowych cen mięsa z powodu najsilniejszej od 100 lat epidemii zarazy pyska i racic, która poczyniła bardzo wielkie szkody. Przypuszczalnie skutki jej dadzą się znacznie silniej odczuć w zimie ponieważ ubój zmniejszy się nie tylko ilościowo ale i waga zwierząt będzie mniejsza gdyż są one bardzo wyczerpane walką z zarazą i brakiem paszy, która po letniej suszy będzie bardzo droga. Również farmerzy będą żądali większych cen za bydło ponieważ zwalczanie zarazy pociągnęło za sobą duże koszty, które będą chcieli skompensować. Koszty te oceniane są na 1 500 mln. franków. Zaraza nie jest jeszcze całkowicie zwalczona, tak że można oczekiwać dalszych strat.

Rządowy program zwiększonego importu mięsa nie został jeszcze ogłoszony, lecz koła handlowe przypuszczają, że wartość jego wyniesie około 6 miliardów franków. Większość zakupów dokonana będzie w ramach zawartych już kontraktów lecz niektóre transakcje mają być zawarte na bazie kompensacji. Przypuszcza się, że Francja zakupi w IV kwartale b.r. około 10 000 t, wołowiny w tym 5 000 ton świeżego mięsa w krajach europejskich i 5 000 t. mrożonej wołowiny w Urugwaju. Toczą się obecnie rokowania w sprawie zakupu 2 500 ton wieprzowiny w Indiach i Jugosławii. Transakcje te ocenia się na 400 milionów franków.

W pierwszym kwartale b.r. Francja importowała znacznie więcej bydła niż w poprzednich latach i bardzo ograniczyła eksport. W I kwartale ub. roku była ona eksporterem netto, natomiast w I kwartale b.r. stała się importerem netto. Również obroty mięsem wołowym wykazały podobne tendencje. Przypuszczalnie utrzymały się one w dalszych kwartałach b.r. Natomiast obroty trzodą chlewną i mięsem wieprzowym znacznie zmniejszyły się w bieżącym roku. Eksport konserw wieprzowych bardzo zmniejszony w pierwszym kwartale ubiegłego roku został w bieżącym roku ograniczony na skutek ograniczeń importu Wielkiej Brytanii. Poniższa tabela przedstawia szczegóły dotyczące obrotów bydłem i mięsem we Francji.

IMPORT

	<u>I kwartał</u>		
	<u>1938</u>	<u>1951</u>	<u>1952</u>
		<u>/w sztukach/</u>	
bydło rogate	37	591	882
trzoda chlewna	2 133	2 897	559
		<u>/w tonach/</u>	
wołowina	3 841 ^{a/}	114	3 524
wieprzowina	236	3 540	1 513
wieprzowina w puszkach	41	12	34

EKSPORT

bydło rogate	1 134	15 152	1 426
trzoda chlewna	32	6 367	5
		<u>/w tonach/</u>	
wołowina	179 ^{a/}	4 366	694
wieprzowina	182	4 452	1 081
wieprzowina w puszkach	.	7 861	2 428

a/ zawiera inne mięso.

/Wg. Reuter 3.IX.52, Intelligence Bulletin
lipiec 1952 r. The Meat Trades Journal
21 i 28 sierpień 1952 r./

Import trzody chlewnej i mięsa wieprzowego do

Niemiec zachodnich

W pierwszych 5-ciu miesiącach b.r. Niemcy zachodnie nie importowały zupełnie trzody chlewnej w przeciwieństwie do tego samego okresu ub.r. kiedy przywóz świń do tego kraju wynosił 90 000 szt. Import mięsa wieprzowego w omawianym okresie b.r. znacznie się obniżył spadając z 27 600 ton w 1951 r. do 6 600 w 1952 r. Dostawy ze Stanów Zjednoczonych zwiększyły się jednak dochodząc do 58% całego importu mięsa wieprzowego do Niemiec zachodnich. Natomiast dostawy z Danii wynoszące w 1951 - 52% niemieckiego importu spadły do nieznacznych ilości. Poniższa tabela podaje kierunki importu trzody chlewnej i mięsa wieprzowego w omawianym okresie:

	<u>1938</u>	<u>1951</u>	<u>1952</u>
		styczeń-maj	
		/w sztukach/	
<u>Trzoda chlewna</u>			
Węgry	9 977	35 562	-
Francja	-	3 473	-
<u>I n n e</u>	215 452	51 150	-
Razem:	225 429	90 185	-

Wieprzowina

		/w tonach/	
U.S.A.	a/	2 626	3 823
Francja	a/	4 059	1 326
Holandia	539	3 183	992
Belgia	308	1 184	427
Dania	3 474	14 203	12
I n n e	12 313	2 304	11
Razem:	16 634	27 559	6 591

/Wg.Intelligence Bulletin sierpień 1952 r./

Import kazeiny do Stanów Zjednoczonych

W okresie od 1 lipca 1952 do 30 czerwca 1953 import kazeiny do Stanów Zjednoczonych został ograniczony do 40 mln. lb. /18 144 ton/. Poprzednia kwota importu wynosiła 57 1/2 mln.lb. /26 000 ton/. Ograniczenia nie dotyczą krajów pochodzenia.

W pierwszym kwartale b.r. import kazeiny do Stanów Zjednoczonych zmniejszył się dzięki wspomnianym powyżej ograniczeniom o 36% w porównaniu z poprzednim rokiem. Gwałtowny spadek dostaw z Argentyny pozwolił innym krajom na zwiększenie wysyłek nawet przy wprowadzeniu dalszych ograniczeń przez U.S.A. Poniższa tabela przedstawia zmiany w strukturze importu kazeiny do U.S.A. w ciągu I kwartału ostatnich trzech lat.

	1950	styczeń - marzec 1951	1952
		/w tonach/	
Holandia	-	23	203
Dania	-	56	1 085
Nowa Zelandia	633	67	993
Argentyna ..	4 420	6 051	792
Francja	30	293	629
Kanada	23	4	127
Australia ..	203	225	-
I n n e	65	282	597
Razem:	5 374	7 031	4 426

/Wg.Intelligence Bulletin lipiec i sierpień 1952 r./

Sytuacja na zachodnio-europejskim rynku jajczarskim

Sytuację jajczarską Europy zachodniej w latach powojennych cechuje szybki wzrost produkcji i zmniejszanie się obrotów wynikające z powolnego nasycenia rynku. W ciągu pierwszych 5-ciu lat po wojnie konsumpcja zwiększała się dość gwałtownie i osiągnęła w 1950/51 poziom przedwojenny, czyli około 160 jaj na głowę. Wg. szacunków w roku następnym nie nastąpił dalszy wzrost konsumpcji, która w najlepszym wypadku utrzymała się na tym samym poziomie. Sytuację tę najlepiej scharakteryzuje poniższa tabela:

	1938	1950	1951
	/w mln. tuzinów/		
Import	466,8	384,0	311,6
Eksport	324,2	329,6	284,8
IMPORT netto	142,6	54,4	26,8
PRODUKCJA	2 209,0	2 346,0	2 452,0
Konsumcja	2 351,6	2 400,4	2 478,8

Tabela przeliczona na podstawie danych Intelligence Bulletin i Eiermarkt.

W roku 1951 zachodnio-europejska produkcja jaj wykazała 4-procentowy wzrost w stosunku do roku poprzedniego. Według szacunków na rok 1952 produkcja w tym roku utrzyma się na tym samym poziomie co w 1951. Poniższa tabela podaje produkcję jaj w poszczególnych krajach:

	1938	1950	1951
	/w mln. tuzinów/		
Anglia ^{c/}	556	704	687
Niemcy zachodnie ^{b/}	352	384	488
Włochy	440	408	428
Holandia	193	148	187
Dania	177	189	175
Belgia	141	127 ^{a/}	127 ^{a/}
Szwecja	85	120	122 ^{a/}
Irlandia	92	85	71
Turecja	82	71	70
Szwajcaria	35	43	43
Norwegia	31	39	33
Finlandia ^{d/}	25	29	21
Razem:	2 209	2 346	2 452

a/ szacunek nieoficjalny

b/ lata kończące się 30 czerwca. 1938=średnia z lat 1935-38.

c/ lata kończące się 31 maja.

d/ 1939.

Największy wzrost produkcji jaj w roku 1951 wystąpił w Niemczech zachodnich o 27%, w Holandii o 26% i we Włoszech o 4%. W Danii produkcja spadła o 7% obniżając się poniżej poziomu przedwojennego. Spadła również produkcja jaj w Anglii i w krajach skandynawskich.

Obroty jajami w roku 1951 były o jedną trzecią mniejsze niż przed wojną. W stosunku do 1950 zmniejszyły się one o 15%. W pierwszej połowie 1952, wystąpiło pewne ożywienie tak że poziom eksportu zwiększył się o 5% w porównaniu z I półroczem 1951. Eksport jaj z Danii, który w roku 1951 zmniejszył się o 11%, w pierwszej połowie 1952 /1 styczeń do 13 lipca 1952/ osiągnął poziom o 4% wyższy niż w tym samym okresie 1951. Holenderski eksport wykazuje nieprzerwany rozwój; w roku 1951 o 11% a w I półroczu 1952 - o 10% /styczeń - maj/. Eksport z innych krajów europejskich wykazywał w roku 1951 spadek. Najsilniejsze obniżenie poziomu eksportu wystąpiło w Irlandii.

Poniższa tabela przedstawia eksport z poszczególnych państw w omawianym okresie:

	1938	1950	1951	styczeń- 1951	maj 1952
	/w mln.tuzinów/				
Dania	129,0	134,9	120,6	63,0 ^{a/}	65,8 ^{a/}
Holandia	126,0	92,8	103,4	46,4	51,0
Irlandia	27,3	33,6	18,3	12,4	14,4
Szwecja	7,8	17,7	12,8	7,2 ^{b/}	6,5 ^{b/}
Francja	2,6	19,7	13,8	4,8 ^{c/}	1,8 ^{c/}
Turcja	4,2	9,3	9,8	1,0 ^{c/}	1,7 ^{c/}
Norwegia	2,3	2,8	1,1	0,5	0,6
Finlandia	11,3	0,2	1,7		
Belgia	11,4	8,2	3,0	1,5 ^{b/}	0,4 ^{b/}
Włochy	1,4	0,4	0,3	0,1	0,1
Razem:	324,2	319,6	284,8	136,9 ^{d/}	141,1 ^{d/}

^{a/} 1 styczeń - 13 lipiec

^{b/} styczeń - kwiecień

^{c/} styczeń - marzec

^{d/} bez Finlandii

W pierwszej połowie bieżącego roku eksport jaj z Danii skierowany był głównie do Wielkiej Brytanii - 76% i do Niemiec zachodnich - 18%. Innymi odbiorcami były Szwajcaria, która zakupiła 1 741 tys.tuzinów, Hiszpania - 806 tys.tuzinów, U.S.A. - 177 tys.tuzinów. W porównaniu z 1951 eksport jaj duńskich do Niemiec zachodnich i Szwajcarii znacznie się zwiększył, natomiast Hiszpania importowała mniej, a Włochy które zakupiły w I połowie 1951 - 1 239 tys.cwt. wcale nie importowały jaj z Danii.

Eksport jaj z Holandii kierowany jest głównie do Niemiec zachodnich, które importowały w I-ej połowie b.r. 43 678 tys. tuz., czyli 86% całego holenderskiego eksportu jaj. Następnym z kolei odbiorcą Holandii była Francja, która zakupiła 5 033 tys.tuzinów.

Irlandia eksportuje jaja prawie-wyłącznie do Wielkiej Brytanii.

Import jaj do Europy zachodniej zmniejszył się bardzo znacznie w ostatnich latach, ponieważ stała się ona prawie samowystarczalna w tym zakresie. Ogółem import jaj do Europy zachodniej w 1951 był o jedną trzecią mniejszy niż przed wojną a o 19% mniejszy niż w 1950. W pierwszej połowie 1952 panowała raczej tendencja ograniczania importu. W roku 1951 import jaj do Wielkiej Brytanii zmniejszył się o 32% w porównaniu z rokiem 1950 i spadł poniżej poziomu importu Niemiec zachodnich. W pierwszym półroczu 1952 dostawy do Wielkiej Brytanii zwiększyły się nieco w porównaniu z odpowiednim okresem poprzedniego roku, natomiast import Niemiec zachodnich spadł o około 1/4. Import do Szwajcarii i Włoch utrzymał się w roku 1951 na wysokim poziomie. W ciągu pierwszych 6-ciu miesięcy b.r. import do Szwajcarii wykazywał dalszą tendencję wzrostu, natomiast dostawy do Włoch zmniejszyły się. Francuski import jaj, który w 1951 był znacznie mniejszy niż w 1950, zwiększył się znacznie w pier-

wszej połowie 1952.

Poniższa tabela przedstawia zakupy największych importerów Europy zachodniej.

	1938	1950	1951	styczeń-czerwiec	
				1951	1952
	/w mln.tuzinów/				
Wielka Brytania ...	277,0 ^{a/}	167,9	113,4	62,1	63,8
Niemcy zachodnie ..	132,6 ^{a/}	159,1	137,0	76,3 ^{b/}	58,2 ^{b/}
Francja	16,1	15,0	12,9	3,8 ^{c/}	9,7 ^{b/}
Szwajcaria	20,2	16,7	17,2	8,7 ^{c/}	9,1 ^{c/}
Włochy	10,1	13,2	19,4	11,1 ^{c/}	8,4 ^{d/}
Austria	8,0	4,1	3,9	.	1,1 ^{d/}
Belgia	0,3	0,5	0,9	0,1	0,5
Hiszpania	.	0,3	4,4	1,3	0,2
Razem:	464,9 ^{e/}	375,8	309,1	163,4 ^{f/}	151,0

- a/ całe Niemcy
- b/ styczeń-kwiecień
- c/ styczeń-maj
- d/ styczeń-marzec
- e/ bez Hiszpanii
- f/ bez Austrii

Przed wojną Wielka Brytania importowała około 90% jaj z krajów europejskich; w latach powojennych udział tych krajów spadł do 50% na korzyść krajów Imperium a w roku 1951 dostawy europejskie osiągnęły znów 87%. W pierwszym półroczu 1952 największym dostawcą Wielkiej Brytanii była Dania - 43 222 tys. tuz.. Irlandia dostarczyła 15 190 tys.tuz, Australia 3 373 tys. tuz. Resztę eksportowały w mniejszych ilościach inne kraje.

Niemcy zachodnie importowały najwięcej jaj z Holandii, która dostarczyła im 32 036 tys.tuz. Drugim z kolei dostawcą była Dania eksportująca 8 213 tys.tuz, Szwecja - 5 011 tys. tuz., Francja - 930 tys.tuz., Węgry - 623 tys.tuz., Norwegia - 611 tys.tuz. itd.

Największym dostawcą jaj do Szwajcarii była w pierwszych 6-ciu miesiącach Polska. Dania eksportowała do Szwajcarii - 1 679 tys.tuz. jaj a Francja 1 301 tys.tuz. /w odpowiednim okresie poprzedniego roku Francja była największym dostawcą - 3 848 tys.tuz./, Holandia - 1 260 tys.tuz., Węgry - 947 tys.tuz., Jugosławia - 619 tys.tuz., Czechosłowacja 400 tys.tuz., Bułgaria - 302 tys.tuz., Szwecja 104 tys.tuz., Rumunia - 77 tys.tuz. i Belgia 19 tys.tuz.

Włochy importowały jaja /w I kwartale/ głównie z Bułgarii, Turcji, Polski i Holandii. Mniejsze ilości dostarczyły im Dania, Jugosławia i Albania.

W ostatnich latach wzrost konsumpcji jaj świeżych spowodował zmniejszenie konsumpcji przetworów z jaj. Wysokość konsumpcji jaj na głowę w poszczególnych krajach jest bardzo różna, a wahania jej nie wykazują wspólnego trendu dla wszystkich krajów. Wzrost konsumpcji do 200 jaj na głowę rocznie wykazują Irlandia, Belgia - Luksemburg, Wielka Brytania. W Irlandii konsumpcja jaj wynosząca przed wojną 240 sztuk, po obniżeniu się

po wojnie do 210 sztuk, podniosła się w sezonie 1950/1 do 224 sztuk, a w 1951 spadła do 208 sztuk. Konsumcja jaj w Belgii wynosiła w roku 1949/50 - 220 - 230 sztuk a w następnym roku spadła do 200 sztuk rocznie, gdyż niepomyślna relacja cen jaj i drobiu spowodowała zmniejszenie popytu kur. Konsumcja świeżych jaj w Anglii osiągnęła w roku 1949/50 ponad 210 jaj a w roku 1950/51 - 221, czyli rekord powojenny. W hiejącym sezonie spadła do 193 jaj rocznie. W krajach skandynawskich najsilniejszy wzrost konsumpcji jaj po wojnie wykazywała Szwecja. Przed wojną konsumpcja w tym kraju wynosiła zaledwie 45 jaj, w 1950 osiągnęła poziom 176 jaj, a w 1951 spadła do 171 jaj rocznie. W Danii przed wojną przypadło 130 jaj na głowę rocznie. W roku 1950 ilość ta podniosła się do 146 jaj a w 1951 spadła do 144 jaj. Najniższą konsumpcję jaj w krajach skandynawskich ma Norwegia, w której konsumpcja przedwojenna wynosiła 120 jaj. W latach powojennych konsumpcja szybko wzrastała sięgając szczytowy punkt w 1949/50. Wzrost kosztów paszy oraz nieproporcjonalnie mały wzrost ceny jaj spowodowały spadek produkcji a co za tym idzie i konsumpcji jaj w Norwegii. We Francji, konsumpcja jaj szacowana jest na 190 jaj rocznie w porównaniu z 160 jaj przed wojną. Włochy, Austria i Grecja nie osiągnęły jeszcze przedwojennego poziomu konsumpcji. We Włoszech wynosi ona około 110 sztuk rocznie, w Austrii 80 - 90 sztuk, a w Grecji 60 sztuk. W Holandii konsumpcja roczna ulega silnym wahaniom z roku na rok. W stosunku do przedwojennej wynoszącej w roku 1937 - 140 sztuk, jest ona obecnie znacznie niższa. W roku 1950 wynosiła ona 63 sztuki, a w 1951 - 98 sztuk. W Niemczech zachodnich konsumpcja jaj wskazuje wzrost. W roku 1950 wynosiła ona 127 sztuk, a w 1951 - 135 sztuk. Zbyt wysokie ceny jaj hamują wzrost konsumpcji.

/The Intelligence Bulletin Nr 6, 7, 8;
Eiermarkt./

Wiadomości z rynku rybnego

W pierwszej połowie b.r. połowy na całym prawie świecie przebiegały pomyślniej niż w ubiegłym roku.

W Wielkiej Brytanii złowiono w okresie styczeń - maj 384 815 ton ryb w porównaniu z 375 919-ton w tych samych miesiącach 1951. W tym dorszy i pokrewnych 253 460 /262 362 ton w tym samym okresie 1951/, śledzi i pokrewnych 49 867 /35 066/, płastug i pokrewnych 23 971 /23 464/ skorupiaków 11 109 /10 762/, makreli 1 403 /1 735/, okoniowatych 8 415 /5 774/.

Import ryb i produktów rybnych do Anglii wynosił w tym okresie 242 008 ton w porównaniu z 284 948 ton w tym samym okresie 1951. Import ryb świeżych i mrożonych wynosił 75 383 /85 130/ ton w tym śledzi - 13 796 /14 953/ a innych ryb mrożonych i chłodzonych 61 587 /70 177/ ton. Import śledzi solonych wynosił 1 443 ton /2 747/, śledzi i pokrewnych w puszkach - 991 ton /5 878/, innych ryb puszkowanych - 7 331 ton /6 262/, tłuszczów rybnych 19 612 ton /16 319/ tranu nierafinowanego - 108 135 ton /132 630/, innych produktów wielorybich - 21 532 ton /29 947/, wątróbek rybich 3 759 /3 861/ ton. Eksport ryb z Wielkiej Brytanii wynosił ogółem 29 273 tony w ciągu pierwszych 5-ciu miesięcy b.r., w porów-

naniu z 32 430 ton w tym samym okresie 1951. W tym świeżych i mrożonych ryb eksportowano 3 659 /2 748/ ton, śledzi wędzonych 12 948 /13 687/ ton, innych ryb wędzonych 5 000 /5 452/ ton, śledzi w puszkach 4 547 /4 804/ ton, olejów i tłuszczów rybiach i nierybich 2 621 /4 386/ ton.

Połowry Niemiec zachodnich w okresie styczeń-czerwiec b.r. w porównaniu z 1951 wynosiły śledzi solonych 1 668 ton /5 817/, świeżych śledzi i szprotok - 12 246 ton /14 249/, innych świeżych ryb 165 150 ton /163 663/, różnych 5 409 ton /6 169/ razem 184 473 ton /189 898/.

W okresie styczeń-kwiecień 1952 Niemcy zachodnie importowały śledzi i szprot świeżych - 44 755 /53 874/ ton, innych świeżych ryb - 1 389 /890/ ton, śledzi solonych - 2 463 /8 752/ ton, ryb w puszkach - 1 487 /2 328/ ton, różnych ryb 763 /665/ ton. Razem import ryb Niemiec zachodnich wynosił w pierwszych czterech miesiącach b.r. - 50 857 ton w porównaniu z 66 509 ton w tym samym okresie 1951.

Mimo, że połowy ryb w Danii w 1951 były o 15% wyższe niż w 1950, wydaje się, że w 1952 będą one w dalszym ciągu wzrastać, tak jak to wykazały połowy z pierwszych kilku miesięcy roku. Znaczna część tego wzrostu połowów wynika z tego, że łowione są gatunki ryb "przemysłowych" to jest takich, które nadają się jedynie na przetwory i byłyby w normalnych warunkach odrzucane. Krajowa konsumpcja ryb w Danii wykazuje bardzo nieduże zmiany w ciągu ostatnich kilku lat, mimo że propaguje się kupowanie świeżych i mrożonych ryb przygotowanych już częściowo do spożycia jak np. filety, co znacznie zwiększa atrakcyjność ryb dla przeciętnego konsumenta. Mimo, że eksport nie przynosi już takich dużych zysków jak w pierwszych latach powojennych, utrzymuje się prawie na stałym poziomie. Utrata Wielkiej Brytanii jako rynku zbytu na szproty i ograniczenie handlu z Włochami, Austrią i Czechosłowacją, zostały w dużej mierze zrekompensowane przez wzrost popytu na świeże i mrożone filety. W ciągu pierwszych 5-ciu miesięcy b.r. Dania importowała więcej niż w roku poprzednim "klipfish'a", mączki rybnej, śledzi świeżych i szprot. Duński przemysł rybny napotyka obecnie na duże trudności w związku ze wzrostem kosztów produkcji, których nie można już pokryć podwyższaniem cen eksportowych. W pierwszych 5-ciu miesiącach b.r. import ryb i produktów rybnych do Danii wynosił 38 478 ton w porównaniu z 22 828 ton w tym samym okresie 1951. W tym świeżych śledzi i szprot importowano 11 654 ton /6 866 w 1951/, innych świeżych ryb 1 486 /1 484/ ton, "klipfish" - 3 949 /475/ ton, śledzi wędzonych 550 /710/, mączki rybnej 3 698 /773/ ton, olejów i tłuszczów rybiach i nierybich 15 061 /8 888/ ton.

Eksport ryb i produktów rybnych wynosił w tym okresie 57 839 ton w porównaniu z 54 634 ton w tym samym okresie 1951. Eksport świeżych śledzi i szprot wynosił 20 403 ton /14 111/ innych świeżych ryb - 24 483 ton /24 281/, "klipfish" - 4 660 ton /765/ ton, śledzi wędzonych 515 ton /607/, innych ryb wędzonych 118 ton /180/, ryb w puszkach 1 403 /1 206/ ton, skorupiaków 4 290 /11 667/ ton, mączki rybnej 1 466 /164/ ton.

Wiadomości z kapitalistycznego rynku skór
surowych

W końcu sierpnia ogłoszono w Argentynie nowe przepisy dotyczące handlu eksportowego skórami surowymi - o czym donosił już poprzedni numer "Rynków Towarowych" - mające na celu zahamowanie spekulacji i zagwarantowanie kontraktów tylko dla zupełnie pewnych zleceń zagranicznych. Po zarządzeniach tych w pierwszych dniach września sprzedano około 50 000 sztuk "sundry Frigorifico" i "municipal" do W. Brytanii, Holandii, Szwajcarii i Hiszpanii.

Transakcje /z wyjątkiem Hiszpanii/ przeprowadzano po cenach o 53% niższych od cennika urzędowego. Zniżka dla Hiszpanii była mniejsza ze względu na płatność w pesetach.

W dniu 11-go września Reuter donosił z Londynu, że w ostatnich dniach W. Brytania kupiła 20 000 frigorifico steers płaćąc o 54% poniżej oficjalnych eksportowych cen IAPI. Jednocześnie komunikat Reutera zwracał uwagę, że IAPI stosuje ostatnio politykę sprzedaży natychmiastowej /"z dnia na dzień"/ nie chcąc się angażować w większe transakcje i oferować większych partii surowca, co posiadało wzmacniający wpływ na rynek eksportowy.

Argentyńskie frigorifico heavy ox sprzedawane są ostatnio do Europy po 19 1/4 d za lb - do Anglii po 1/4 d - a "Extremes" po 21 1/4 - 21 1/2 d za lb. Te same mniej więcej ceny żądane były za skóry ciężkie przez sprzedawców w Montevideo, na skóry lekkie jednak popyt na tym rynku nie był wystarczająco silny, aby ceny dotychczas żądane przez eksporterów mogły być bez zastrzeżeń płacone przez nabywców.

W Brazylii notowano w omawianym okresie mniejsze transakcje, w których za Bahias płacono 25 1/2 d za lb, a za cuyabanos 22 1/2 d za lb. Większe transakcje terminowe nie były w tym czasie w/g Reutera możliwe na rynku brazylijskim.

Ceny ciężkich skór surowych w Chicago wykazywały w pierwszej dekadzie września nieznaczna zniżkę. W dniu 9. IX. wołowe krajowe ciężkie notowano na poziomie 16 1/2 - 17 ¢ za lb, czyli o 0,5 ¢ mniej niż na primo miesiąca. Lekkie wołowe niewykazywały natomiast zmian cen w tym okresie, a lekkie krowie krajowe 45 - 60 zwyżkowały nawet o 0,5 ¢ na lb.

Według periodyka branżowego "The Leather Word" średnie ceny miesięczne niektórych gatunków skór surowych kształtowały się w sierpniu i lipcu następująco:

	<u>w d za lb</u>	
	<u>lipiec</u>	<u>sierpień</u>
<u>Ciężkie:</u>		
Suche Półn. Nigeryjskie		
wagi 12 lbs i więcej	27	28
Manchester I clear ox		
70/79 lbs	19 3/4	18 1/4

B.A. Frigorifico heavy ox /intern.dealers prices	20 3/4	19 3/8
---	--------	--------

Lekkie:

Suche Mombasa 8/12 lb	34	33
-----------------------	----	----

Manchester I clear ox 50/59 lbs	18	15 7/8
--	----	--------

B.A. Frigorifico extre- mes /intern.dealers prices/	21 5/8	21 1/4
---	--------	--------

Reuter, 4 - 11.IX.52
The Leather World 4.IX.52

Przetwory spożywcze, art. kolonialne. owoce i warzywa

Tendencje na światowym rynku cukru

W ostatnim przeglądzie sytuacji na światowym rynku cukru w miesiącu sierpniu firma C. Czarnikow stwierdziła na wstępie, że perspektywy dla Kuby, pomimo sprzedania w omawianym miesiącu 160 tys ton cukru, nie wydają się pomyślne. Jak dotychczas Kuba nie ma żadnych widoków na zbyt większych ilości cukru w następnych czterech miesiącach br.

W miesiącu sierpniu ceny cukru kubańskiego nie wykazywały zdecydowanej tendencji. Mogłoby się wydawać, że istnieją perspektywy na wzmocnienie rynku, ponieważ zmonopolizowanie sprzedaży cukru na Kubie doprowadziło do pewnego usztywnienia cen. Jak dotychczas wszystko wskazuje na to, że plany Kuby zapobieżenia dalszemu spadkowi cen całkowicie zawiodły. W pierwszych dwóch tygodniach sierpnia wolnorynkowa cena cukru kubańskiego ustaliła się na 4,05 zł. Po tej cenie Japonia zakupiła 6.500 ton surowego cukru kubańskiego z dostawą na sierpień - wrzesień. Donoszono również o niewielkiej wysyłce na Kontynent. W trzecim tygodniu sierpnia ceny "spot" spadły do poziomu 4,00 zł, po której to cenie Portugalia zakupiła 10.000 ton. Następną większą partię cukru, a mianowicie 7.500 ton zakupił Urugwaj po cenie 4,03 zł fas. Po tej transakcji cena rynkowa doszła do 4,07 zł, ale jednocześnie Casablanka zakupiła w drodze przetargu 19.000 ton po cenie 4,05 zł fas. W tym samym okresie Komitet Sprzedaży na Kubie sprzedał 2.500 ton surowego cukru rafineriom kubańskim po cenie 4,10 zł. W kilka dni później Komitet sprzedał rafineriom 16.500 ton cukru po 4,10 zł jak również 20.000 ton po tej samej cenie bliżej nieznanym odbiorcom. Fakt zaakceptowania przez Komitet Sprzedaży ostatnio ceny znacznie poniżej 4,25 zł za lb, która to cena miała być bezwzględnie utrzymana/ wywołał na rynku ogromne zaniepokojenie i natychmiastowe osłabienie tendencji. W tym czasie na wolnym rynku Syria zakupiła 5.000 ton cukru kubańskiego z dostawą na wrzesień-październik po 4,05 zł. Natomiast Kanada zakontraktowała 17.000 ton cukru surowego z San Domingo po cenie 4,00 i 4,05 zł fas.

Światowe obroty cukrem rafinowanym w omawianym okresie przedstawiały się wg. firmy Czarnikow następująco: Armia amerykańska zakupiła na rachunek Grecji 9.500 ton cukru kubańskiego /rafinowanego/ po cenie wyjątkowo niskiej 4,91 zł fas i podobną ilość po cenie 4,95 zł fas. /w obliczeniach przyjęto najniższą cenę cukru surowego 4,00 zł /. Egipt zakupił 10.000 ton kryształ z Węgier i 25.000 ton z Czechosłowacji po 46,8 za tonę c.a.f Aleksandria i dalsze 10.000 ton po tej samej cenie. Również po cenie 46,8 Egipt zakupił 7.500 ton rafinady kubańskiej. Donoszono także, że Tunis zapotrzebował 10.000 ton rafinady brazylijskiej po cenie £ 46 15 s 0 d fob. Doniesienie to przyjęto z dużym zainteresowaniem ponieważ ceny żądane

poprzednio przez Brazylię przewyższały znacznie ówczesne ceny rynkowe. Dotychczas jednak transakcja ta nie została sfinalizowana. Pogłoski o zakupieniu przez Ministry of Food rafinady kubańskiej na początku sierpnia nie zostały potwierdzone i jak dotychczas Ministerstwo nie wykazywało większego zainteresowania nową produkcją cukru. Natomiast dość uporczywie utrzymywały się pogłoski o pertraktacjach pomiędzy Kubą i Francją w sprawie sprzedaży znacznych ilości cukru surowego. Ostatnia pogłoska wymieniała nawet ilość 200.000 ton z czego podobno połowa przeznaczona jest do Japonii, a reszta do Francji na reeksport. Obecność delegacji kubańskiej we Francji potwierdzałaby do pewnego stopnia te pogłoski. Na rynku jednak oczekuje się zupełnie definitywnego zakończenia tak skomplikowanej transakcji.

Według ostatnich doniesień z Hawany /Reuter 2.9.52/ Francja podpisała umowę na zakup 200.000 ton cukru kubańskiego. Zapłata nastąpi w 1/3 części w dolarach, a w 2/3 we frankach francuskich.

/Wg.Czarnikow, Public Ledger 6.9.52/

Międzynarodowe obroty cukrem w 1951 r.

Departament Rolnictwa USA ogłosił ostatnio dane dotyczące światowych obrotów cukrem w roku 1951, które w porównaniu z rokiem poprzednim nieznacznie się zmniejszyły. Wysoki poziom roku 1950 wywołany był przede wszystkim strategicznymi zakupami, a następnie zwiększoną konsumpcją cukru.

Światowy eksport cukru w 1951 roku wyniósł 14,2 mln sz. ton wobec 14,5 mln w 1950 r. Wywóz z Północnej i Środkowej Ameryki /łącznie z Hawajami/ wyniósł razem 9,3 mln ton w 1951 w stosunku do 9,4 mln w roku poprzednim. Eksport cukru z Europy zmniejszył się z 2,1 mln ton w 1950 r. na 1,9 mln ton w roku następnym. W przybliżeniu eksport krajów azjatyckich zmniejszył się o tyle samo, co krajów europejskich, natomiast wywóz z Australii i Fidżi spadł z 559.000 ton na 409.000 ton w 1951. Wywóz cukru z mniej ważnych obszarów produkujących Afryki i Ameryki południowej zwiększył się w roku ubiegłym.

Eksport ze Stanów Zjednoczonych i podległych im terytoriów oceniono na 2,7 mln sh ton, czyli w przybliżeniu 19,0% światowego wywozu, co oznacza spadek w porównaniu z rokiem poprzednim. Wywóz cukru z Anglii i krajów Imperium Brytyjskiego osiągnął 2,8 mln sh ton w 1951 r. Wysyłka cukru z Australii wyniosła w roku 1951 3/4 stanu roku poprzedniego z powodu niekorzystnych zbiorów i wzrostu konsumpcji krajowej. Przypuszcza się, że w roku 1952 eksport z tego kraju nie osiągnie poziomu roku 1950 z tych samych powodów. Zupełnie podobnie przedstawia się sytuacja w Unii Poł. Afrykańskiej, która w roku 1952 wysłać przypuszczalnie tylko nieznaczne ilości do krajów sąsiadujących. Natomiast Mauritius na skutek wyjątkowo wysokiej produkcji z łatwością wypełni kwotę 526,4 tys sh ton, przewidzianą nową umową cukrową między Wielką Brytanią a krajami imperialnymi. Ponieważ Brytyjskie Indie

zachodnie i Brytyjska Gujana w dalszym ciągu zwiększają produkcję, przypuszcza się, że eksport w 1952 roku powinien przekroczyć poziom roku 1951.

Łącznie z obszaru Metropolii i posiadłości Stanów Zjednoczonych, Francji, Wielkiej Brytanii i Portugalii wyeksportowano w roku 1951 6,2 mln ton, czyli 43,3% światowego eksportu. Więcej niż 7/8 pozostałych ilości /8,0 mln ton/ wysłano z 4 ważniejszych krajów eksportujących, z których Kuba była najważniejszym dostawcą. W roku 1951 Kuba eksportowała prawie 6,0 mln ton cukru w porównaniu z 5,6 mln ton w 1950 r. W pierwszych miesiącach 1952 roku wysyłka cukru z Kuby była nawet wyższa niż w odpowiednich miesiącach roku ubiegłego, szczególnie do USA, Anglii i Holandii. Obniżenie jednak szacunków konsumpcji w Stanach Zjednoczonych na 1952 rok wpłynęło ujemnie na eksport cukru kubańskiego, co, przy jednoczesnym spadku zapotrzebowania na światowym rynku, spowoduje bardzo ostry spadek w stosunku do roku 1951. Rep. Dominikańska zwiększyła wywóz cukru w 1951 r. do 532.000 ton. Dalsze zwiększenie produkcji w 1952, zapowiada również wzrost eksportu w tym samym roku, ponieważ już dotychczas znaczna część produkcji została sprzedana na podstawie kontraktu do USA i Kanady, a pozostałe ilości mają również zapewniony ponoć rynek zbytu. Formosa, której eksport spadł z 711.000 ton w 1950 r. na 328.000 ton w 1951, spodziewa się wysłać w bieżącym roku w przybliżeniu 500.000 sh ton, przeważnie do Japonii. Eksport z Peru wzrósł z 273.000 ton w 1950 na 292.000 ton w roku następnym.

Światowy import cukru wyniósł w roku 1951 14,0 mln sh ton wobec 14,5 mln sh ton rok wcześniej. Spadek ten rozłożył się prawie na wszystkie kraje. Wyjątek stanowiły tylko kraje azjatyckie, które zwiększyły import o 222.000 ton w porównaniu z rokiem poprzednim. Z całej ilości światowego importu Stany Zjednoczone sprowadziły w roku 1951 5,6 mln sh ton, czyli 39,7%. Przy obecnym poziomie konsumpcji w USA, nie nie zapowiada zwiększenia importu w 1952 roku. Import Anglii łącznie z krajami imperialnymi oblicza się na 4,2 mln sh ton w 1951 r., czyli na 29,6% światowego importu. Z powodu jednak utrzymania racjonowania cukru w Anglii, jak również braku dewiz na zakupy z obszarów o twardej walucie, import w roku 1952 znajdzie się na poziomie roku poprzedniego. Francja łącznie z posiadłościami zamorskimi sprowadziła 717.500 sh ton cukru w roku 1951, wobec 752.000 sh ton w 1950. Zmniejszenie importu w tym przypadku spowodowane było zwiększeniem produkcji cukru we Francji. Z drugiej jednak strony import cukru do francuskich posiadłości nieprodukujących tego artykułu zwiększył się w 1951 r. Departament Rolnictwa USA tłumaczy ten fakt, podobnie jak w przypadku posiadłości brytyjskich wzrostem konsumpcji. Przypuszcza się również, że z tego samego powodu wzrośnie import do Francji w roku 1952.

Na obszar Metropolii i posiadłości: Stanów Zjednoczonych, Anglii, Francji i Portugalii importowano w roku 1951 10,6 mln sh ton, czyli 75,2% całości. Pozostałą ilość, czyli 3,4 mln w 60% - ach odbierały kraje europejskie. Oczekuje się spadku importu cukru do krajów zachodnio-europejskich w 1952 r.

/Public Ledger 6.9.52 r./

Międzynarodowa konferencja cukrowa

W związku ze zwołaniem międzynarodowej konferencji cukrowej w Londynie w dniu 17 bm. przewodniczący kubańskie-go Instytutu Cukrowego oświadczył, że delegacja Kuby będzie nalegała na podjęcie kroków w kierunku ustabilizowania cen cukru, zawarcia układu dotyczącego światowej produkcji cukru i opracowania programu w kwestii podniesienia konsumpcji. Rynek cukru powinien być rozszerzony przez zniesienie barier, hamujących wolny handel.

Reuter, Havana, 11.9.52 r.

Międzynarodowy rynek nasion oleistych i olejów

Chociaż perspektywy wskazują na niewielkie zmniejszenie się światowej produkcji olejów jadalnych w 1952/53 roku, jednak łącznie z remanentami z poprzedniego okresu, nadwyżka eksportowa olejów jadalnych x/ znajdzie się na poziomie roku 1951/52, lub nawet go przekroczy. Największe znaczenie w obrotach międzynarodowych mają następujące oleje jadalne: orzech ziemny, soja, oliwa, bawełniany i słonecznikowy:

Wzrost cen tłuszczów, olejów i nasion oleistych, który miał miejsce w maju i czerwcu br. załamał się już w lipcu. W miesiącu sierpniu i na początku września tendencje nieregularne. Wyjątek stanowił rynek soi i oleju sojowego, który zupełnie niezależnie wykazywał mocne tendencje. W okresie miesięcy letnich ceny soi amerykańskiej wzrosły dość znacznie, na skutek dużego krajowego zapotrzebowania na mączkę sojową i w pierwszym tygodniu września ceny oleju podniosły się ponownie na wiadomość o mającym nastąpić podniesieniu cen maksymalnych mączki sojowej, pomimo dużych zapasów tego oleju w Stanach Zjednoczonych jak i olejów konkurencyjnych np. bawełnianego. Wzrastające ceny siemienia lnianego i oleju lnianego w Stanach Zjednoczonych wpłynęły na podniesienie cen tego artykułu w Kanadzie, pomimo zapowiedzianych tam dużych zbiorów. A mianowicie według oficjalnych szacunków z 16 sierpnia zbiór siemienia lnianego oceniany jest na 12.996.000 buszli. Następnego oficjalnego szacunku oczekuje się w drugiej połowie września. Poza tym na innych rynkach siemienia lnianego zanotowano w pierwszej dekadzie września spadek cen, przypuszczalnie w związku ze zbliżającymi się zbiorami Argentyny. Olej lniany z Argentyny notowano po £ 123 za tonę, podczas gdy urugwajski nawet po £ 120. Mimo tak atrakcyjnych cen brak było nabywców. Zniżył również olej lniany z Indii z £ 135 na £ 133 za tonę luzem. Wzrost cen na wewnętrznym rynku orzecha ziemnego w Indiach, spowodowany większymi zakupami miejscowych olejarni, nie wpłynął na wzmocnienie rynku eksportowego. Indyjski olej arachidowy notowano z dostawą na wrzesień-październik po £ 130 wobec poprzednio £ 132 10 s, a z dostawą na listopad-grudzień po £ 125. Orzech ziemny z Nigerii francuskiej - w drodze - notowano po 96.500 fr.fr. za tonę metr. w workach, a orzech ziemny z Chin po £ 78 10 s cif.

x/ w tym nasiona oleiste w przeliczeniu na olej.

Rynek kopry w pierwszej dekadzie września był na ogół dość mocny. Kopre Straits notowano w granicach 61,00 s. Kopre filipińską sprzedawano po \$ 152 z dostawą na wrzesień-październik, podczas gdy na październik-listopad po \$ 151,50. Na skutek braku ofert z Malajów ceny ziarna palmowego trzymały się mocno. Ziarno palmowe z Konga Belgijskiego zwykowało z 6.500 fr.bel na 6.700 fr. bel.

Sytuacja na rynku orzecha ziemnego

Eksport orzecha ziemnego z Brytyjskiej Afryki Zachodniej, Francuskiej Afryki Zachodniej i Indii wyniósł łącznie w roku 1951/52 350 tys ton metr, /w przeliczeniu na olej/ wobec 300.000 ton rok wcześniej. Te trzy wymienione obszary są najważniejszymi eksporterami orzecha ziemnego i oleju z niego. Wydaje się, że i w bieżącym sezonie eksport z wyżej wymienionych krajów utrzyma się na poziomie roku 1951/52. W roku 1951 Nigeria miała wyjątkowo obfity zbiór orzecha ziemnego, a mianowicie podaż ze zbiorów 1951 wyniosła około 400.000 ton w porównaniu z 145.000 ton poprzednio /w przeliczeniu na ziarno łuszczone/. Jednakże na skutek strajków kolejowych i jednocześnie wysyłki zbiorów bawełny nie wydaje się prawdopodobne, aby eksport wyniósł więcej niż 300.000 ton ziarna orzecha ziemnego przed nowymi zbiorami. Może to dać remanenty w wysokości 100.000 ton, co spowoduje, że eksport w roku 1952/53 znajdzie się przynajmniej na poziomie roku poprzedniego. Dostawy handlowe orzecha ziemnego we Francuskiej Afryce Zachodniej ze zbiorów 1951 roku wyniosły 400.000 ton metr. /w przeliczeniu na ziarno łuszczone/ wobec 300.000 ton ze zbiorów roku 1950. Nadwyżki eksportowe orzecha ziemnego wysłano bądź w formie surowca, bądź w formie oleju. Ostry spadek cen orzecha ziemnego w 1951 roku w porównaniu z cenami poprzednio otrzymywanymi może doprowadzić plantatorów Francuskiej Afryki Zachodniej do zmniejszenia obszaru uprawy. Zbiór orzecha ziemnego w Indiach w roku 1951/52 oszacowano na 3,1 mln ton metr, czyli, że był o 13% mniejszy niż rok wcześniej, pomimo niewielkiego zwiększenia obszaru uprawy. Niska wydajność wywołana była uporczywą suszą w stanie Madras. Eksport orzecha ziemnego i oleju ze zbiorów roku 1951 wyniósł 50.000 ton metr w przeliczeniu na olej, w porównaniu do 75.000 ton w roku poprzednim. Obszar uprawy orzecha ziemnego w Indiach zwiększa się od wielu lat, tak że przy normalnych warunkach atmosferycznych oczekiwany jest w bieżącym sezonie zbiór 3,5 mln ton.

/F.A.O, sierpień 1952, Public
Ledger z 6.9.52 r./

K a w a

Światowa produkcja kawy w sezonie 1951/52.

Według drugich, ostatnio ogłoszonych szacunków nadwyżki eksportowe kawy na świecie wyniosły w sezonie 1951/52 29,3 mln worków /po 60 kg/, wobec poprzednio szacowanych 31,7 mln

worków. W poprzednich sezonach produkcja kawy z przeznaczeniem na eksport wynosiła: 30,1 mln worków w 1950/51 i 29,3 mln w 1949/50. Szacunek konsumpcji kawy w sezonie 1951/52 w krajach produkujących wynosi 8,3 mln worków. W ten sposób światowa produkcja kawy w omawianym sezonie wyniosła 37,6 mln worków wobec 38,2 mln worków w sezonie poprzednim.

Nadwyżki eksportowe w Brazylii obliczono na 14,3 mln worków, czyli o 1,5 mln poniżej roku 1950/51. Handlowa podaż kawy w Kolumbii, u drugiego z kolei największego producenta, oszacowana została w roku 1951/52 na 4,7 mln worków, czyli o 0,2 mln worków mniej niż w roku poprzednim.

W roku kalendarzowym 1951 światowy eksport kawy wyniósł łącznie 31,7 mln worków, wobec 29,0 mln w okresie poprzednim. Brazylia wysłała w tym okresie 16,4, a Kolumbia 4,8 mln worków. Prawie 67% całego eksportu brazylijskiego przeznaczone było do Stanów Zjednoczonych, do Francji i Szwecji po 4% każde, a do Belgii, Holandii i Argentyny w przybliżeniu po 3% każde. Pozostałą ilość wysłano do bardzo wielu krajów.

Według wstępnych nieoficjalnych szacunków produkcja światowa kawy w sezonie 1952/53 powinna przekroczyć poziom roku poprzedniego od 5 do 10%. Przewidywania te mogą ulec znacznym zmianom, w zależności, od warunków atmosferycznych w okresie wegetacji w wielu krajach produkujących.

Umowa angielsko-kolumbijska w sprawie kawy

W dniu 6 września podano oficjalnie, że obecnie toczą się rokowania w sprawie sprzedaży kawy kolumbijskiej wartości \$ 10 mln do Wielkiej Brytanii dla reeksportu do krajów, z którymi Kolumbia nie posiada stosunków handlowych czy płatniczych. W układzie zastrzeżono warunek zabraniający Wielkiej Brytanii reeksportu kawy kolumbijskiej do krajów Demokracji Ludowych. Oświadczenie to podkreśla dalej obustronną korzyść wynikającą z zawartego układu. Z jednej strony Kolumbia rozszerza swój światowy rynek kawy, którą obecnie prawie wyłącznie eksportuje do Stanów Zjednoczonych, z drugiej zaś strony układ ten daje Wielkiej Brytanii sposobność rozszerzenia wymiany handlowej z krajami, z którymi Kolumbia nie posiada umów handlowych czy płatniczych.

/Public Ledger 6.9.52, Reuter/

Paliwa

Wiadomości z kapitalistycznego rynku węglowego

W końcu sierpnia odbyła się w Genewie 25-ta sesja Komitetu węglowego przy Europejskiej Komisji Gospodarczej w Genewie. Punkt porządku dziennego dotyczący podziału węgla na IV kwartał br. zajął nie więcej jak pół godziny czasu - co do pewnego stopnia było wymownym wyrazem obecnej sytuacji na rynku węglowym krajów europejskich, gdzie brak węgla - poza gatunkami koksującymi - nie daje się odczuwać od wiosny br. W IV kwartale przewiduje się import około 3 mln ton węgla koksującego z Ameryki.

Wielka Brytania oraz Belgia wobec pewnych nadwyżek produkcyjnych mają trudności ze zbytem, Wielka Brytania m.in. ze względu na złą jakość niektórych gatunków eksportowanego węgla, a Belgia ze względu na wysokie ceny i trudności płatnicze. Natomiast Niemcy zachodnie zamiast zaplanowanych 415 tys ton dziennie wydobywają zaledwie około 390 tys ton, wobec czego przewiduje się, że zarówno w r. 1952 nie wydobędą zaplanowanej ilości rocznej 126 mln ton, ani w r. 1953 zaplanowanych 133 mln ton.

Mimo, że wydobywanie węgla nie czyni wielkich postępów w krajach kapitalistycznych Europy, to jednak trudności z jego zbytem znajdują wytłumaczenie przede wszystkim w ogromnym wzroście stanu zapasów /który poddaliśmy szczegółowszej analizie w ostatnim numerze "Rynków Towarowych"/ dalej w stale pogłębiającym się kryzysie w wielu gałęziach produkcji przemysłowej na cele cywilne, w polityce deflacyjnej stosowanej w wielu krajach w obawie przed inflacją, wreszcie w utrzymującej się tendencji spadkowej cen wielu surowców. W tej sytuacji konsumenci dysponujący prawie we wszystkich krajach poważnymi zapasami wstrzymują się z zakupami węgla tem więcej, że spodziewają się dalszej obniżki jego cen.

Zarówno rząd brytyjski jak amerykański mianowały swych stałych przedstawicieli przy Europejskiej Wspólnocie Stali i Węgla /"planie Schumana"/ w jej siedzibie w Luksemburgu.

S T A N Y Z J E D N O C Z O N E

"Neue Zürcher Zeitung" /z 25.8.52/ w związku ze strajkiem górników amerykańskich i ich żądaniem podniesienia obecnej płacy dziennej, skrócenia czasu pracy i podwyższenia składek pracodawców na fundusz ubezpieczeniowy - informuje, że pozycja Lewisa będzie bardzo trudna, ponieważ położenie górnictwa węglowego w Stanach Zjednoczonych spowoduje zmniejszenia zbytu i niżki cen węgla jest bardzo niekorzystna. Zapasy węgla wystarczają na pokrycie dwumiesięcznego spożycia i właściciele kopalń będą

prawdopodobnie zadowoleni z dłuższej przerwy w pracy, która pozwoli im sprzedać część zapasów węgla zapewne po wyższych aniżeli obecnie cenach. Dziennik wyraża opinię, że kryzys przeżywany przez amerykańskie górnictwo węglowe ma charakter chroniczny, strukturalny, a to głównie spowodu konkurencji innych źródeł energii, mianowicie olejów opałowych i gazu ziemnego. W pierwszych 7 miesiącach 1952 r. wydobyte węgla wyniosło tylko 269 mln ton /krótkich/ w porównaniu z 305 mln ton wydobytych w tym samym okresie czasu w 1951 r., a więc spadek wyniósł około 12%. W lipcu br. w związku ze strajkiem robotników w hutnictwie i wstrzymaniem dostaw węgla do hut wydobyte węgla wyniosło tylko 28 mln ton, tj. o 30% mniej aniżeli przed rokiem, kiedy w tymże miesiącu wyniosło 40 mln ton. Zmniejszenie wydobywania w roku bieżącym byłoby jeszcze większe, gdyby nie eksport, który w I półroczu br. utrzymywał się na wysokim poziomie osiągniętym w r. 1951. W ciągu pierwszych 5 miesięcy 1952 r. eksport węgla wyniósł 22,7 mln ton w porównaniu z 18 mln ton wyeksportowanymi w tym samym okresie czasu 1951 r. Obecnie eksport do Europy znacznie się redukuje i widoki jego na przyszłość są niepomyślne. Mimo zmniejszającego się od stycznia br. z miesiąca na miesiąc wydobywania, zapasy węgla wzrastały nieustannie: z 72 mln ton w końcu grudnia 1951 r. do 79,5 mln ton w końcu maja br. i przekroczyły ostatnio 80 mln ton, co odpowiada 85 dniowemu zapotrzebowaniu.

/Wg. Neue Zürcher Zeitung 25.VIII.52 r./

W I E L K A B R Y T A N I A

Pod tytułem "Lepsze widoki na zaopatrzenie w węgiel w zimie" "Financial Times" /z 9.9.1952/ wyraża opinię, że choć w roku bieżącym perspektywy zaopatrzenia w węgiel przedstawiają się lepiej aniżeli w którymkolwiek roku od chwili zakończenia wojny, to jednak nie usprawiedliwiają one nadmiernego optymizmu konsumentów. Spożycie węgla przemysłowego jest mniejsze w br. aniżeli w r. ub. w wyniku zmniejszenia rozmiarów produkcji przemysłowej, oraz bardziej oszczędnego zużycia paliwa. Zapasy węgla wydają się wielkie w porównaniu z ich niemal zupełnym brakiem w ciągu ostatnich lat, ale nawet nie są wystarczająco wielkie, aby zapobiec trudnościom z zaopatrzeniem w węgiel jakie mogłyby w wypadku dłuższej trwających ograniczeń komunikacji w wyniku przewlekłych opadów deszczowych lub śnieżnych. Sprzedawcy węgla zaniepokojeni są znikomymi zakupami węgla opałowego w ciągu miesięcy letnich. Pod wpływem optymistycznych komunikatów oficjalnych o perspektywach zaopatrzenia węglowego konsumenci węgla nie spieszyli się z dokonywaniem zapasów na zimę. W wyniku tego stanu rzeczy - informuje "Financial Times" - składy opałowe są pełne i wielu z nich nie może dokonywać nowych zakupów, mimo że uczynili wszystko co leżało w ich mocy w dziedzinie propagandy i ułatwień dla klientów; prócz bowiem miejsca na składowanie węgla brak jest również i środków finansowych dla zakupywania dodatkowych ilości węgla nie znajdującego na razie zbytu. Wprawdzie ogólny stan zapasów krajowych wynosi obecnie 17 1/2 mln ton - t.j. jest

większy o 3 1/2 mln ton od stanu z przed roku, nie-mniej przewodniczący państwowego zarządu węglowego sir Hubert Houldsworth ostrzegł ostatnio, że zapasy te mogą "zniknąć jak śnieg w czasie nocy zimowej". Nie było w tem powiedzeniu przesady - zdaniem "Financial Times" - ponieważ w ciągu minionej zimy pogoda była łagodna i zapasy można było tworzyć o miesiąc dłużej aniżeli w normalnych latach i w wyniku tego zimę zakończono ze stanem zapasów 13 mln ton - w porównaniu z 9 mln ton w roku ubiegłym. W styczniu zapasy wynosiły 15,5 mln ton w porównaniu z 11,5 mln ton w styczniu 1951 r. Z zestawienia liczb tych wynika, że wzrost stanu zapasów od stycznia był niewielki i że obecna pozorna pomyślność jest spuścizną po ubiegłej zimie.

"Economist" /z 30.8.1952/ informuje, że krajowe spożycie węgla w ciągu pierwszych 32 tygodni br. było mniejsze o 2,75 mln ton aniżeli w tym samym okresie czasu r.ub.

W numerze sierpniowym "National Provincial Bank Review" sir Herbert Merrett - od 50 lat zatrudniony w handlu węglem - poddaje analizie przewidywane kształtowanie się wydobycia i spożycia węgla i dochodzi do wniosku, że brytyjski eksport węgla w najbliższych latach będzie ulegał coraz to większym ograniczeniom i zupełnie ustanie w r. 1956. Autor wskazuje, że plan państwowego zarządu węglowego przewidujący wydobycie 240 mln ton rocznie w latach 1961-65 wychodził z założenia krajowego spożycia rocznego 210 mln ton i eksportu wraz z bunkrem 30 mln ton. Tymczasem krajowe spożycie Wielkiej Brytanii już w r. 1951 dosięgło prawie liczby 210 mln ton. Autor dochodzi do wniosku, że wydobycie /bez odkrywek/ w r. 1956 zapewne nie przekroczy 226 mln ton, natomiast krajowe spożycie Wielkiej Brytanii wraz z wysyłkami do Północnej Irlandii i bunkrem wyniesie w tymże roku 227 mln ton, a jednocześnie wydobycie węgla z odkrywek ustanie. W tej sytuacji, zdaniem autora, już około 1955 r. a może i przedtem Wielka Brytania będzie musiała importować węgiel. Ponieważ Wielka Brytania będzie musiała eksportować węgiel do wielu krajów aby móc uzyskiwać od nich w zamian niezbędne towary, przeto zdaniem autora Wielka Brytania stanie się krajem eksportującym i importującym węgla.

N I E M C Y Z A C H O D N I E

Wydobycie węgla w Niemczech zachodnich wyniosło w sierpniu 10.175 tys ton wobec 10.530 tys ton w lipcu. Ten niewielki spadek wydobycia był wynikiem mniejszej liczby roboczości w sierpniu. Przeciętna dzienna wydobycia wzrosła nawet z 390,1 tys ton w lipcu do 391,3 w sierpniu. Liczba zatrudnionych w kopalniach węgla w sierpniu wynosiła 470,6 - wobec 468,2 w lipcu. Natomiast przeciętne wydobycie na głowę 1 górnika zmniejszyło się z 1.480 kg w lipcu do 1.470 kg w sierpniu. Sytuacja w ostatnim tygodniu sierpnia uległa pewnemu pogorszeniu, bowiem wydobycie obniżyło się do 2.350 tys ton wobec 2.367 tys ton wydobytych w tygodniu poprzednim, a przeciętne dzienne wydobycie węgla obniżyło się w tym czasie z 394 do 391 tys ton/wg. komunikatu agencji "Agence France Presse" i "Associated Press"/

"Journal des Charbonnages" /z 4.9.1952/ informuje, że wskutek braku środków finansowych wiele kopalń zachodnio-niemieckich musiało przerwać prace modernizacyjne. Państwowy zarząd

zachodnio-niemieckiego górnictwa węglowego wyraża zastrzeżenia wobec faktu, że zalecenia "parlamentu" zachodnio-niemieckiego sformułowane przy ratyfikacji "planu Schumana" a dotyczące gwarancji odnośnie kontynuowania inwestycji kopalnianych, nie zostały dotychczas uwzględnione. Wyżej wspomniany zarząd górnictwa domaga się przedsięwzięcia niezbędnych środków dla zwiększenia wysiłku inwestycyjnego kopalń.

Stany Zjednoczone wznowiły - zamiesz--oną niedawno - pomoc udzieloną górnictwu węglowemu Niemiec zachodnich z funduszy "Agencji Wzajemnego Bezpieczeństwa".

B E L G I A

"Journal des Charbonnages" /z 4.9.1952 r./ informuje, że w ciągu pierwszych 7 miesięcy br. wydobyte węgla osiągnęło 17,65 mln ton w porównaniu z 17,02 mln ton wydobytych w tym samym okresie czasu roku poprzedniego. W ciągu pierwszego półrocza br. Belgia wyeksportowała ponad 1,4 mln ton węgla, co stanowi największą liczbę półrocznego eksportu od zakończenia wojny. W lipcu eksport się zmniejszył, jednak należy się spodziewać, że po zakończeniu sezonu letniego ożywi się.

Na belgijskim rynku węglowym utrzymuje się w dotychczasowych granicach zbyt węgla opałowego, natomiast ulega zmniejszeniu zbyt węgla przemysłowego z wyjątkiem zapotrzebowania przemysłu hutniczego i koksowniczego.

A U S T R I A

Pismo "Montan-Dienst" /nr.61/ informuje, że w okresie od lipca do września Austria otrzymała łącznie 593 tys ton paliwa stałego z Niemiec zachodnich w tym 414 tys ton węgla kamiennego, 120 tys ton brykietów z węgla brunatnego i 59 tys ton koksu. W porównaniu z II kwartałem Austria otrzymała 13 tys ton węgla ruhrskiego więcej. Prócz tego otrzymała Austria 80 tys ton węgla z Anglii, 39 tys ton z Zagłębia Saary, 250 tys ton węgla z Polski i 50 tys ton z Czechosłowacji.

S Z W A J C A R I A

Biuletyn S.A. Neptune w Bazylei informuje, że zużycie energii elektrycznej w r. 1951 wzrosło do 12,8 miliardów kWh t.j. o 2 miliardy kWh w porównaniu ze stanem w r. 1950. Przewidywać można, że do r. 1956/57 wzrost zużycia wyniesie dalsze 3 miliardy kWh. W zużyciu energii na 1 mieszkańca Szwajcaria dorównuje prawie Stanom Zjednoczonym. Szwajcaria czerpie swą energię z następujących źródeł:

węgiel	46%
paliwo płynne	22%
drzewo	11%
siła wodna	21%
Razem	100%

Około 1/4 **zapotrzebowania** energetycznego Szwajcarii znajduje pokrycie w krajowych źródłach energii, natomiast około 3/4 w imporcie z zagranicy.

ARGENTYNA

Na podstawie informacji uzyskanych z Bank of London and South America "Daily Freight Register" /z 10.9.1952 r./ podaje statystykę importu węgla i koksu Argentyny w sierpniu br. i w okresie od stycznia do sierpnia br.

<u>kraj pochodzenia</u>	<u>1952 sierpień</u>	<u>1952 styczeń-sierpień</u>
Stany Zjednoczone	30.914	854.832
Wielka Brytania	4.841	339.881
Polska	52.865	80.941
Peru	11.188	16.157
Płd. Afryka	-	13.352
Chile	4.600	10.900
Niemcy zachodnie	-	4.690
Holandia	-	5.000
R A Z E M	104.408	1.325.753

Wzrost obrotów ropą i produktami naftowymi w Europie Zachodniej

Import netto ropy i produktów naftowych na obszar O.E.E.C. /z wyłączeniem Grecji, Austrii i Islandii/ w okresie od stycznia do czerwca bieżącego roku wyniósł 33,6 mln ton, czyli prawie tyle samo co w drugiej połowie 1951 r. i tylko o 1,4 mln ton /czyli 4,4%/ więcej niż w pierwszej połowie 1951 r. Cyfry te jednakowoż nie dają obrazu całego szeregu tendencji, które rozwinęły się w zachodnio-europejskim handlu ropą i produktami naftowymi. W okresie ubiegłych dwunastu miesięcy rozwój przemysłu rafineryjnego w Europie Zachodniej został silnie przyspieszony, głównie na skutek zamknięcia rafinerii w Abadanie, co pozwoliło na osiągnięcie rekordowego poziomu produkcji. Import surowej ropy w okresie styczeń-czerwiec 1952 r. osiągnął 33,5 mln ton i był o blisko 10 mln ton większy od importu w analogicznym okresie ubiegłego roku. Zachodnio-europejskie pola naftowe dostarczyły w pierwszej połowie bieżącego roku 1,4 mln ton surowej ropy. Eksport produktów rafinowanych z krajów O.E.E.C. w okresie styczeń-czerwiec 1952 r. wyniósł 10,9 mln ton i był dwukrotnie wyższy aniżeli w tym samym okresie 1951 r.

W przeciwieństwie do znacznego wzrostu importu netto w 1950 r. /18%/ i 1951 r. /28%/, dane za pierwszą połowę bieżącego roku wykazują znacznie słabszy jego wzrost w stosunku do pierwszej połowy ubiegłego roku. Jednakowoż dane dla poprzednich lat obejmowały import dużych ilości przeznaczonych na tworzenie zapasów przemysłowych, podczas gdy w okresie kilku ubiegłych miesięcy prawdopodobnie w szerokiej mierze przemysł i transport zaopatrywał się z zapasów. Konsumpcja wykazywała w dalszym ciągu wzrost, pomimo stosunkowo niewielkich zmian w imporcie netto ropy i produktów naftowych i wynosi obecnie

dla całego obszaru O.E.E.C. około 70 mln ton rocznie.

Z ogólnej ilości produktów rafinowanych importowanych w okresie styczeń-czerwiec 1952 r. a wynoszącej blisko 11 mln ton połowę w przybliżeniu dostarczyły rafinerie innych krajów O.E.E.C. zaś połowę Środkowy Wschód i półkula zachodnia. Łączny import surowej ropy i produktów rafinowanych do krajów O.E.E.C. ze źródeł poza-europejskich osiągnął ogółem około 39 mln ton, w tym 33,5 mln ton surowej ropy i 5,5 mln ton produktów naftowych. Ocenia się - pomijając obroty wewnątrz samego obszaru O.E.E.C. - że kraje zachodnio-europejskie eksportowały ponad 2,5 mln ton produktów naftowych do krajów położonych poza kontynentem w obszarze Morza Śródziemnego /Afryka Północna, Malta, Egipt, itd./ oraz 1 mln ton do innych krajów, położonych głównie na wschód od kanału Suezkiego, a ponadto dostarczyły ponad 1,5 mln ton ropy bunkrowej dla statków pływających pod obcą banderą.

Kraje Beneluksu i Niemcy zachodnie eksportują produkty rafinowane prawie wyłącznie do innych krajów europejskich, za wyjątkiem smarów i sprzedaży ropy bunkrowej, podczas gdy rafinerie we Francji i Wielkiej Brytanii obsługują również cały szereg francuskich i brytyjskich terytoriów zamorskich. Głównym rynkiem zbytu dla Włoch są inne kraje położone nad Morzem Śródziemnym. Eksport do różnych krajów europejskich i Francuskiej Afryki Północnej przewidziany był już w pierwotnym programie O.E.E.C. dotyczącym rozbudowy rafinerii. Dwukrotny wzrost eksportu produktów rafinowanych z Europy /z około 10 mln ton rocznie do 20 mln ton/ jest jednakowoż wynikiem olbrzymich przesunięć w strukturze obrotów ropą i produktami naftowymi, jaka musiała nastąpić po przerwaniu dostaw nafty irańskiej.

Ogólny import głównych produktów naftowych /z wyłączeniem surowej ropy/ na cały obszar O.E.E.C. zmniejszył się ostatnio, podczas gdy ogólny eksport, z wyjątkiem smarów, wykazywał wzrost, co stanowi odbicie wyższego poziomu produkcji

Obroty ropą i produktami naftowymi niektórych krajów O.E.E.C.

	styczeń- czerwiec	lipiec- grudz.	styczeń- czerwiec	styczeń- czerwiec	lipiec- grudz.	stycz- czerw.
I m p o r t 2/	1951	1951	1952	1951	1951	1952
Ogółem ropa i główne produkty naftowe 1/						
					w tym surowa ropa	
					/w tysiącach ton /	
Wielka Brytania	12083	15485	15036	6850	10850	11910
Francja	8540	10047	10342	8267	9790	10020
Holandia	3588	3677	3900	3021	3147	3359
Włochy	3781	3840	4920	3147	3659	4600
Szwecja	2252	2474	2365	456	599	526
Niemcy zachodn.	1992	2062	1932	1810	1641	1673
Belgia-Luksem.	1684	1881	2391	243	670	1245
Dania	959	965	1005	11	10	16
Norwegia	926	813	903	-	-	-
Szwajcaria	611	543	590	-	-	-

Irlandia	405	395	419	-	-	-
Portugalia	361	378	342	188	197	191
Turcja	248	415	267	-	-	-
Ogółem, import	37430	42975	44412	23993	30593	33540
E k s p o r t 3/						
Wielka Brytania	877	2784	2915	-	-	-
Francja	1672	3037	3335	-	7	10
Holandia	1925	1887	2198	-	-	-
Włochy	474	891	1196	-	-	-
Niemcy zachodn.	38	188	227	-	-	-
Belgia Luks.	284	327	982	5	4	6
Ogółem, eksport	5270	9114	10853	5	11	16
Import netto	32160	33861	33559	23988	30582	33524

- 1/ w tym benzyna, nafta, oleje smarowe, oleje gazowe, dieslowskie i ropał,
- 2/ obejmuje import z innych krajów europejskich i obszarów poza Europą,
- 3/ obejmuje eksport do krajów europejskich i pozaeuropejskich, łącznie ze sprzedażą ropy bunkrowej obcym statkom.

/Dane za okres styczeń-czerwiec 1952 r. dotyczące Włoch, Norwegii, Portugalii i Turcji obejmują dane szacunkowe za miesiąc czerwiec/

na tym obszarze. Import netto benzyny wyniósł w okresie od stycznia do czerwca 1952 r. zaledwie 250.000 ton wobec 4,5 mln ton w przeciągu całego roku 1951. Europa Zachodnia, która dotychczas była dużym importerem netto produktów podestylacyjnych, stała się ostatnio ich eksporterem netto. Z wyjątkiem jednej tylko Wielkiej Brytanii, kraje O.E.E.C. stały się również prawie samowystarczalne w zakresie nafty. Wielka Brytania w dalszym ciągu zmuszona jest importować duże ilości nafty w celu pokrycia zapotrzebowania traktorów rolniczych na paliwo. Europa Zachodnia jest jednak nadal uzależniona od Stanów Zjednoczonych, które dostarczają jej stosunkowo duże ilości smarów, benzyny lotniczej i innych specjalnych produktów.

Import surowej ropy do Wielkiej Brytanii, który odpowiada już obecnie 4/5 ogólnego importu ropy łącznie z przetworami będzie nadal wzrastał, gdyż oczekuje się, że w okresie najbliższych 12 miesięcy poziom produkcji w rafineriach brytyjskich wzrośnie z 24 mln ton w stosunku rocznym do około 30 mln ton. W okresie roku od lipca 1951 do czerwca 1952, Wielka Brytania była importerem netto produktów gotowych w ilości około 2 mln ton, na co składał się import netto benzyny /2.470.000 ton/, nafty /1.650.000 ton/, smarów /277.000 ton/, podczas gdy eksport netto ciężkich olejów wyniósł 2.370.000 ton. W przeciwieństwie do tego Francja, Holandia i Włochy są eksporterami netto produktów rafinowanych, podczas gdy zachodni-niemiecki import i eksport produktów naftowych są prawie zupełnie równoważne. W okresie styczeń-czerwiec 1952 r. Włochy w dalszym ciągu powiększyły znacznie import surowej ropy, gdyż w wyniku rozbudowy rafinerii ogólna zdolność produkcyjna

wzrośnie z 7,8 mln ton na początku roku do 11,4 mln ton przy końcu 1952 r. Belgia po otwarciu nowej rafinerii w Antwerpii o zdolności przetwórczej 2 mln ton rocznie, stała się obecnie również importerem surowej ropy na szerszą skalę; w okresie od stycznia do czerwca bieżącego roku importowała ona 1,2 mln ton surowej ropy i eksportowała 1 mln ton produktów naftowych.

Petroleum Press Service, wrzesień 1952 r.

Wytrochy pochodzenia mineralnego

Eksport cementu portlandzkiego z Wielkiej Brytanii.

kraje przeznaczenia:	Ilość w tonach		wartość w £	
	styczeń-czerw.		styczeń-czerw.	
	1951 r.	1952 r.	1951 r.	1952 r.
Wyspy kanałowe	11.894	12.503	54.775	71.972
Złote Wybrzeże	85.998	77.219	406.900	447.593
Nigeria	104.114	80.697	490.075	445.255
Brytyjska Afryka Wschodn.	75.626	111.039	385.228	653.253
Bahrein, Qatar, Oman	35.898	25.140	178.434	149.304
Kuwait		33.036		195.882
Malaje	53.654	90.620	266.210	509.845
Cejlon	35.058	57.603	181.298	355.330
Australia	20.869	56.154	128.654	349.310
Nowa Zelandia	16.444	64.700	86.698	400.570
Kanada	40.102	29.338	206.787	177.285
Brytyjskie Indie Zachodn.	98.347	45.831	483.030	279.550
Inne kraje Brytyjskiej				
Wspólnoty	95.999	133.357	499.434	822.969
Irlandia	52.003	55.436	266.611	341.805
Iran	26.788	1.579	135.434	10.061
Wenezuela	17.259	8.882	89.222	61.921
Brazylia	51.700	63.264	282.834	520.040
Inne kraje obce	103.295	183.365	582.307	1.172.212
O g ó ł e m	925.048	1.129.763	4.723.931	6.964.157

Ogólny eksport cementu portlandzkiego z Wielkiej Brytanii w pierwszej połowie bieżącego roku wykazywał dość znaczny wzrost w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku. Ilościowy wzrost eksportu w tym okresie wyniósł 22%. Towarzyszył mu o wiele silniejszy wzrost wartości wynoszący 47% i stanowiący odbicie ogólnej podwyżki cen tego artykułu.

Import cementu do Wielkiej Brytanii w okresie pierwszych sześciu miesięcy bieżącego roku wykazywał bardzo silny spadek w porównaniu z pierwszą połową 1951 r. i kształtował się na poziomie zbliżonym do pierwszej połowy 1950 r. W okresie styczeń-czerwiec br. wyniósł on 47.499 ton /wartości £ 341.460/ wobec 185.048 /£ 1.236.300/ w analogicznym okresie ub. roku. i 44.356 ton /£ 234.638/ w pierwszej połowie 1950 r.

Trade and Navigation Accounts, czerwiec 52 r.

Obniżka ceny cementu w Austrii

W ramach ogólnej akcji przeprowadzonej w Austrii a zmierzającej do obniżenia cen w różnych dziedzinach przemysłu, nastąpiła obniżka cen cementu o 10 szylingów na tonie. Obecne ceny cementu wynoszą dla Wiednia i Dolnej Austrii 414 szylingów za tonę, zaś dla pozostałej części kraju 424 szylingi.

ANA, 20.VIII.1952 r.

Rozbudowa cementowni w Norwegii

Fabryka cementu portlandzkiego w północnej Norwegii zmierza powiększyć swoją zdolność produkcyjną do 60.000 ton rocznie w pierwszym etapie rozbudowy. W wyniku dalszej rozbudowy zdolność produkcyjna osiągnąć ma 130.000 ton rocznie.

ANA, 20.VIII.1952 r.

Eksport porcelany, wyrobów ceramicznych i szklanych z Wielkiej

Brytanii w pierwszej połowie 1952 r.

W okresie pierwszych sześciu miesięcy bieżącego roku eksport porcelany i wyrobów ceramicznych z Wielkiej Brytanii wykazywał w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku wzrost zarówno pod względem ilości jak i wartości. Eksport wyrobów ze szkła wykazywał w omawianym okresie nie-wielki spadek ilościowy w porównaniu z pierwszą połową 1951 r., jednakowoż wartość jego wzrosła.

	I l o ś ć		W a r t o ś ć	
	/ w cwt./		/w funtach szterlingach/	
	styczeń-czerwiec		styczeń-czerwiec	
	1951	1952	1951	1952
<u>Porcelana:</u>				
Australia	5.524	8.001	203.019	340.347
Nowa Zelandia	2.307	3.856	90.672	181.353
Kanada	19.415	17.874	1.000.226	1.094.643
Inne kraje imperial- ne	3.220	4.258	152.821	234.918
Irlandia	2.839	3.105	102.780	143.209
Stany Zjednoczone	13.906	14.935	742.501	912.553
Inne kraje zagr.	2.063	2.650	105.269	147.720
O g ó ł e m	49.274	54.679	2.397.288	3.054.743

Wyroby ceramiczne:

Związek Płd. Afryki	48.862	43.117	559.632	560.479
Pakistan	15.766	11.231	153.615	100.692
Cejlon	11.430	6.693	85.161	53.829
Australia	78.797	106.145	881.226	1.383.688
Nowa Zelandia	21.942	37.113	295.267	618.965
Kanada	92.583	71.321	1.267.377	1.104.504
Inne kraje imperialne	41.723	48.193	401.479	546.676
Irlandia	10.357	9.329	133.894	138.390
Stany Zjednoczone	36.820	35.223	659.177	669.686
Brazylia	4.075	468	64.148	7.486
Urugwaj	5.151	2.920	62.651	37.270
Inne kraje zagr.	62.431	63.635	680.704	850.615
O g ó ł e m	429.937	435.388	5.244.331	6.072.280

Wyroby ze szkła do
użytku domowego i szkło
ozdobne

Związek Płd. Afryki	22.111	13.813	137.630	101.020
Australia	7.813	8.465	149.619	149.645
Nowa Zelandia	7.075	12.496	147.428	266.148
Inne kraje imperialne i Irlandia	74.362	64.754	432.734	484.514
Inne kraje zagr.	17.777	18.488	144.390	160.740
O g ó ł e m	129.138	118.018	1.011.801	1.162.067

Eksport porcelany z Wielkiej Brytanii do wszystkich krajów wymienionych w sprawozdaniu Board of Trade z wyjątkiem jednej tylko Kanady wykazywał w okresie pierwszych sześciu miesięcy bieżącego roku wzrost ilościowy w porównaniu z analogicznym okresem 1951 r. Wartość eksportu porcelany do wszystkich poszczególnych krajów, w tym również Kanady, wzrosła w tym okresie w stosunku do odpowiedniego okresu zeszłorocznego. Najsilniej, bo więcej niż dwukrotnie, wzrosła wartość eksportu porcelany do Nowej Zelandii.

Dane Board of Trade za pierwsze półrocze nie uwidaczniają jeszcze wpływu australijskich ograniczeń importowych. Australia jest największym odbiorcą wyrobów ceramicznych a ilości eksportowane do tego kraju w okresie pierwszych sześciu miesięcy bieżącego roku były prawie o 50% większe niż w analogicznym okresie 1951 r., czemu odpowiadał podobny wzrost wartości.

Kanada,, drugi z kolei największy odbiorca wyrobów ceramicznych, wykazywała w pierwszym półroczu spadek importu zarówno pod względem wartości jak i ilości w porównaniu z odpowiednimi danymi za rok ubiegły. Eksport wyrobów ceramicznych do Stanów Zjednoczonych wykazywał również niewielki spadek pod względem ilości, natomiast wartość jego nieco wzrosła.

Eksport wyrobów ceramicznych do Afryki Południowej, Pakistanu, Cejlonu, Irlandii, Brazylii i Urugwaju wykazywał

30
niewielki spadek ilościowy w pierwszym półroczu, w wypadku jednak Afryki Południowej i Irlandii dał się zauważyć niewielki wzrost wartości. Najsilniej spadł eksport do Brazylii, gdyż w okresie pierwszych sześciu miesięcy br. wyniósł on w przybliżeniu zaledwie 1/10 ilości importowanej przez ten kraj w pierwszej połowie ubiegłego roku, przy odpowiednim spadku wartości.

Eksport wyrobów ceramicznych do Nowej Zelandii zwiększył się w omawianym okresie, przy czym wartość jego wzrosła ponad dwukrotnie w stosunku do pierwszej połowy ubiegłego roku.

Ogólny eksport wyrobów ze szkła z Wielkiej Brytanii wykazywał pewien spadek ilościowy w porównaniu z pierwszą połową ubiegłego roku. Z pośród trzech krajów wymienionych oddzielnie w sprawozdaniu Board of Trade, Australia i Nowa Zelandia wykazywały wzrost importu /Nowa Zelandia o ponad 60%/, natomiast Południowa Afryka wykazywała spadek o około 40%. Import innych krajów Brytyjskiej Wspólnoty i Irlandii również się zmniejszył.

Pottery Gazette and Glass Trade Review, wrzesień 1952 rok.

Liberalizacja krajowego rynku porcelany i ceramiki w Wiel- kiej Brytanii

Po kilkutygodniowym doświadczeniu zebrany w czasie działania systemu kontyngentowania krajowego rynku zdobionej porcelany i fajansu, brytyjskie ministerstwo handlu postanowiło znieść wszelką kontrolę nad tą gałęzią przemysłu.

Krok ten stał się możliwy ponieważ produkcja porcelany i fajansu wystarcza na pokrycie zapotrzebowania i ponieważ przemysł ten nie zużywa surowców deficytowych.

Ministerstwo handlu wyraziło nadzieję, że zliberalizowanie rynku krajowego nie wpłynie na spadek eksportu.

Board of Trade Journal, 9.VIII.1952 r.

Chemia

Amerykańskie wiercenia w meksykańskich pokładach siarki

W roku ubiegłym "Rynki Towarowe" donosiły o rozpoczęciu próbnym wiercen przez koncerny amerykańskie w szeregu dzielnicach Meksyku w poszukiwaniu złóż siarki. W początkach września b.r. Reuter doniósł, że dyrektor koncernu amerykańskiego Gulf Sulphur Co. miał oświadczyć, iż w Meksyku natrafiono na najbogatsze pokłady siarki na świecie, nadające się do eksploatacji systemem Frensch'a. Zakłady, w których produkcja siarki naturalnej według tego systemu rozpocznie się niebawem, są obecnie w budowie na terenach należących do wyżej wymienionego koncernu. Do chwili obecnej odwiercono 40 otworów próbnym i pewną ilość eksploatacyjnym.

/Wg. Reutersa z dn. 8.IX.52/

Problem zaopatrzenia Europy w siarkę

Jakkolwiek przewiduje się, że światowa produkcja siarki naturalnej osiągnie w r.b. około 5,7 mln. ton długich, czyli o 300 tys. ton więcej, niż w r.ub. i o 700 tys. ton więcej, niż w 1949 r. /wyłącznie obszar krajów kapitalistycznych/, to jednak nie ulega wątpliwości, że niedobór tego zasadniczego surowca sięgać będzie nadal na rynku światowym cyfry ponad 1,6 mln. ton /wliczając do podaży siarkę pochodzącą z innych źródeł t.zw. siarkę wtórną/.

Fakt ten spowodował, że problem zaopatrzenia w siarkę krajów zachodnio-europejskich, gdzie w zasadzie deficyt siarki właściwie się lokalizuje, stał się ostatnio przedmiotem szczegółowych badań specjalnych komitetów, a mianowicie: Komitetu dla Spraw Produktów Chemicznych OEEC oraz Komitetu dla Spraw Siarki Mutual Security Agr. W wyniku tych badań stwierdzono, że w 1955 r. kraje Europy Zachodniej będą potrzebowały co najmniej 200.000 ton siarki do wyprodukowania 12,6 mln. ton kwasu siarkowego, z czego 2,6 mln. ton przeznaczone ma być do produkcji siarczanu amonu, 4 mln. ton do produkcji superfosfatów, 1,4 mln. ton dla przemysłów włókienniczych, 500 tys. ton do produkcji farb i barwników, 500 tys. ton dla celów metalurgicznych i 3,4 mln. ton na inne cele /przemysł elektrotechniczny, pirotechnika, wulkanizacja itp./. Konsumpcja kwasu siarkowego w wysokości 12,6 mln. ton rocznie wykazuje, iż w badaniach założono wzrost konsumpcji tego kwasu w krajach Europy Zachodniej o 43% w porównaniu z poziomem konsumpcji w 1951 r., czyli w przybliżeniu o 10,3% w stosunku rocznym. Głównym konsumentem

*/ prawdopodobnie nie licząc siarki pochodzącej z...

kwasu siarkowego na tym obszarze jest Wielka Brytania, zużywająca około 75% ogólnej konsumpcji kwasu Europy Zachodniej.

Zapotrzebowanie siarki na produkcję bezwodnika siarkowego SO₂ ocenione zostało w 1955 r. przez wymienione Komitety na 160 000 ton, ilość ta jednak prawdopodobnie będzie osiągnięta już w 1953 r. Konsumcja siarki przy produkcji siarczku węgla, którego 85% zużywa się w produkcji włókien syntetycznych, szacowana jest w 1955 r. na 340 tys. ton, natomiast zapotrzebowanie rolnictwa oraz przemysłu produkującego środki owadobójcze ocenione zostało na 185 000 ton, a pozostałe zapotrzebowanie wszelkich innych gałęzi przemysłowych na ca 120 000 ton.

Łącznie zatem kraje OEEC potrzebowałyby w 1955 r. według powyższych obliczeń ponad milion ton siarki rocznie - dokładnie 1 005 tys. ton. W jakim stopniu kraje te mogłyby pokryć zapotrzebowanie roczne w ilości miliona ton z własnych zasobów i własnej produkcji?

W odpowiedzi na to pytanie Komitet do Spraw Produktów Chemicznych OEEC oszacował możliwości produkcyjne krajów Europy Zachodniej w odniesieniu do siarki naturalnej na 395 000 ton rocznie w 1955 r. /z czego Włochy 375 000 ton, a Francja około 20 000 ton/ oraz w odniesieniu do siarki pochodnej z piritów z innych minerałów, z ropy, z węgla itd. - na 304 000 ton, co łącznie dałoby około 700 000 ton.

Należy również uwzględnić, że Norwegia i Włochy będą prawdopodobnie eksportować nadal łącznie około 50 000 ton siarki rocznie do krajów nie należących do OEEC, czyli że ogólny deficyt siarki wyniósłby w Europie Zachodniej w 1955 r. około 355 - 360 tys. ton i musiałby być pokryty prawie w całości importem siarki amerykańskiej. W świetle ostatnich kwot przydziałowych tej siarki w r.b. przez Waszyngtońską Konferencję Surowców /IMC/, wynoszących łącznie dla krajów OEEC około 650 000 ton, można by liczyć, że wyżej wymieniony deficyt Europy Zachodniej mógłby być stosunkowo łatwo pokryty importem surowca z USA /abstrahując od zagadnień płatniczych/. Z drugiej jednak strony - stwierdza wyżej wymieniony raport - należy pamiętać, że konsumpcja siarki w Ameryce Północnej systematycznie wzrasta od 1940 r. Średnio o 12% rocznie. Gdyby ten wzrost konsumpcji nawet się zmniejszył i wynosił 9 - 10% rocznie w najbliższych latach, to w 1955 r. USA i Kanada konsumowałyby łącznie około 6,4 mln. ton siarki, podczas gdy optymistyczne przewidywania produkcji siarki naturalnej i wtórnej na obszarze USA /nie licząc Meksyku/ wykazują, że w 1955 r. produkcja roczna nie będzie w większej mierze przekraczać 6 mln. ton. W związku z powyższym należy przypuszczać, że o ile stopa wzrostu konsumpcji siarki w Ameryce Północnej poważniej się nie zmniejszy oraz wydobyte siarki w Meksyku nie osiągnie większych rozmiarów, np. 1/2 mln. ton rocznie, dostawy siarki amerykańskiej dla Europy w ilości 350 - 355 tys. ton rocznie mogą być zapewnione jedynie w drodze reglamentowania amerykańskiego rynku siarki i kontyngentowania jej eksportu.

/L'Economie - 28.VIII.1952 r./

Dalszy wzrost konsumpcji nawozów sztucznych
w krajach kapitalistycznych

Według raportu FAO, ogólna tendencja wzrostu konsumpcji nawozów sztucznych utrzymała się nadal w roku gospodarczym 1951/52. Raport ten przewiduje, że w 1952/53 nastąpi dalszy wzrost ogólnej produkcji nawozów sztucznych o 7,1%, co nie różni się od wzrostu zapotrzebowania oszacowanego na 8,6%.

W roku ubiegłym najsilniejszy wzrost konsumpcji nawozów miał miejsce w tych krajach, gdzie ich spożycie jest stosunkowo najniższe. Produkcja azotu, kwasu fosforowego i potasu w krajach kapitalistycznych wyniosła w 1951/52 r. - według obliczeń FAO - 15 mln. ton w porównaniu z 14,2 mln. w roku poprzednim, dając wzrost o 4,9%. Ogólna konsumpcja tych nawozów wyniosła zaś odpowiednio 14,5 mln. i 13,8 mln. ton.

Pomimo silniejszego wzrostu ogólnej produkcji superfosfatów w 1951/52 r., niż przewidywano na początku 1951 r., podaż okazała się nie wystarczająca na zaspokojenie popytu wszystkich obszarów konsumcyjnych, co spowodowało spadek spożycia fosfatów w niektórych regionach. W bieżącym roku gospodarczym 1952/53 problem dostatecznej podaży nawozów fosforowych będzie nadal czołowym zagadnieniem na kapitalistycznym rynku nawozów sztucznych, uzależniając pośrednio konsumpcję i produkcję nawozów azotowych i potasowych.

/The Financial Times, 4.IX.52/

Wiadomości z londyńskiego rynku chemikali

W pierwszym tygodniu września na londyńskim rynku chemikali notowano tylko nieznaczne wahania cen. Wobec zakończenia sezonu urlopów letnich i pewnej poprawy na rynku włókienniczym i sztucznych włókien, nastąpiło ożywienie obrotów na rynku wewnętrznym. Jeśli chodzi o eksport, to wysyłki chemikali na ważniejsze rynki zbytu utrzymują się na stosunkowo wysokim poziomie. Uwaga ta odnosi się w pierwszym rzędzie do produktów farmaceutycznych. W omawianym okresie obserwowano stały popyt na żug sodowy, sodę kaustyczną i dwuwęglan sodu, przy nie zmienionych cenach. Również nie uległy zmianie ceny produktów potasowych.

/Reuter, 3-10.IX.52 r./

Wiadomości z amerykańskiego rynku chemikali

Ostatni tydzień sierpnia i pierwsza dekada września przyniosły ogólny wzrost podaży szeregu artykułów chemicznych na rynku amerykańskim. W związku z tym Defence Production Administration skreśliła z listy artykułów, pozostających dotychczas w niedoborze, 27 różnych produktów chemicznych. Między innymi uchylono kontrolę w odniesieniu do kwasu octowego, boraksu, kwasu borowego, sadz aktywnych, formaldehydów, jodyny, czerwonego tlenku ołowiu i terpentyny.

Ponadto kwas siarkowy zaliczony został przez DPA do artykułów, których zapotrzebowanie i podaż pozostają obecnie w równowadze. Wśród kół przemysłowych i handlowych panuje opinia, że obroty w sierpniu na amerykańskim rynku chemikaliów były zdecydowanie większe niż w lipcu i że nadal się powiększą we wrześniu.

Stosunkowo najszczuplejszą podażą charakteryzował się w omawianym okresie bezwodnik amonu, sole niklu i surowa gliceryna. Zapotrzebowanie na siarczany miedzi ze strony przemysłu nadal duże, przy osłabieniu popytu ze strony rolnictwa. W dniu 10 września Reuter doniósł o wzmocnieniu tendencji w odniesieniu do soli potasowych /muriate potasch/, których producenci podnieśli ceny o 60 ¢ na tonie za artykuł 60% oraz o zwiększonym popycie na sodę kaustyczną ze strony przemysłu włókienniczego. Podaż chloru pozostaje w USA nadal ograniczona, jednak nie przewiduje się w tym wypadku poważniejszego niedoboru. Rejestrowano ponadto w tym okresie sezonowy wzrost ożywienia w dziedzinie farmaceutyków. Mentol brazylijski zniżkował w cenie o 10 ¢ na lb.

/Reuter, 3-10. IX.52 r./

Kauczuk drewno, napier

Z międzynarodowego rynku kauczuku naturalnego

W ślad za zniżką na rynku singapurskim, trzecią dekadę sierpnia charakteryzowała na londyńskim rynku kauczuku naturalnego dość silna tendencja zniżkowa. Cena RSS nr 1 /natychmiast/ obniżyła się w tym czasie o $2\frac{1}{4}$ d na lb, a mianowicie z $26\frac{1}{4}$ d za lb w dniu 21.VIII.b.r. do 24 d za lb w dniu 29.VIII.b.r. W ciągu pierwszej dekady września tendencja zniżkowa trwała nadal. W pierwszej połowie dekady cena oscylowała wokół $23\frac{1}{2}$ d za lb. Tym samym cena kauczuku naturalnego - po raz drugi już w tym roku - /pierwszy raz pod koniec maja r.b./ obniżyła się poniżej poziomu ostatniego dnia notowań giełdowych przed wybuchem wojny koreańskiej / $23\frac{3}{4}$ d za lb/. W drugiej połowie dekady cena obniżyła się do $22\frac{1}{2}$ d za lb/ 10.IX.52/.

Ostatnia zniżka cen kauczuku naturalnego była dla kapitalistycznych sfer kupieckich pewnym zaskoczeniem. Poza tym ponownym osłabieniem rynku kauczuku naturalnego kryje się silna zwiększenie podaży w Singapur. Producenci i kupcy, którzy widocznie nagromadzili pewne zapasy w oczekiwaniu wyższych cen kauczuku w związku z pewnymi planowanymi zarządzeniami rządowymi, obecnie - jak się wydaje - wyzbyli się złudzeń i rzucili swój kauczuk na rynek. Tymczasem popyt na kauczuk ze strony brytyjskich instytucji rządowych osłabł ostatnio, a do pogłębienia słabej tendencji rynkowej przyczynił się jeszcze bardziej brak większych zakupów ze strony USA.

W londyńskich kołach handlowych oczekuje się jednak wkrótce ożywienia popytu i większych kontraktów ze strony konsumentów, jakie zawierane są zazwyczaj po zastoju okresu letniego, zwłaszcza, że obecny niski poziom cen jest bardzo atrakcyjny.

Celem wzmożenia eksportu, londyńska "Rubber Manufacturers Association" wzywała swoich członków, ażeby wpłyneli na poprawę gatunków kauczuku wysyłanego do USA.

Jak donoszą z Colombo, spadek cen kauczuku w Singapur nie od razu odbił się na cejlońskim rynku kauczuku, zwłaszcza, że we wrześniu odpłynąć mają z Colombo dwa większe ładunki kauczuku naturalnego do Chin Ludowych. Pierwszy z nich - w połowie miesiąca zawierać ma 1900 ton kauczuku i odpłynie na polskim frachtowcu "Mickiewicz". Drugi ładunek odpłynie ma z Colombo pod koniec września. Zdaniem miejscowych koł handlowych, od czasu, gdy Cejlon zaczął dostarczać kauczuk Chinom Ludowym, wskaźnik cen zdaje się być całkowicie uzależniony od cen oferowanych przez Chiny Ludowe. Należy dodać, że Chiny Ludowe - jeśli chodzi o rynek cejloński - nie interesują się kauczukiem "crepe", lecz wyłącznie kauczukiem w arkuszach /prasowanym/.

Syjamskie władze celne obniżyły z dniem 26 sierpnia b.r. cło eksportowe na kaczuk z 77 satangów na 57,75 satang. od 1 kg. Nowe cło eksportowe ustanowione zostało w wysokości 7% od nowej ceny podstawowej = 8,25 bachta za 1 kg. Dotychczas cło wynosiło 7% od dawnej ceny podstawowej 11 bachtów. Jest to już drugie w tym roku obniżenie cła eksportowego. Pierwsza obniżka miała miejsce 1 kwietnia b.r., kiedy cło obniżone zostało z 1,26 bachta do 77 satangów od 1 kg.

/Reuter, 21.VIII-10.IX.52 r.
Neue Zürcher Zeit, 30.VIII.52
Le Monde, 31.VIII.52.
Biki, 2.IX.1952/

Dane statystyczne z rynku kaczukowego
za I półrocze 1952 r.

W nawiązaniu do danych, dotyczących sytuacji statystycznej kaczuku w I-ej połowie bież.roku, podanych w poprzednim numerze "Rynków Towarowych" /WIZ nr 33/68/, podajemy dodatkowo następujące uwagi:

Jak podawaliśmy już, według obliczeń "International Rubber Study Group" nadwyżka produkcji kaczuku naturalnego nad jego konsumpcją wyniosła w I półroczu b.r. 110.000 long ton. Charakterystycznym było jednak, że tempo spadku produkcji kaczuku naturalnego było w omawianym okresie szybsze niż tempo spadku konsumpcji. Tak na przykład konsumpcja w czerwcu była prawie na tym samym poziomie co w maju, podczas gdy produkcja zmniejszyła się w tym czasie o 8.000 long ton. Zmniejszenie się produkcji kaczuku naturalnego miało miejsce głównie na skutek spadku produkcji w Indonezji i na Malajach. Produkcja kaczuku w Indonezji wyniosła mianowicie w I półroczu 1952 r. około 350.000 long ton, w porównaniu z 438.000 long ton w I półroczu 1951 r. Produkcja kaczuku na Malajach wyniosła analogicznie około 280.000 long ton i 309.000 long ton.

Spadek eksportu kaczuku indonezyjskiego z 435.000 ton w I półroczu 1951 r. do 334.000 ton w I półroczu 1952 r. spowodowany został w pierwszym rzędzie zmniejszeniem się produkcji kaczuku w drobnych gospodarstwach. Eksport kaczuku z Malajów obniżył się w omawianym okresie w mniejszym stopniu niż z Indonezji, a mianowicie z 320 tys. ton na 253 tys. ton - odpowiednio.

Według szacunków "International Rubber Study Group", światowa produkcja kaczuku naturalnego wyniosła w 1952 r. około 1690 tys. long ton, podczas gdy konsumpcja oceniana jest na 1.450 tys. long ton. Przewidywana nadwyżka produkcji nad konsumpcją wyniesie więc prawdopodobnie około 240 tys. long ton.

/Biki, 26.8.1952
L'Economie, 4.IX.1952/

Nowe fiasko prób uregulowania kapitalistycznego rynku kauczuku naturalnego

Komisja Robocza, ustanowiona przez "International Rubber Study Group" na wiosnę bieżącego roku dla opracowania planu uregulowania światowego rynku kauczuku, po 2 i 1/2 tygodniowych obradach w Londynie została obecnie odroczone. Chociaż uchwalono wznowić obrady po przestudiowaniu rozmaitych projektów przez członków komisji, to jednak należy przyjąć, że plan uzdrowienia międzynarodowego rynku kauczuku nie będzie zrealizowany w najbliższej przyszłości. Prawdopodobnie komisja zbierze się ponownie w ostatnich tygodniach bieżącego roku. Czy jednak wysiłki, zmierzające do stabilizacji rynku, dadzą lepsze wyniki, zależy będzie w dużej mierze od kształtowania się cen na rynkach światowych w okresie jesiennym i z początkiem zimy.

Podobnie jak i ostatnia sesja "International Rubber Study Group" w maju b.r. w Ottawie, która wykonała wspomnianą powyżej Komisję Roboczą, tak i prace wymienionej Komisji poświęcone były przede wszystkim statystycznemu ujęciu produkcji i konsumpcji kauczuku na rynku światowym, natomiast sprawa ułożenia planu uzdrowienia kapitalistycznego rynku kauczuku utknęła na martwym punkcie. Chociaż Komisji znane były cyfry za I półrocze r.b., które - jak wiadomo - wykazują nadwyżkę 110 tys. long ton, czyli 15% produkcji światowej, to jednak delegacje poszczególnych krajów z USA na czele nie były w stanie zaplanować odpowiednich zarządzeń, regulujących rynek. Rozpatrywano rozmaite alternatywy, m.in. plan stworzenia buforowego poolu, który posiadał najwięcej zwolenników. Plan polegał na utworzeniu poolu, który skupowałby kauczuk w okresach obniżenia się ceny poniżej granicy minimalnej, aby zakupione w ten sposób ilości rzucić na rynek w chwili, gdy ceny przekroczyły ustaloną z góry granicę maksymalną. Plan ten nie został przyjęty z powodu sprzeciwu ze strony USA i Komisja zamknęła obrady nie osiągnąwszy żadnego faktycznego wyniku.

W komentarzach do wyników tej konferencji prasa kapitalistyczna podkreśla, że ponieważ w chwili obecnej zaznaczył się w świecie kapitalistycznym nie tylko spadek konsumpcji kauczuku, ale jeszcze mocniejszy spadek produkcji, zaś kwestia zakupów państwowych na tworzenie rezerw strategicznych nie jest dotąd rozstrzygnięta, przeto wprowadzenie jakiegokolwiek planu regulacji należy uważać za przedwczesne. Prasa kapitalistyczna przypomina też, że według postanowień 6 rozdziału Karty Hawańskiej, wymagana jest bardzo żmudna procedura zanim taki plan mógłby wejść w życie. Projekt Komisji Roboczej w sprawie uregulowania rynku kauczuku musiałby przede wszystkim być przedłożony konferencji światowej, w której uczestniczyłyby też kraje nie należące do "International Rubber Study Group". Po uzyskaniu aprobaty plan ten musiałby wrócić do poszczególnych krajów dla zatwierdzenia przez parlamenty. Tak, że według ostrożnych obliczeń, minęłoby 18 miesięcy, zanim plan opracowany przez Komisję Roboczą mógłby nabrać mocy obowiązującej. Taka procedura jest, ze względu na elastyczność cen kauczuku, biorąc praktycznie - nonsensem.

Z amerykańskiego rynku kauczuku syntetycznego

Według doniesień prasowych, w USA Reconstruction Finance Corporation zamierza we wrześniu rozpocząć sprzedaż butadienu, produkowanego w fabrykach rządowych z pochodnych ropy naftowej, po cenie 18 ¢ za lb fob porty Zatoki Meksykańskiej. Zmiana ceny /obecna cena 13 ¢ za lb/ ma za celu zwiększyć zainteresowanie przemysłowców prywatnych w nabyciu rządowych fabryk butadienu. Do tej pory RFC cały wyprodukowany przez siebie butadien dostarczała do swych fabryk kauczuku syntetycznego, z wyjątkiem niewielkiej ilości butadienu produkowanego ze spirytusu i sprzedawanego po 39 ¢ za lb. Ustanowienie znacznie wyższej ceny na butadien, produkowany z ropy naftowej, niż ta jaką przyjmuje się w chwili obecnej przy kalkulacji kosztów kauczuku syntetycznego, może spowodować podwyższenie ceny tego ostatniego w wypadku sprzedaży fabryk butadienu firmom prywatnym. Jak wiadomo, obecna oficjalna cena kauczuku syntetycznego GR-S wynosi 23 ¢ za lb.

W USA National Production Authority wydała ostatnio rozporządzenie znoszące ograniczenia zakupu od RFC kauczuku syntetycznego, produkowanego na zimno. Od 1-go lipca b.r. kauczuk ten wolno było kupować w ilościach nie przewyższających 70% ogólnych kwartalnych zakupów kauczuku GR-S od RFC. Ostatnie zarządzenie wydane zostało przez NPA na żądanie RFC /produkującej zarówno kauczuk na zimno, jak i na gorąco/ w związku ze wzrostem zdolności produkcyjnych i zapasów, co pozwala na zrównoważenie popytu i podaży kauczuku produkowanego na zimno. RFC zaznacza, że pomimo zezwolenia na zakup kauczuku "zimnego" w wysokości 70% całości zakupów GR-S, konsumenci nabywali nie więcej niż 50% kauczuku "zimnego".

PIKI 4 i 6.IX.1952 r.

Tendencja na międzynarodowym rynku tarcicy iglastej

Ceny na tarcicę iglastą, które osiągnęły swój tegoroczny najniższy poziom w połowie roku, obecnie wykazują lekką tendencję wzrostową. Jednakże pomimo powyższych pomyślnych objawów, sytuacja na rynku budzi nadal szereg wątpliwości.

Anglia zaimportowała w I półroczu b.r. 474.599 stds tarcicy iglastej, a więc o 67.711 stds /ca 307 tys. m³/ mniej niż w I półroczu ub.r. Co więcej - należy podkreślić, że import ten był prawie w całości wynikiem transakcji zawartych przed 1.I.1952 r.

Dostawy do Wielkiej Brytanii zostały zatem poważnie obcięte. Wydawało się poprzednio, zwłaszcza po zniesieniu pełnego kierowania importem przez Timber Control w dn.1.I.1952 r., że następuje okres wycofywania się państwa z daleko idącej ingerencji w sprawy gospodarcze, ingerencji będącej w krajach kapitalistycznych znamię gospodarki wojennej. Ogłoszono wówczas kupcom prywatnym, że pozostawia się im całkowitą swobodę w zakresie importu.

Tegoroczne posunięcia rządowe, zwłaszcza obcięcie kwoty importowej o ca 40%, oznaczały przywrócenie ścisłej kontroli ze strony państwa. Polityka tego rodzaju wywołuje poważne za-

niepokojenie w międzynarodowych strefach gospodarczych tym więcej, że istnieją oznaki, iż może ona być przyjęta także przez inne państwa. Np. we Francji tendencje w tym kierunku są zupełnie niedwuznaczne. Zapowiedziano już zwołanie konferencji drzewnej w 1953 r.

W wyniku mnożących się restrykcji w krajach importujących, przewidywania eksporterów skandynawskich wykazują dużą dawkę pesymizmu w odniesieniu do możliwości kształtowania się sytuacji na rynku drzewnym oraz jego chłonności. Eksport tarcicy iglastej w roku bieżącym nie przekroczy prawdopodobnie 1.050 - 1.100 tys. stds łącznie dla Szwecji i Finlandii, podczas gdy w roku ubiegłym tylko Szwecja wysłała za granicę 810 tys. stds, Finlandia zaś 850 tys. stds. Przewidywania powyższe nie ulegają zmianie mimo, że sytuacja obecna doznała niewątpliwej poprawy w porównaniu z okresem poprzednim.

Długotrwały okres zastoju w obrotach zagranicznych w I-iej połowie b.r. musiał w konsekwencji doprowadzić do pewnego ożywienia. Zapasy w krajach importujących zaczęły się swolna zmniejszać, co z kolei zmusiło importerów do uzupełnienia składów, początkowo przynajmniej w zakresie brakujących wymiarów. Zapasy tarcicy iglastej w Anglii wynosiły na początku b.r. ca 500 tys. stds /bez rezerw strategicznych/. Przy dotychczasowym tempie dostaw oraz zakładając brak poważniejszych zmian w konsumpcji, zapasy te spadły już w jesieni b.r. do ca 200 tys. stds. Analogiczną tendencję zaobserwowano we Francji oraz także w innych krajach.

W Szwecji eksport za I półr. b.r. wyniósł 425 tys. stds tarcicy iglastej, przy czym największe nasilenie przypadało na początek roku z tytułu zeszłorocznych kontraktów. W czerwcu, a więc w okresie poprzedzającym ożywienie, załadunki obejmowały 45 tys. stds. Liczba ta wzrosła przeszło dwukrotnie w lipcu br., osiągając kwotę ca 100 tys. stds.

Nagła poprawa w zakupach w lipcu b.r. jest odbiciem spadku zapasów prywatnych. Na rynku angielskim spadek ten został w pewnym stopniu zbilansowany przez wzrost zapasów rządowych /N.S.B./, ale wydaje się, że ożywiła się także konsumpcja.

Przewiduje się, że tegoroczne zakupy łącznie z zapasami z początku roku, osiągną liczbę ca 1.600.000 stds. Przypuszczalna konsumpcja wyniesie prawdopodobnie ca 1.100.000 stds, pozostanie przeto na koniec roku około 500.000 stds.

Wzrastające zakupy w lipcu i sierpniu b.r. powodują szybkie wyczerpywanie się kwoty importowej. Według szacunków z końca sierpnia b.r., pozostaje jeszcze ca 40 tys., względnie najwyżej do 50 tys. stds do zaimportowania w roku bieżącym. Wszyscy posiadacze kwot importowych wychodzą na rynek i starają się jak najszybciej uplasować zamówienia.

Wobec szybkiego kurczenia się puli importowej, odbiorcy angielscy zawierają coraz częściej kontrakty na dostawę w styczniu 1953 r. Postępowanie tego rodzaju przyspieszone zostało szczególnie przez ogłoszenie decyzji rządu, że na rok przyszedłszy nie będą już wydawane indywidualne kwoty importowe, lecz przywóz tarcicy odbywać się będzie w ramach ogólnej puli importowej. Decyzja ta spowodowała wzmożenie się konkurencji

między importerami, pragnącymi zapewnić sobie lepsze specyfikacje w dostawach tegorocznych, względnie na początku roku następnego. Załadunki na f.o.w. na razie jeszcze nie interesują odbiorców.

Prywatne zakupy w lipcu r.b. dokonywane były głównie w Szwecji /35 tys. stds/, Finlandii /35 tys.stds/ i ZSRR /31 tys.stds/. Z pozostałej ilości 5.000 stds gros dostarczały Polska i Czechosłowacja /łącznie 4.000 stds/. Z Kanady /wschodniej i zachodniej/ pochodziło zaledwie 400 stds. Konkurencyjność Kanady została znacznie osłabiona przez wysoki poziom cen w Ameryce Północnej oraz długotrwały strajk. Oczekuje się przede wszystkim, iż poważniejsze dostawy mogą się rozpocząć dopiero pod koniec bieżącego roku, względnie na początku przyszłego. Pomysł na prognozę dla rynku brytyjskiego jest fakt zakończenia sporu Timber Control z Kanadyjczykami - jak się wydaje - ku obopólnemu zadowoleniu.

Przewidywania w odniesieniu do polityki rządu w odniesieniu do roku przyszłego potwierdziły się częściowo. Zgodnie z przewidywaniami i uprzednimi oświadczeniami oficjalnych czynników, będzie ona niewątpliwie polityką restrykcji. Ogłoszona została kwota 500.000 stds do zaimportowania, przy czym zaznaczono zostało, że jest to ilość nie ostateczna, lecz wyłącznie początkowa, bowiem rozmiary importu winny być tego rodzaju, aby zapewnić poziom zapasów i konsumpcji z roku bieżącego. Jednakże wśród kupców utrzymuje się przekonanie, że kwota powyższa nie będzie zwiększona, na co wskazywałaby ożywiona kampania ze strony sfer rządowych za maksymalnym zmniejszeniem importu. Stanowisko kupców drzewnych jest, oczywiście, diametralnie odmiennie. Wychodzą oni z założenia, że przewidując zapasy na koniec roku w wysokości 500 tys. stds oraz import 500 tys.stds - osiągnie się łącznie na koniec 1953 r. 1 mln. stds, tj. nawet nieco mniej niż konsumpcja, szacowana w b.r. na 1.100 tys.stds. Z tego wynikałyby tylko trzy możliwości: 1/ podwyższenie importu, 2/ obcięcie konsumpcji, 3/ obcięcie zapasów. W tym ostatnim przypadku powtórzyłaby się w 1954 r. sytuacja analogiczna, jaka miała miejsce w 1951 r.

Oświadczenie rządu, przewidujące ponadto całkowitą swobodę importerów w wyszukiwaniu źródeł zakupu, nie obejmuje papierówki, kopalniaków i kompletów skrzynkowych, których import odbywać się będzie na dotychczasowych zasadach. Nie dotyczy także surowca okrągłego i słupów, dla których wydane będą oddzielne przepisy.

Nowe postanowienia wprowadziły dalsze ożywienie na rynku brytyjskim. Importerzy starają się o zdobycie jak najlepszych specyfikacji, podczas gdy w kołach eksporterów panuje przekonanie, że nowa sytuacja jest dla nich raczej korzystniejsza niż dla importerów i należy przede wszystkim nie wykazywać zbytnej gorliwości w składaniu dalszych ofert.

Rynek brytyjski zaczyna już odczuwać trudności w otrzymywaniu dobrych specyfikacji, zwłaszcza w sośnie wysokich jakości. Na odcinku tarcicy świerkowo-jodłowej sytuacja jest lepsza, jeżeli chodzi o dobre i przeciętne jakości. Duże zapotrzebowanie

jest także na sosnę V kl. dobrej produkcji, tak że uprzednio ustalona różnica między U/S a V kl. w wysokości £ 10 zaczyna się zmniejszać, zwłaszcza przy lepszych załadunkach /o £ 1 i więcej/.

Trudności w otrzymywaniu dobrych specyfikacji dla skompletowania zapasów prywatnych powodują, że uwaga eksporterów skierowana jest na Czechosłowację, której rola polega obecnie na dostarczaniu specjalnych długości /głównie ponad 15-/ i pewnej ograniczonej liczby specjalnych wymiarów /w szerokości i grubości/. Ceny na tego rodzaju sortymenty nieco wzrosły.

Wzrost cen odpowiadał mniej więcej stopniowi ożywienia obrotów. Najniższy poziom cen zanotowano w lecie /£ 62 za bazę sosny przy dostawie poważniejszych ilości/. Cena obecna na wcześniejsze dostawy wynosi ca £ 66 - 70 za bazę, przy czym £ 70 można już było ostatnio osiągnąć za niezbyt wyszukane specyfikacje. Należy się także liczyć z możliwością wzrostu ofert ze strony załadowców kanadyjskich, ponieważ ceny na tamtejszym rynku spadły, chociaż jeszcze nie osiągnęły poziomu europejskiego.

- W/g:1/ Internationaler Holzmarkt /Wien/, 23.8.52.
 2/ Rauter, Sztokholm, 3.9.52 r.
 3/ " Londyn, 3.9.52 r.
 4/ Revue International du Bois /Paris/
 czerwiec-lipiec 1952 r.
 5/ Timber and Plywood /London/, 28.8.52 r.
 i 4.9.1952 r.
 6/ The Financial Times /London/, 4.9.52 r.
 7/ The Timber Trade Journal /London/, 30.8.52.

Rynek tarcicy liściastej

Obroty drewnem twardym wykazują w dalszym ciągu zastój, chociaż mnożą się oznaki, że i na tym odcinku, podobnie jak na rynku drewna miękkiego, nastąpi polepszenie sytuacji. Zapasy znajdujące się w posiadaniu kupców są nadal znaczne, pomimo dotychczasowych zmniejszonych zakupów. Przemysł na razie pracuje na zwolnionych obrotach.

Ostatnie oświadczenie Timber Control, dotyczące importu drewna liściastego, było zupełnie nieoczekiwane. Podaje ono, że dalsze licencje importowe na kraje niesztetlingowe zostają czasowo wstrzymane. Wyjątek poczyniony jest jedynie dla Jugosławii, Finlandii i Syjamu.

Wiadomość ta spowodowała poważne trudności importerom brytyjskim i uprzykrzyła ich w niezbyt przyjemną sytuację wobec kontrahentów zagranicznych. W wielu przypadkach bowiem kupcy zmuszeni byli anulować już dokonane zamówienia.

W praktyce nowe przepisy oznaczają, że co najmniej przed początkiem listopada b.r. nie będą mogli angielscy importerzy kupować tarcicy liściastej we Francji, Francuskiej Afryce Zachodniej, Belgii, Danii, Szwecji, Austrii, Ameryce Północnej oraz Japonii. W przypadku Kanady i USA zakupy mogą być dokonywane jak dotychczas na bazie odrębnych licencji, których uzyskanie wymaga spełnienia specjalnych warunków.

Abstrahując od powyższych restrykcji, panuje ogólne prze-

konanie, że rynek tarcicy liściastej wkracza w okres większego niż dotychczas ożywienia. Wskazuje na to fakt, iż wielu kupców doniosło o bardziej konkretnych negocjacjach i zwiększających się ilościach transakcji. Należy mieć nadzieję, że poprawa nosi cechy większej trwałości i z czasem będzie się wzmacniać.

Timber and Plywood /London/
21. 28. VIII. 1952 r. oraz
4.IX.1952 r.
The Timber Trade Journal /London/
30.VIII.1952 r.

Handel zagraniczny drewnem Szwajcarii

Statystyka obrotów drewnem za I półrocze b.r. wykazuje znaczny wzrost wolumenu drewna eksportowanego oraz importowanego w II kw. w porównaniu z I kwartałem b.r. Najpoważniejsza zwiększenie nastąpiło w zakresie importu papierówki /prawie 7-krotnie/. Spadek natomiast import podkładów kolejowych.

Eksport drewna był niewielki w powyższym okresie. W I kw. osiągnął liczbę 3.939 ton, w II kw. 5.700 ton. Spośród powyższych danych najpoważniejszą pozycję stanowi surowiec tartaczny iglasty /1.972 tony za I kw. oraz 2.423 tony za II kw.b.r./. Eksport surowca nie ma charakteru trwałego /Szwajcaria jest pod tym względem raczej importerem/, lecz podyktowany jest trudnościami transportowymi. Część lasów nadgranicznych wykazuje bowiem naturalne ciążenie w kierunku państw sąsiednich, głównie Niemiec zachodnich.

Import w rozpatrywanym okresie czasu był znacznie większy i przedstawiał się następująco:

/dane w tonach/
1952 r.

	I kw.	II kw.
drewno opałowe	30.549	44.634
papierówka	11.174	70.291
surowiec liściasty	18.869	24.754
" iglasty	2.006	2.646
podkłady kolejowe	1.228	962
tarcica liściasta	11.184	12.066
" iglasta	5.501	8.970
Razem	80.511	164.323

Drewno opałowe składało się w przeważającej części z drewna liściastego /43.132 tony w II kw. b.r./; ok.80% opału liściastego pochodziło z Francji; również opał iglasty dostarczany był głównie z tego kraju.

Papierówka importowana była w II kwartale b.r. w 85% z Finlandii, surowiec liściasty natomiast w 69% z Francji, w 11% z Kongo, w 6% z Francuskiej Afryki Zachodniej i Równikowej. Francja zajmowała także pierwszą pozycję w dostawach surowca iglastego oraz podkładów kolejowych. Pewne ilości surowca

ca iglastego dostarczyły także Niemcy zachodnie.

W imporcie tarcicy liściastej w II kw.b.r. partycypowała w najpoważniejszej części Jugosławia /34%/, następnie Francja /29%/ oraz Austria /17%/. Ta ostatnia wzmocniła jeszcze bardziej swą pozycję na rynku szwajcarskim, zwiększając swój udział w dostawach tarcicy iglastej na 80% w II kw.b.r.

"Wald und Holz"/Solothurn - Szwajcaria/, sierpień 1952 r.

Konferencja związku skandynawskich właścicieli lasów

W dniach od 18 do 20 lipca b.r. odbyło się zebranie właścicieli lasów Szwecji, Norwegii i Finlandii /Nordens Skogsagarsorganisationers Forbund - NSF/. Głównym przedmiotem konferencji była kwestia zajęcia odpowiedniego stanowiska wobec obecnego położenia na rynku drzewnym. W wyniku obrad podjęto uchwałę, która wzywa wszystkich właścicieli lasów skandynawskich do powstrzymywania się od wyrębów i od oferowania drewna w najbliższym okresie. Sytuacja rynkowa jest identycznie niejasna i niepewna we wszystkich trzech krajach, stąd ewentualne zwiększenie podaży nie mogłoby dać pozytywnych rezultatów i pogłębiłoby jedynie dotychczasową depresję. W przypadku, gdyby układ warunków na rynku drzewnym wykazywał tendencje sprzyjające dla dostawców do wyjścia z ofertami - wówczas związek nieomieszka powiadomić swych członków.

Przy ograniczaniu wyrębów związek zwraca uwagę na konieczność zatrzymania odpowiedniej ilości pracowników poprzez zatrudnienie ich przy innych czynnościach, np. przy zalesianiu.

"Allgemeine Forstwirtschaft"
/Wien/ - wrzesień 1952 r.

Zapowiedź zniesienia kontroli eksportu drewna z Austrii

Związkowa Rada Gospodarki Drzewnej /Bundesholzwirtschaftsrat/ postanowiła na jednym z posiedzeń zniesć dotychczasowy system wydawania zaświadczeń kontrolnych /Holzkontrollscheine/. Całkowite zniesienie nastąpi po upływie okresu przejściowego.

System kontroli eksportu drewna wraz ze związanymi z tego tytułu świadczeniami poważnie obciążał eksport poszczególnych sortymentów drzewnych /tarcicy, kopalniaków, papieru gazetowego, celulozy i in./, osłabiając jeszcze bardziej pozycję eksporterów austriackich w obliczu trudności panujących na rynku światowym. Doprowadziło to także do spadku wartości zaświadczeń ze 120 na 50 - 60 szylingów według ostatnich notowań. Zaświadczenia czwartej transzy, kursujące obecnie w ilości 270 tys., wygasają z dniem 31.12.1952 r. Dalsze zaświadczenia w ramach tej transzy nie będą wydawane. Wszystkie zaświadczenia nie zużyte do dnia 30.9.b.r. winny być oddane na Giełdę Wiedeńską, która od dnia 1.10.b.r. stanie się ich jedynym źródłem nabycia.

"Allgemeine Forstwirtschaft" /Wien/
sierpień 1952 r.

Perspektywy eksportu tarcicy kanadyjskiej do Anglii

Producenci tarcicy w Brytyjskiej Kolumbii wyrażają się w sposób wysoce pesymistyczny o możliwościach eksportu tarcicy do Wielkiej Brytanii. Aktualny poziom cen, panujący na rynku angielskim, stwarza niewielkie szanse dla eksporterów kanadyjskich. Dla uzyskania zdolności konkurencyjnych wobec tarcicy europejskiej, tarcica z daglezji /Douglas fir merchantable/ musiałaby być oferowana po \$ 54 za 1000' /wymiar 3x9x4/. Cena tego rodzaju nie mieści się w kalkulacji, ponieważ koszt surowca nabywanego przez tartaki wynosi od \$ 55 do \$ 70 za 1000 stóp. W tych warunkach trudno spodziewać się, aby poważniejsze kwoty tarcicy z Brytyjskiej Kolumbii mogły być uplasowane w najbliższej przyszłości na rynku angielskim.

"The Timberman"/Portland-USA/
sierpień 1952 r.

Nowe ceny we Francji

Podano do wiadomości, że minimalne ceny eksportowe z dn. 4.6.1952 r. zostają zmienione w odniesieniu do tarcicy świerkowo-jodłowej, a mianowicie nowa cena za bale /madriers et bastings/ wynosi fr.fr. 14.000 za 1 m³ na bazie franco wagon granica francuska /klasyfikacja tarcicy według norm austriackich/. Ceny na inne sortymenty drzewne pozostają bez zmiany.

"Wald u.Holz-Telegraf"/Wien/ 16.8.52.

Import sklejki do W.Brytanii

Według ostatnio ogłoszonych danych za I półrocze b.r. import sklejki znacznie przewyższa odpowiednie liczby za analogiczny okres w roku ubiegłym, zarówno pod względem ilościowym, jak też i wartościowym, wykazując tym samym odmienne tendencje niż import tarcicy iglastej.

Import sklejki pod względem ilościowym i wartościowym, z wyszczególnieniem niektórych ważniejszych krajów, przedstawiał się następująco /dane za okres styczeń-czerwiec b.r./:

Kraj	1952 r.		1951 r.	
	m ³	tys.£	m ³	tys.£
Kraje Wspólnoty	17.314	1.218	9.795	562
Finlandia	84.713	4.377	42.833	1.763
Francja	5.269	396	10.325	653
Szwecja	4.706	251	6.875	280
inne kraje	53.335	3.238	42.914	2.203
Razem	165.337	9.480	112.742	5.461

Poziom produkcji i konsumpcji wewnętrznej oraz stan zapasów podane są poniżej /dane w m² bez uwzględniania grubości/:

	<u>mai 1952.</u>	<u>okres styczeń-mai</u>	
		<u>1952 r.</u>	<u>1951 r.</u>
produkcja własna	4.450.000	24.460.000	28.226.000
konsumcja	44.700.000	178.500.000	233.300.000
		<u>1952 r.</u>	<u>1951 r.</u>
zapasy na koniec maja	-	361.700.000	143.500.000

Porównanie powyższych pozycji wskazuje na utrzymującą się tendencję gromadzenia zapasów. Wzrósł bowiem znacznie import, natomiast konsumcja poważnie spadła. W imporcie charakterystyczny jest także fakt prawie dwukrotnego wzrostu wolumenu importowego z Krajów Wspólnoty Brytyjskiej oraz z Finlandii przy równoczesnym spadku kwot pochodzących z Francji i Szwecji. Powodem tych zmian były niewątpliwie trudności rachunkowe z poszczególnymi krajami oraz zmiana specyfiki importowanej sklejki /położenie większego nacisku na sortymenty o znaczeniu strategicznym/.

Kształtowanie się cen przeciętnych w odniesieniu do ważniejszych krajów dostarczających sklejkę przedstawia poniższe zestawienie:

	<u>/ w £ za 1 m³ /</u>		
	<u>okres styczeń - czerwiec</u>	<u>przec.za</u>	
	<u>1952 r.</u>	<u>1951 r.</u>	<u>rok 1938</u>
Francja	75. 4. 4	63. 4.10	18. 3. 0
Kraje Wspólnoty	70. 6.11	57. 7.11	12.14. 2
Szwecja	53. 8. 8	40.15.10	10. 2. 7
Finlandia	51.13. 3	41. 3. 0	9.18. 1
przeciętnie dla całości			
importu	57. 6. 9	48. 8. 9	10.18. 2

"Timber and Plywood"/London/
28.VIII.1952 r.

Rynek celulozy i papieru

W ostatnich tygodniach nie zanotowano w zasadzie poważniejszych zmian. W Szwecji ustalono ceny oraz pewne ilości do eksportu na III kw. b.r. - głównie we Francji, Holandii, Niemiec zachodnich i Belgii. Dostawy dotychczasowe w III kwartale są w rzeczywistości mniejsze niż przewidywano, co spowodowane zostało prawdopodobnie zmniejszeniem poszczególnych kontraktów, względnie przesunięciem terminów dostaw. Ceny były niejednolite. W odniesieniu do Zachodniej Europy wynosiły za tonę 800 - 850 koron za celulozę bieloną sulfitową, za grubą niebieloną sulfitową 700 - 750 koron, za bieloną sulfatową 850 - 875 koron oraz za niebieloną 650 - 700 koron /wszystkie ceny CIF/. W odniesieniu do Anglii sugerowane ceny za tonę długą CIF wynosiły: celuloza sulfatowa bielona £ 61, niebielona £ 47.10.0, celuloza sulfitowa bielona £ 60.

Według powszechnie panującego poglądu, wśród eksporterów szwedzkich, skłonni byliby oni do dalszej obniżki, zwłaszcza w przypadku transakcji na większe ilości, ponieważ zdają oni sobie sprawę, iż obecna cena przeciętna FOB ca 700 koron za tonę jest w opinii importerów za wysoka. Intencje Szwedów zmierzają do ustalenia wspólnej bazy cen, choćby nawet niewiążącej.

Na rynku brytyjskim dał się ostatnio zauważyć pewien optymizm w odniesieniu do rynku ściery. Uważa się, że okres bezwładu, panującego jeszcze przed miesiącem, przeminął, a przynajmniej zaznacza się w mniejszym stopniu. Ceny uważane są za bardzo przystępne. Wynosiły one £ 55 - 60 za celulozę bieloną sulfitową, £ 58 za celulozę bieloną Kraft oraz £ 45 - 46 dla celulozy sulfitowej /strang/. Ceny te są już porównywalne z amerykańskimi - stąd dostawy z Ameryki Północnej mogą już być traktowane jako alternatywa.

W USA rynek papieru i rynek miazgi drzewnej są ze sobą ściśle powiązane, dlatego też spokój na pierwszym rynku powoduje brak zainteresowania odpowiednimi surowcami, a więc i ścierym. Zapasy nadal są bardzo poważne i wywołują uzasadnione obawy. Niektórzy z poważnych konsumentów są bardziej zainteresowani w anulowaniu kontraktów niż w ich rozszerzaniu. Natomiast małe zakłady raczej korzystają z obecnej sytuacji i dokonują zakupów. Ogólnie daje się zauważyć tendencja interesowania się wszelkiego rodzaju substytutami z uwagi na ceny, które, jak np. dla bielonej celulozy sulfitowej /\$ 140/, uważane są za zbyt wysokie.

Na rynku papieru ceny obecnie są uważane za bardziej przystępne i wróżące stabilizację. Donosi się o pojawieniu zapotrzebowania ze strony Dalekiego Wschodu. Także Australia i Nowa Zelandia powinny wkrótce pojawić się na rynku ze względu na wielką rolę, jaką odgrywają w imporcie tych krajów surowce papiernicze oraz z uwagi na poważne odległości, dzielące te rynki od źródeł dostaw.

W Szwecji ostatnio czołowi eksporterzy papieru, tektury i kartonu podjęli decyzję obniżki cen eksportowych, celem ożywienia rynku. Papier pakowy /zależnie od gatunku/ został obniżony o 14 - 16%, cienki o 2,5 - 10%, tektura o 7 - 20%. W przeliczeniu na funty szterlingi oznacza to obniżkę w wysokości £ 13 na tonie papieru pakowego sulfatowego oraz ca £ 15 na papierze pakowym sulfitowym i papierze nieprzemakalnym. Łącznie z redukcją sprzed 3 miesięcy w wysokości 20 - 30% - ceny papieru pakowego obniżono o ca £ 41 na tonie.

Na rynku francuskim panuje na razie sezon wakacyjny i ożywienia obrotów oczekuje się dopiero w okresie wrzesień - październik b.r. Zapasy u hurtowników nadal maleją, ale dotychczasowe zakupy dokonywane są z dnia na dzień na pokrycie natychmiastowych potrzeb. Czynione są już duże wysiłki dla wzmocnienia produkcji celulozy ze słomy.

Analogiczna sytuacja panuje we Włoszech. Ceny nie wykazują na razie żadnych poważniejszych tendencji do zmian.

W USA zauważa się na ogół wzrost optymizmu w odniesieniu do przyszłej sytuacji rynkowej. Najbardziej dotknięty

kryzysem był dotąd karton, ale obecnie stwierdza się lekkie ożywienie. Ceny są stałe, ustanowienie zaś wyższych cen na papier gazetowy przez Kanadyjczyków wywołało ostre protesty ze strony odbiorców w Stanach Zjednoczonych oraz skargi na tego rodzaju bezkompromisowe wykorzystywanie przez Kanadę stanowiska nieomal monopolistycznego dostawcy.

- 1/ Economic Notes on Sweden /Stockholm/
18.VIII.1952 r.
- 2/ The World's Paper Trade Review
/London/, 14.VIII.1952 r.
28.VIII.1952 r.
4.IX.1952 r.
- 3/ Reuter, Stockholm, 1.IX.1952 r.
- 4/ La Papeterie /Paris/, sierpień 1952.

Import płyt pilśniowych do Anglii

Na rynku płyt pilśniowych zanotowano w sierpniu b.r. pewne ożywienie w porównaniu z dotychczasowym okresem. Obroty w tym miesiącu, jak również ilość transakcji, były większe niż oczekiwano. W I-ym półroczu r.b. gros dostaw pochodziło ze Szwecji, jak to wynika z poniższego zestawienia, obejmującego import Wielkiej Brytanii za okres styczeń - czerwiec b.r.:

/dane w tonach/

Szwecja	15.275
Irlandia	2.338
Niemcy	1.570
Norwegia	1.051
Kanada	901
Finlandia	815
Nowa Zelandia	375
Belgia	357

Timber and Plywood /London/
21.VIII.1952 r.

Położenie kanadyjskiego przemysłu celulozowo- - papierniczego

Lasy są głównym bogactwem Kanady i posiadają dla gospodarki tego kraju dominujące znaczenie. Stworzyły one podstawę dla rozwoju szeregu gałęzi przemysłu, z których najważniejszą pozycję stanowi przemysł przerobu drewna na dalsze produkty - miazgę drzewną, celulozę, płyty pilśniowe, papier itd. Przemysł celulozowy i papierniczy zajmuje pierwsze miejsce w gospodarce kanadyjskiej pod względem wolumenu produkcji, wartości eksportu, zużycia energii elektrycznej oraz inwestowanych kapitałów. Dzięki wyjątkowo pomyślnej dotychczas sytuacji ekonomicznej Kanady /stałe nadwyżki budżetowe/, będącej konsekwencją ogólnoswiatowego niedoboru w zakresie drewna i produktów drzewnych, przemysł kanadyjski zyskał poważne możliwości dalszych inwestycji. Tegoroczny zastój na rynkach światowych i znaczne skurczenie się wpływów z tytułu eksportu nie

osłabiły w niczym tendencji do dalszego inwestowania mimo, że szczególna pozycja Kanady w światowej produkcji, spożyciu i obrotach drewnem przerobionym mogłaby nasuwać pewne wątpliwości w odniesieniu do przyjętych metod postępowania. W 1951 r. np. produkcja i spożycie celulozy w Kanadzie na tle analogicznych danych dla wszystkich krajów kapitalistycznych przedstawiały się następująco:

	/ dane w mln. ton/	
	<u>produkcja</u>	<u>spożycie</u>
USA	16,5	18,5
Kanada	9	7
kraje skandynawskie	7	11
reszta państw kapitalistycznych	4,5	

Z powyższych liczb wynika, że produkcja i spożycie w Ameryce Północnej - jako całości - wyrównuje się, tworząc swego rodzaju zamknięty rynek. W pozostałych państwach kapitalistycznych powstaje niewielka nadwyżka produkcji nad spożyciem, która poszukuje nabywcy /między innymi w Ameryce Północnej/.

Na tle powyższych danych, uwzględniając ponadto aktualną sytuację rynkową, wydawałoby się niewątpliwe, iż dalsze inwestowanie w omawianej gałęzi przemysłu nie jest koncepcją najszczęśliwszą. Tym więcej, że gros eksportu kanadyjskiego kierowane jest do Stanów Zjednoczonych A.P., a więc rynku, którego możliwości chłonne osiągnęły obecnie poziom maksymalny i według ogólnej opinii nie należy oczekiwać ich zwiększenia, zwłaszcza w zakresie papieru gazetowego.

Eksport tego ostatniego artykułu dokonywany jest tylko w niewielkich rozmiarach do krajów innych niż USA, jak to wynika z poniższych porównawczych danych:

	/w short tonach/			
	<u>m-c maj</u>		<u>styczeń-maj</u>	<u>/5 mies./</u>
	<u>1952</u>	<u>1951</u>	<u>1952</u>	<u>1951</u>
USA	424.330	422.372	1.977.066	1.969.943
inne kraje	36.497	31.566	173.235	108.639
Razem	460.827	453.938	2.150.301	2.078.582

Dla uzupełnienia należy dodać, że w maju b.r. dostawy z Kanady pokrywały 79,7% zapotrzebowania USA. Na pozostałe 20,3% składały się: produkcja własna /18%/ oraz import z Europy /2,3%/. Ścisła współzależność obu wyżej wymienionych krajów w zakresie produkcji i zbytu papieru gazetowego nie ulega przeto wątpliwości. Fakt ten ma istotne znaczenie dla Kanady. Dalsze wzmoczenie eksportu do USA mogłoby nastąpić drogą wypierania dostaw europejskich, względnie poprzez zwiększenie się konsumpcji Stanów Zjednoczonych lub spadek tamtejszej produkcji własnej. Ta ostatnia możliwość jest mało prawdopodobna, jak również wypieranie konkurencji europejskiej byłoby mało owocne ze względu na jej niewielkie rozmiary. Perspektywy wzrostu kon-

sumcji papieru gazetowego również nie mogą stanowić podstawy dla poważniejszych kalkulacji, ponieważ uważa się obecnie, że gazety w USA osiągnęły stan optymalny pod względem objętości. Dalsze jej zwiększanie nie miałoby żadnego uzasadnienia z uwagi na czytelników.

W tego rodzaju warunkach dalsze wzmaganie produkcji kanadyjskiej - wydawałoby się - nie będzie celowe ze względu na ewentualny brak rynków zbytu dla przyszłych nadwyżek eksportowych. Przemysłowcy kanadyjscy jednak reprezentują odmienny pogląd i z układu sytuacji światowej w 1951 r. w zakresie produkcji i spożycia celulozy wyciągają inne wnioski. Uważają mianowicie, że obecna trudna sytuacja rynkowa ma typowo tymczasowy charakter. Z przytoczonych bowiem uprzednio liczb wynika, że udział Kanady i USA w ogólnym spożyciu celulozy krajów kapitalistycznych wynosi 70%, podczas gdy kraje te obejmują łącznie tylko 15% ludności. Dlatego też dalszy program rozbudowy przemysłu winien bazować na pozostałych 85% ludności, która konsumuje obecnie zaledwie 30% spożycia krajów kapitalistycznych. Możliwości pod tym względem są istotnie bardzo duże. Aktualny stan niskiego spożycia powodowany jest trudnościami finansowymi poszczególnych krajów, mającymi swoją genezę jeszcze w konsekwencjach ostatniej wojny. Stan tego rodzaju w tendencji długofalowej winien niewątpliwie ulegać poprawie, stwarzając nowe wciąż wzrastające zdolności nabywcze.

Aktualna sytuacja rynkowa wywarła pewien wpływ na rozmiary produkcji oraz eksportu, należy jednak stwierdzić, że wpływ ten nie zaznaczył się w tak silnym stopniu, jak to miało miejsce w innych krajach. Produkcja ścieru za I półrocze 1952 r. wyniosła 4.473.183 ton, a więc tylko nieco mniej niż w analogicznym okresie 1951 r. /4.530.961 ton/. Spadek eksportu był poważniejszy, ale również stosunkowo niezbyt znaczny /liczby za powyższe okresy - 988.235 oraz 1.082.305 ton/, przy czym najsilniej zaznaczył się w odniesieniu do ścieru mechanicznego, podczas gdy eksport celulozy sulfatowej spadł o 7%, sulfitowej - o 5,5%.

Bardziej istotne znaczenie ma spadek cen. Celuloza sulfatowa bielona na kontrakty w czerwcu b.r. sprzedawana była po \$ 129 za 1 tonę loco fabryka - w porównaniu z ceną \$ 177,50 rok wcześniej. Na otwartym rynku nastąpił spadek w tym czasie z \$ 340 na \$ 129 za tonę. Cena celulozy sulfitowej niebielonej wynosiła w czerwcu b.r. \$ 81,50, podczas gdy rok przedtem osiągała \$ 145, na otwartym rynku nawet \$ 252 za tonę.

Mimo powyższych tendencji, wiara w celowość dalszych inwestycji nie słabnie, lecz raczej przybiera na sile, jak to wykazują liczby. Wartość nakładów inwestycyjnych w okresie 5-letnim 1946 - 1950 w przemyśle celulozowym i papierniczym wyniosła \$ 360 mln., z czego \$ 130 mln. przeznaczone zostało na budownictwo, reszta zaś \$ 230 mln. - na maszyny i wyposażenie techniczne. W programie na okres 1951 - 1955 przewiduje się dalsze wzmaganie tempa inwestycji. Wartość ich ma osiągnąć łącznie ponad \$ 600 mln., tj. o ca 70% więcej, niż w poprzednim programie oraz o 35% więcej niż przed wojną. Charakterystyczny jest również fakt poważnych inwestycji przemysłu USA w Kanadzie.

Wszystkie te kalkulacje opierają się na przewidywaniach przyszłego znacznego wzrostu zapotrzebowania na drewno przerobione. Kanada rozporządza wielkimi możliwościami w zakresie zaplecza surowcowego, podczas gdy w innych krajach kapitalistycznych, a zwłaszcza w państwach uważanych obecnie za najważniejszych producentów, możliwości dalszego wzrostu produkcji są znacznie bardziej ograniczone.

"Das Papier" /Darmstadt/ 5.7.1952 r.

"Canada Lumberman" - lipiec 1952 r.

"Pulp and Paper Magazine of Canada"
lipiec 1952 r.

"The World's Paper Trade Review"
21, 28. VIII. 1952 r.

Sukcesy włókiennicze i wyroby

B A W E Ł N A

U. S. A.

International Cotton Advisory Committee podał, że światowe remanenty bawełny na 31 lipca 1952 roku wyniosły 13.800.000 bel wobec 11.200.000 bel w tym samym dniu roku poprzedniego. Według tego samego źródła szacunki światowej produkcji bawełny w 1952/53 roku wyniosły 34.800.000 bel, tzn. że znajdują się na poziomie sezonu poprzedniego. Na skutek recesji, jaka występuje od dłuższego czasu w handlu tekstyliami, przewiduje, że konsumpcja w sezonie 1952/53 spadnie znacznie poniżej 32.000.000 bel, którą to ilość skonsumowano w sezonie poprzednim. Ogłoszone 3 września br. szacunki Departamentu Rolnictwa USA przewidują, że światowa konsumpcja bawełny w sezonie 1952/53 spadnie o 1,5 mln bel w porównaniu z sezonem poprzednim.

Z powyższymi rozważaniami wiąże się ściśle sytuacja na amerykańskim rynku bawełny. W obecnej chwili cała uwaga zwrócona jest na ogłoszone w dniu 8 września rządowe szacunki zbiorów bawełny w bieżącym sezonie, które ocenione są na 13.889.000 bel, to znaczy o 846.000 bel mniej niż przewidywano w sierpniu br. Fakt ten stanowi dużą niespodziankę dla kół handlowych, ponieważ biorąc pod uwagę straty spowodowane przez suszę i szkodniki bawełny, nie spodziewano się, aż tak dużej różnicy, zwłaszcza, że drugie prywatne szacunki znanych firm i domów handlowych zmniejszyły się w porównaniu z pierwotnymi zupełnie nieznacznie. Według naprzykład ostatniej oceny Journal of Commerce zbiór bawełny w bieżącym sezonie osiągnąć miałby 14.371.000 bel, a według innej firmy - 14.378.000 bel. To nieprzewidziane zmniejszenie produkcji skompensuje częściowo zwiększony stan zapasów, wynoszący obecnie 2.745.000 bel w porównaniu z poprzednio szacowanymi zapasami w wysokości 2.300.000 bel. Zapasy na początek bieżącego sezonu są o 467.000 beli większe, od zeszłorocznych bardzo małych zapasów. Całkowita podaż bawełny na rynku amerykańskim w bieżącym sezonie /łącznie z importem około 100.000 bel/ oblicza się na 16,6 mln bel w porównaniu z 17.411.000 bel w sezonie poprzednim. Ilość tę - biorąc pod uwagę ostatnie szacunki - można uważać za wystarczającą na potrzeby krajowe i zagraniczne. Należy się liczyć z ewentualnością zmniejszenia zapasów na koniec bieżącego sezonu do około 2.000.000 bel. Przypuszczalnie eksport wyniesie ca 4.800.000 bel a konsumpcja wewnętrzna jakieś 9.300.000 - 9.800.000 bel, a więc rozchodowanie bawełny można szacować na 14,1 do 14,6 mln bel /wobec 14,8 mln bel w sezonie ubiegłym/.

Ten drugi szacunek rządowy zbiorów bawełny amerykańskiej był sygnałem do rozpoczęcia na szerszą skalę zakupów bawełny.

Czwartego dnia po ogłoszeniu ceny bawełny Middling 15/16" zwykła osiągnął w dniu 12 września cenę 39.85 £ za lb. Ponieważ poprzednie doniesienia o stanie upraw bawełny w pasie bawełnianym, mimo rozbieżności, świadczyły o pewnej ogólnej poprawie sytuacji, nowe bardzo niższe szacunki wydają się tendencyjne w celu utrzymania mocnego rynku.

PAKISTAN

Na skutek rokowań radziecko-pakistańskich w sprawie wymiany bawełny na pszenicę odłożone zostały zapowiedziane przez rząd wytyczne w sprawie gospodarki bawełną w sezonie, rozpoczynającym się 1 września. Według niepotwierdzonych wiadomości, w zamian za 250.000 bel bawełny i niewielką ilość juty - ZSRR miałyby dostarczyć Pakistanowi 200.000 ton pszenicy. Transakcja ta byłaby korzystna dla Pakistanu, który w ten sposób pozbyłby się znacznej części zapasów bawełny z ubiegłego sezonu. W kilka dni później doniesiono oficjalnie z Karachí, że rząd pakistański zniósł opłaty eksportowe na krótkowłóknistą bawełnę "Dessi". Jeśli chodzi o inne gatunki, to cła zostały zredukowane z 180 do 90 rupii za belę. Zniesiono również zakaz dokonywania transakcji terminowych bawełną. Nowe opłaty eksportowe wchodzi w życie 11 września i dotyczyć będą bawełny zarówno ze starych jak i z nowych zbiorów.

Koła handlowe przyjęły z zadowoleniem nowe zarządzenie znoszące cło eksportowe. Spodziewają się bowiem, że przyniesie to ożywienie rynku, na którym panował ostatnio zupełny zastój, nie tylko w oczekiwaniu nowych wytycznych polityki rządowej, ale również w związku z kryzysem panującym na światowych rynkach włókienniczych. Podjęcie jakiegoś zdecydowanego kroku odnośnie bawełny było konieczne ze względu na przewidywany, bardzo wysoki poziom zbiorów - według oceny kół handlowych 1.750.000 bel w porównaniu z 1.346.000 - w sezonie ubiegłym - a także ze względu na poziom zapasów w końcu sezonu 250 - 300 tys. bel. W ostatnim sezonie wyeksportowano z Pakistanu 1.246.000 bel bawełny w porównaniu z 1.324.000 bel w sezonie poprzednim.

Według ostatnich wiadomości podawanych przez Reutera w kołach handlowych Pakistanu przypuszcza się, że w ramach negocjowanego układu handlowego / o czym wspominały wyżej / ZSRR w zamian za 200.000 ton pszenicy, odbierze 100.000 bel pakistańskiej bawełny, zamiast poprzednio podawanych 250.000 bel. Prawdopodobnie oprócz bawełny ZSRR otrzyma większą ilość juty niż przewidywano początkowo.

EGIPT

Eksport bawełny surowej z Egiptu w okresie 1.IX.51 - 28.VIII.52 wyniósł 586.476 beli w porównaniu z 870.787 beli w odpowiednim okresie poprzedniego sezonu. Import Wielkiej Brytanii wyniósł w omawianym okresie 45.420 beli wobec 255.386 beli rok wcześniej. Kontynent zakupił 356.292 bele

wobec poprzednio 373.029. Indie, Chiny i Japonia sprowadziły 119.640 bel wobec 198.222, a Stany Zjednoczone 65.124, wobec 44.150 bel.

Jak doniósł Reuter amerykański Munition Board wznowia, wstrzymane w końcu maja, zakupy egipskiej bawełny "Karnak" i innych gatunków długowłóknistych na cele strategiczne. Nie podano terminu rozpoczęcia zakupów.

B R A Z Y L I A

Klasyfikacja ostatnich zbiorów bawełny w Brazylii wykazała duży procent niższych gatunków. Z objętych klasyfikacją ponad 2/3 zbiorów tylko 14% stanowiły gatunki nr 5 i lepsze, wobec 39% ze zbiorów roku poprzedniego. Około 30% stanowi typ nr 5/6, 24% - typ nr 6 i 17% - typ nr 6/7. Według raportów dochodzących z terenów okazuje się, że pozostała część zbioru niesklasyfikowanego zapowiada się słabo. Większość transakcji na nowe zbiory miała charakter lokalny. Na eksport przeznaczono zupełnie nieznaczne ilości. Według nieoficjalnych danych w okresie od 1 marca do 30 czerwca wyeksportowano z Brazylii 13.286 ton / przeważnie ze starych zbiorów/ wobec 44.500 ton w odpowiednim okresie poprzedniego roku. Tegoroczna produkcja na eksport oszacowana jest na 207.000 ton.

Farmerzy brazylijscy żądają minimalnych cen bawełny w wysokości 100 cruzeiros za arroba /15 kg/ bawełny nieodziarnionej na następne zbiory. Koła handlowe uważają, że nowa cena bawełny brazylijskiej byłaby znacznie wyższa od ceny odpowiednich gatunków bawełny amerykańskiej i meksykańskiej.

I N D I E

Jak donosi Public Ledger koła handlowe Indii przedłożyły rządowi projekt wznowienia terminowego rynku bawełny w Bombaju, który został zawieszony na dwa lata, w celu zapobieżenia spekulacji, w związku z brakiem tego artykułu w Indiach. W kołach handlowych istnieje przekonanie, że rząd zgodzi się na przywrócenie rynku terminowego na podstawie projektu przedłożonego przez East India Cotton Association. Zdaniem tego zrzeszenia sytuacja zaopatrzeniowa indyjskiego rynku bawełnianego pozwala na przywrócenie obrotów terminowych w końcowym okresie roku gospodarczego 1952/53.

Nowe zbiory bawełny w Indiach ocenia się na 3.900.000 bel. Cotton Advisory Board zaproponował rządowi indyjskiemu przyjęcie importu bawełny w wysokości 1.000.000 bel jako programu rządowego. Ponieważ remanent na 1 września br. wyniósł 2.400.000 bel cała podaż roku następnego, biorąc pod uwagę eksport, oceniana jest na 7,0 mln bel, wobec 6,7 mln bel w 1950-52.

ANGLIA

W dniu 1 września br. reprywatyzowano handel bawełną surową w Wielkiej Brytanii. Od wybuchu wojny 1939 r. aż do chwili obecnej import i sprzedaż bawełny surowej była monopolem pierwotnie Cotton Control, a następnie Raw Cotton Commission.

Ostatni przegląd statystyczny Urzędu do Spraw Bawełny podaje zdumiewające cyfry, dotyczące brytyjskiego i japońskiego eksportu wyrobów bawełnianych w pierwszej połowie bieżącego roku. Przegląd wykazuje, że Japonia wysyła więcej artykułów bawełnianych do krajów Wspólnoty Brytyjskiej, niż Wielka Brytania. Istotnie prawie 2/3 japońskiego eksportu tkanin bawełnianych idzie na te rynki. W pierwszym półroczu br. wywóz japoński wyniósł 463 mln yardów, z czego 327 mln poszło do krajów imperialnych. Wielka Brytania kupiła ponad 50 mln yardów, Pakistan zaś importował nie mniej niż 136 mln yardów. Na początku tego roku niektóre dominia ograniczyły import japońskich wyrobów bawełnianych. Również wprowadzono embargo na wydawanie licencji importowych do szeregu kolonii.

Reuter, Cotton z 6.9.1952 r.
Public Ledger 6.9.1952 r.

WEŁNA

Otwarcie nowego sezonu na aukcjach dominialnych

Dominialne aukcje wełniane w Australii i Południowej Afryce, zostały otwarte 1 września w bardzo pomyślnych warunkach dla nabywców. Nagromadzenie dużych nadwyżek eksportowych wełny w Ameryce Południowej wpłynęło uspakajająco na rynek. W Sydney popyt był duży i ceny utrzymywały się na poziomie końcowych cen z czerwca. Utrzymanie cen na tym poziomie przyjęte zostało przez koła branżowe jako zapowiedź stabilizacji cen wełny. Według opinii tych kół można przypuszczać, że najniższy poziom cen osiągnięty został w ubiegłym sezonie, że okres recesji minął i zaczyna się już przejawiać pewne ożywienie. Trudno jednak przewidzieć jak będą się kształtowały ceny na aukcjach późniejszych, gdyż decydującym będzie trzeci tydzień września, w którym oprócz aukcji w Sydney będą się odbywały aukcje w Melbourne i Perth, aukcje południowoafrykańskie oraz nastąpi otwarcie aukcji londyńskich.

W Sydney po pierwszym dniu mocnej tendencji ceny zaczęły się obniżać i po nierównej tendencji w drugim i trzecim dniu sprzedaży, w dniu zamknięcia ceny prawie wszystkich oferowanych gatunków były przynajmniej o 5% niższe niż w dniu otwarcia. Wyższe gatunki "fleece wools" spadły w cenie o 7,5% do 10%. Wełna "clean scoured 55" spadła ze 166 d do 160, 61" - ze 166 d do 160 d, 66" i 77" ze 162 d do 156 d, 78" - ze 159 d do 153 d za lb. Gatunek 432 comeback fleece 60" spadł z 128 d do 124 d a 434 fine crossbred 56" - ze 110 d do 106 d za lb.

Na otwarciu nowego sezonu rzucone zostały dobrze wyselekcjonowane wełny, w przeważającej ilości posiadające good colour. Szczególnie atrakcyjne były crossbredy zarówno pod względem gatunku jak i długości włókna. Wśród innych rodzajów było zbyt mało wełen długowłóknistych.

Na otwarciu aukcji w Adelaidzie ceny były o 5 do 10% wyższe niż w czerwcu, lecz w dniu zamknięcia notowania spadły do poziomu przeciętnie o 12,5% niższego niż przy końcu ubiegłego sezonu.

W Brisbane notowania były mocniejsze niż w Sydney. Oferowane topmakings były wyższej jakości niż w czerwcu.

Największe zakupy czyniła Japonia, Kontynent i Wielka Brytania.

Sezon 1952/53 otworzony został na aukcjach południowo-afrykańskich przy mocnej tendencji i dobrych warunkach rynkowych. W pierwszym dniu aukcji w Capetown największym zainteresowaniem cieszyły się wysokie gatunki wełny. W porównaniu z cenami 1951/52 long spinners i topmakers pozostały niezmienione. Średnie i krótkowłókniste wełny były w cenie o 2,5% wyższe, a karakułowe niezmienione. Na aukcjach w Port Elisabeth zaoferowano 6.297 bel z czego sprzedano 92%. Ceny wełny czesankowej utrzymały się na poziomie lub o 2,5% niżej niż przy zamknięciu poprzedniego sezonu. Natomiast ceny wełen średnio i krótkowłóknistych były o 2,5% wyższe.

A U S T R A L I A

Otwarcie aukcji londyńskich

Dnia 15 września rozpoczęły się dwutygodniowe aukcje wełniane w Londynie. Mają one uzupełnić dostawy wełny australijskiej z Sydney, Melbourne i Perth, które oceniane są na ponad 140.000 bel. Według kół zainteresowanych, na aukcjach londyńskich oferowane będzie około 50.000 bel. Szereg okoliczności a zwłaszcza konieczność szybkiego zaopatrzenia kół handlowych w wełnę potrzebną do pokrycia krótkoterminowych zamówień, wskazują na możliwość silnego popytu w czasie trwania aukcji i ostrzejszej konkurencji niż na aukcjach zamorskich, skąd przedsiębiorstwa mogą otrzymać wełnę dopiero po trzech, czterech miesiącach.

Zaoferowanie na aukcjach londyńskich australijskiej wełny merynosowej jest stosunkowo małe i oczekuje się, że większość wełny z zachodniej Australii będzie bardzo dobrze sprzedana. Koła zainteresowane spodziewają się, że właściwy asortyment południowo-afrykańskiej wełny merynosowej natrafi na łatwy zbyt co dotyczy również nowozelandzkich crossbredów oferowanych w postaci potnej i mytej w ilości po około 4.000 bel. Dostawy nowozelandzkiej wełny skórnej - jak zwykle we wrześniu - będą duże. Katalog obejmuje około 25.000 bel.

Kalendarz aukcji na początek sezonu 1952/53

czas trwania	miejscowość	ilość bel oferowanych
<u>wrzesień</u>		
1 - 4	Sydney	60.000
2 - 4	Adelaide	41.000
8 - 11	Brisbane	55.000
15 - 17	Perth	38.000
15 - 18	Melbourne	45.000
15 - 20	Sydney	75.000
23 - 25	Adelaide	41.000
23 - 25	Newcastle	25.000
24.25	Albury	18.000
29.9 - 2.10	Sydney	60.000
29.9 - 2.10	Melbourne	40.000
<u>październik</u>		
6 - 8	Perth	38.000
6 - 9	Brisbane	50.000
7 - 9	G-eelong	24.000
13 - 20	Sydney	75.000
14 - 16	Adelaide	41.000
20 - 23	Melbourne	50.000
21 - 23	Newcastle	25.000
22 - 23	Goulburn	5.000
27 - 29	Perth	35.500
27 - 30	Sydney	60.000
28 - 30	Geelong	30.000
<u>listopad</u>		
3 - 6	Brisbane	50.000
4 - 6	Adelaide	41.000
5 - 6	Albury	20.000
10 - 13	Melbourne	45.000
10 - 17	Sydney	75.000
18 - 20	Geelong	33.000
18 - 20	Newcastle	30.000
19 - 20	Goulburn	8.000
24 - 26	Perth	36.000
24 - 27	Sydney	60.000
24 - 27	Melbourne	45.000
<u>Grudzień</u>		
1 - 4	Brisbane	50.000
2 - 4	Adelaide	41.000
3 - 4	Albury	18.000
8	Ballarat	1.500
8 - 15	Sydney	75.000
9 - 11	G-eelong	33.000
15 - 17	Perth	35.500
15 - 18	Melbourne	50.000
16 - 18	Newcastle	30.000
17 - 18	Goulburn	8.000

/The Wool Record 4 września /

Eksport wełny z Australii w ubiegłym sezonie

Eksport wełny z Australii w sezonie 1951/52 był nieco mniejszy niż w sezonie poprzednim. Eksport wełny potnej wynosił w sezonie 1951/52 824.651.000 lb czyli o 82.780.000 lb mniej niż w sezonie poprzednim, natomiast wysyłki wełny pranej i odtłuszczonej wynoszące 67.170.000 lb były tylko o 21.726.000 lb mniejsze. Spadek wysokości strzyży w omawianym sezonie wpłynął bezpośrednio na obniżenie eksportu.

	1952/53	1951/52
	w 1.000 lb.	
<u>Wełna potna</u>		
Wielka Brytania	238.149	274.442
Francja	134.321	131.117
U.S.A.	129.782	154.203
Japonia	96.207	69.383
Włochy	84.204	63.359
Belgia	58.990	93.147
Niemcy zachodnie	25.529	37.321
Zw. Radziecki	-	12.779
Kraje Imperium	42.315	41.572
Inne	52.894	64.079
R A Z E M	824.651	907.431
<u>Wełna prana i odtłuszczona</u>		
Wielka Brytania	17.424	33.278
Francja	6.464	6.218
U.S.A.	22.495	20.897
Japonia	353	3.604
Belgia	3.264	4.193
Niemcy zachodnie	2.082	2.405
Kraje imperium	2.753	5.194
Inne	7.681	8.810
R A Z E M	67.170	88.896

/Wg. The Public Ledger 6 września/

F R A N C J A

Grupa banków londyńskich pod przewodnictwem domu bankowego Lazar Brothers and Co udzieliła francuskiemu przemysłowi teks-tylnemu dla sfinansowania zakupów wełny w krajach Imperium w sezonie 1952/53 kredyt do wysokości £ 10 mln.

/Wg. The Public Ledger 6 września/

Metale i wyroby

Wiadomości z kapitalistycznego rynku żelaza i stali

W końcu sierpnia Europejska Komisja Gospodarcza zapowiedziała opublikowanie szeregu opracowań z dziedziny techniki i ekonomiki żelaza i stali. Obecnie ukazał się już w druku pierwszy z serii tych referatów. Omawia on najnowsze zdobycze techniki w dziedzinie produkcji surowki żelaza w opracowaniu szwajcarskiego eksperta od spraw hutnictwa Durrer'a przy współudziale innych specjalistów z 5-ciu krajów zachodnio-europejskich.

W referacie tym omawiana jest sprawa racjonalizacji procesów produkcyjnych przy wytopie surowki przy specjalnym uwypukleniu racjonalnej gospodarki termicznej w produkcji żelaza, co ma istotne znaczenie przy zużywaniu do wytopu rud o coraz mniejszej zawartości metalu w związku z wyczerpaniem się bogatszych złóż. Dotychczasowe zmiany w produkcji żelaza zostały już zapoczątkowane, lecz w bardzo skromnych rozmiarach.

/Le Monde 26.VIII.1952 r./

A n g l i a. Według informacji z prasy branżowej ostatnie tygodnie przyniosły w W. Brytanii wyraźną poprawę sytuacji w dziedzinie podaży stali do czego przyczynił się z jednej strony wysoki poziom produkcji, której spadek sezonowy w okresie letnich urlopów był w roku bieżącym wyjątkowo niewielki, z drugiej zaś strony, niski poziom eksportu przy znacznych dostawach stali zagranicznej pochodzącej z kontynentu i Japonii.

W roku bieżącym uruchomionych zostało już 6 wielkich pieców a dwa rozpoczną produkcję przed końcem b.r. Równolegle do zwiększenia się technicznych możliwości produkcyjnych, podaż surowców hutniczych powiększyła się wydatnie. Import rudy żelaznej był w pierwszej połowie b.r. o milion ton większy niż o rok wcześniej, a produkcja krajowych rud osiągnęła również wyższy poziom niż w roku poprzednim. Nawet na odcinku koksu hutniczego zanotować należy poprawę co w sumie skompensowało brak złomu - zaznaczający się jednak ostatnio w mniejszym stopniu niż w pierwszych dwóch kwartałach b.r. - przez zwiększenie konsumpcji surowki, której produkcja w najbliższych czterech miesiącach ma ponoć wzrosnąć o 500 000 ton. Zgodnie z ostatnimi szacunkami produkcja stali będzie w rezultacie w roku bieżącym o ca 400 000 ton większa niż w 1951 r. Powyższy stan rzeczy umożliwił brytyjskiemu ministerstwu zaopatrzenia - w/g wypożyczenia Lorda Admiralicji - na podniesienie o 8% przydziałów stali dla stoczni w porównaniu z poziomem przydziałów w trzecim kwartale b.r.

Począwszy od połowy sierpnia na odcinku eksportu stali brytyjskiej zanotować można spadek ożywienia i obecnie zwykła

stal handlową uzyskać można w dostawach z Anglii w 3 tygodnie od daty zamówienia. Jedną z przyczyn osłabienia popytu na stal brytyjską są jej stosunkowo wysokie ceny w porównaniu do stali pochodzącej z kontynentu. I tak np. najniższa cena eksportowa na brytyjską stal handlową /rerolled angles basis/ wynosi obecnie £ 49 16s 6d za tonę fob, podczas gdy w Antwerpii nie przekracza £ 42 17s 6d a w eksporcie z Niemiec zachodnich £ 43 17s 6d za tonę fob.

W dniu 25 sierpnia Ministry of Supply zmieniło szereg cen stali stopowych i nierdzewnych /ceny niektórych gatunków zostały poniesione a innych obniżone/ w związku z ogólną akcją oszczędniejszego zużycia w produkcji takich metali jak nikiel, molibden i chrom, oraz na skutek zmian w kosztach produkcji wymienionych stali.

W sierpniu produkcja stali surowej w Anglii wyniosła w skali rocznej 14 535 tys.ton wobec 14 236 tys.ton w lipcu br. i 13 855 tys.ton w sierpniu r.ub. Produkcja surowki osiągnęła w sierpniu poziom 10 498 tys.ton wobec 9 409 tys.ton o rok wcześniej.

N i e m c y z a c h o d n i e. Ostatnie oficjalne szacunki produkcji stali surowej w Niemczech zachodnich w r.b. są wyższe niż uprzednio podane w Nr 33/68 "Rynków Towarowych". Wynoszą one 15,4 mln.ton jako dolna granica produkcji, przesuwając górą aż do 16,5 mln.ton o ile w najbliższych miesiącach poprawa sytuacji w dziedzinie koksu hutniczego pozwoli na uruchomienie kilku nieczynnych wielkich pieców /z 123 wielkich pieców posiadanych przez Niemcy zachodnie 93 jest obecnie czynnych/.

Niedobór koksu hutniczego zmuszał dotychczas ciężki przemysł zachodnio-niemiecki do przeznaczania na produkcję koksu 1/4 importowanego węgla, przy czym węgiel ten był karbonizowany - z powodu braku dostatecznej zdolności produkcyjnej kopalniami i hutami, a w niektórych wypadkach nawet za granicą /Saara, Luksemburg/. Przewiduje się jednak, że w IV kwartale b.r. sytuacja w dziedzinie zaopatrzenia hutnictwa zachodnio-niemieckiego w koks znacznie się poprawi. W związku z uchYLENIEM przez władze zachodnio-niemieckie cła importowego na stal i żelazo - co łączyło się z podniesieniem wewnętrznych cen stali zachodnio-niemieckiej /o czym donosiły już "Rynki Towarowe"/ - koła handlowe w Düsseldorfie spodziewają się poważnego wzrostu importu stali do Niemiec zachodnich. I tak np. jedna z większych firm zachodnio-niemieckich spodziewa się otrzymać w najbliższych tygodniach 35 000 ton blach i płyt okrętowych z Japonii, a Belgia dostarczać ma Niemcom zachodnim w najbliższych miesiącach po 30 - 40 tys.ton stali walcowanej miesięcznie.

Najbardziej omawianą sprawą w zachodnio-niemieckiej prasie branżowej jest obecnie zagadnienie nowo wprowadzanych zmian cen stali na rynku krajowym z ważnością do 15 września, 30 września i 15 października w zależności od gatunku stali /wprowadzone zmiany noszą więc charakter tymczasowy i do pewnego stopnia eksperymentalny czy zdołają wyeliminować czarny rynek, na którym sprzedawano ostatnio blachę dynamową po 1 100 DM za tonę/. Podwyżka cen zaproponowana przez władze i przyjęta przez

wszystkich producentów stali /mimo sprzeciwu ze strony niektórych firm/ nie jest w zasadzie wysoka wynosząc od 3 do 16% /najwyższa w odniesieniu do ciężkich blach i płyt/ tym nie mniej wystarcza ona aby zmienić relację krajowych cen stali zachodnio-niemieckiej, belgijskiej i brytyjskiej na niekorzyść tej pierwszej.

Pomimo faktu, że zachodnio-niemiecki rynek stali uważany jest nadal za "seller's market" napływ zamówień zagranicznych w ostatnich trzech miesiącach zmniejszył się znacznie w porównaniu z ich poziomem w I kwartale b.r. kiedy przeciętna miesięczna przekraczała znacznie 100 000 ton stali walcowanej, podczas gdy w czerwcu i w lipcu kształtowała się na poziomie 70 000 ton.

Portfel zamówień zagranicznych wszystkich ważniejszych zachodnio-niemieckich eksporterów stali był jednak jeszcze znaczny wynosząc na koniec lipca ponad 1/2 mln. ton gotowych produktów walcowanych, /na ultimo stycznia b.r. 688 000 ton/. Portfel zamówień krajowych sięgał w końcu czerwca b.r. 4 500 tys. ton stali walcowanej co odpowiadało około 5 miesięcznej produkcji całego przemysłu hutniczego.

B e l g i a. Druga połowa sierpnia i pierwszy tydzień września nie przyniosły większych zmian na belgijskim eksportowym rynku stali z zaznaczającym się jednak stopniowym wzmocnieniem tendencji pod koniec tego okresu, głównie na skutek zwiększonych zakupów ze strony Niemiec zachodnich i Stanów Zjednoczonych. W związku z zakończeniem się ostatnio letniego sezonu urlopowego antwerpskie koła handlowe przewidują dalszy wzrost ożywienia i ewentualny wzrost cen, które i tak już wykazały wzrost w okresie sierpnia jak ilustruje zestawienie poniższe:

/za tonę/	1 sierpnia		1 września	
	obsz. \$	inne ryn.	obsz. \$	inne rynk.
stal handlowa	\$ 105	fr. 5 625	\$ 110-112	fr. 6000-6250
stal prętowa	\$ 105	fr. 5 675	\$ 105	fr. 5800-6000
belki stalowe	-	fr. 5 750	\$ 112	fr. 5900-6000
średnie i ciężkie				
blachy i płyty	\$ 145-160	fr. 7 750	\$ 145-160	fr. 8000
pręty na drut	\$ 120	fr. 5 800	\$ 120	fr. 5900-6000

Poprawa w odniesieniu do podaży złomu jaka miała miejsce w Belgii w połowie lata ustąpiła obecnie znacznemu pogorszeniu sytuacji i ceny złomu wykazują od kilku tygodni systematycznąwyżkę- w szczególności w ostatnich dniach - powodując z jednej strony starania hut belgijsko-luksemburskich w kierunku uzyskania dostaw złomu zachodnio-niemieckiego, a z drugiej strony zmniejszając ich sprzedaż odnośnie półfabrykatów do przewalcowania.

S t a n y Z j e d n o c z o n e. Wszystkie licencje na eksport stali ze Stanów Zjednoczonych nie wykorzystane na skutek wstrzymania wywozu w drugim i trzecim kwartale b.r. z powodu strajku zostały automatycznie przedłużone do końca roku bieżącego. Zezwolenia eksportowe na wywóz stali w IV kwartale b.r. przesunięto jednocześnie na I kwartał roku przyszłego.

Ostatnia podwyżka cen stali amerykańskiej o \$ 5,20 na tonie zmniejszyła rozpiętość cen między stalą amerykańską, a zachodnio-europejską. Obecnie średnia cena tony stali handlowej wynosi w USA \$ 110,38 fob.

S z w e c j a. Według danych Szwedzkiego Stowarzyszenia fabryk przemysłu hutniczego Szwecja eksportowała w pierwszym półroczu b.r. 7 139 tys.ton rudy żelaznej w porównaniu z 6 041 tys.ton jakie były eksportowane w tym samym okresie roku ubiegłego. Natomiast obniżył się wywóz surówki oraz stali walcowanej i wynosił odpowiednio 22 100 i 77 800 ton.

Import złomu żelaza w okresie sprawozdawczym wzrósł do 46 300 ton z 35 900 ton w pierwszej połowie 1951 r.; surówki żelaza odpowiednio z 29 500 do 70 500 ton, wyrobów ze stali walcowanej z 346 000 ton na 494 900 ton - co było poziomem rekordowym. Oczekuje się, że w drugiej połowie roku import będzie znacznie niższy.

W ciągu pierwszych sześciu miesięcy roku bieżącego wzrosła w Szwecji produkcja surówki i stali. Pierwszej wyprodukowano 507,8 tys.ton, czyli o 98,5 tys.ton więcej niż w pierwszej połowie roku ubiegłego, a stali 832,4 tys.ton t.zn. o 88,8 tys.ton więcej.

H o l a n d i a. Koła przemysłowe Holandii spodziewają się w najbliższych tygodniach podniesienia cen stali produkowanej w Holandii. W chwili obecnej krajowe ceny stali holenderskiej są najniższe w Europie Zachodniej.

J a p o n i a. Na skutek strajku hutniczego w Stanach Zjednoczonych zagraniczne zamówienia na walcowaną stal japońską osiągnęły w lipcu wysoki poziom 166 000 ton z czego 82 000 ton przypadało na ciężkie blachy i płyty i 24 000 ton na rury bez szwu. Największym nabywcą były USA, następnie zaś Francja, Włochy, Niemcy zachodnie, Belgia, Portugalia, Holandia, Norwegia i Wielka Brytania.

Pomimo wysokiego popytu cena ciężkich blach wynosi w Japonii nadal \$ 130 za tonę fob w porównaniu ze \$ 145 - 160 za tonę ciężkich blach i płyt belgijskich fob Antwerpia.

/The Metal Bulletin 19.8.-5.9.1952 r.
Reuter 6.IX.1952 r.
Financial Times 1.IX. - 10.IX.1952 r./

Wiadomości z międzynarodowego rynku metali nieżelaznych

Jak podaje "The Metal Bulletin" z 5.IX.Niemcy zachodnie otrzymają w r.b. z Jugosławii - wg. umowy zawartej na początku roku bieżącego - następujące metale: miedź blister za sumę 3,9 mln.dol.; piryty miedzi za 800 tys.dol.; rudy chromu i koncentraty za 460 tys.dol.; koncentraty cynku za 200 tys.dol.; cynk za 1 mln.dol.; pył cynkowy za 750 tys.dol.; bauksyt 0,5

mln. ton za sumę 3,7 mln. dol.; rtęć za sumę 320 tys. dol.; ołów - 1.040 tys. dol.; bizmut - 150 tys. dol.; srebro za 250 tys. dol.; żelazo-chrom - 230 tys. dol.; żelazo-mangan - 100 tys. dol. i żelazo-krzem - 300 tys. dol.

W dniu 1-go września ceny metali nieżelaznych kształtowały się we Włoszech następująco w/g publikacji włoskiego związku producentów metali nieżelaznych:

	<u>lirów za kg. loco hut</u>
aluminium /bloki 99%/	365 - 440
antymon /regul. 99,6%/	650 - 800
nikiel w katodach 99,5%	3500 - 5000
ołów w blokach rodzimy	250 - 270
pręty miedziane na drut 99,9% ...	560 - 600
katody miedziane 99%	545 - 585
bronz w blokach	470 - 510
mosiądz w blokach	450 - 490
mangan /metal 96 - 97%/	650 - 800
cyna czysta w blokach	1800 - 1950
cynk elektrolityczny	245 - 280

Według raportów Reutera szwajcarski rynek metali nieżelaznych wykazywał dalsze osłabienie w ostatniej dekadzie sierpnia, przy wyraźnym zmniejszeniu transakcji na skutek urlopowego sezonu letniego. Koła handlowe przewidują jednak, że w miesiącach jesiennych nastąpi większe ożywienie ponieważ zapasy u producentów są na wyczerpaniu a produkcja przemysłu metalowego kształtuje się na wyższym poziomie w tym okresie roku niż początkowo przewidywano.

Pomimo, że w Szwajcarii oraz w innych krajach Europy zachodniej przewiduje się wzrost popytu na metale kolorowe w ostatnim kwartale b.r. to jednak zdaniem szwajcarskich kół handlowych ceny metali nieżelaznych są na rynku międzynarodowym za wysokie i nawet zwiększenie obrotów na jesieni nie będzie mogło zapobiec ich ogólnemu obniżeniu.

W lipcu Szwajcaria importowała 2 924 ton surowej miedzi z czego 1 530 ton z USA, z Belgii 728 ton, z Norwegii 356 ton, i z Peru 309 ton. Import cynku surowego - 308 ton, z czego 206 ton dostarczyła Belgia i 102 tony USA, a import niklu 21 ton w tym 19 ton z Norwegii i 2 tony z Belgii.

A l u m i n i u m. Według Węgierskiej Służby Informacyjnej produkcja aluminium na Węgrzech była w 1951 r. 20-sto krotnie większa niż w 1938 r. przekraczając poziom 30 000 ton rocznie. W latach przedwojennych jedynie 6% wydobytego na Węgrzech bauxytu przerabiane było w kraju, którego zasoby bauxytu sięgają 60% zasobów europejskich i 10% światowych. Prócz wielkich zakładów wytwórczych uruchomionych w 1951 r. W Almasfüzitő pozostaje w budowie duży ośrodek produkcyjny w Inota.

W końcu sierpnia British Aluminium Co Ltd. ogłosiła o obniżeniu z dniem pierwszego września ceny cienkiej blachy aluminiowej i folii aluminiowej o 2d na lb, czyli o 8% w celu rozpowszechnienia - jak stwierdza "The Metal Bulletin" - opakowań aluminiowych, które obecnie z powodzeniem konkurują z opakowaniami z białej blachy.

W pierwszej połowie 1952 r. produkcja aluminium w Stanach Zjednoczonych wyniosła 461 536 short ton, czyli o 14,5% więcej niż w pierwszej połowie roku ubiegłego i o 13% więcej niż w ciągu całego roku 1936.

C y n a. Zniżkowa tendencja na londyńskiej giełdzie cyny jaka miała miejsce w ostatnich dniach sierpnia, kiedy cena spot spadła w ciągu 5 dni z £ 968 - £ 969 na £ 952 - £ 953 uległa zahamowaniu i już 3-go września notowania podniosły się do poziomu £ 962 - £ 963 na jakim pozostawały z niewielkimi zmianami do 9-go września kiedy cynę standard spot notowano £ 965 - £ 966 za tonę. W następnym jednak dniu notowania obniżyły się ponownie o £ 4 - £ 5 na tonie.

Według doniesień Reutera zapasy cyny w metalu i koncentratkach obniżyły się na Malajach w przeciągu lipca o 529 ton do poziomu 7 294 ton w porównaniu z 7 680 ton na koniec lipca roku ubiegłego. W pierwszej połowie 1952 r. Malaje eksportowały ogółem 30 568 ton cyny o wartości \$ 244,6 mln., z czego 9 212 ton /\$ 73,3 mln./ skierowano do Anglii. Zakupy rządu amerykańskiego wynosiły w tym okresie 7 400 ton o wartości 59,5 mln. dolarów malajskich, czyli przeszło dwukrotnie więcej niż w pierwszej połowie 1951 r. W pierwszych 7-miu miesiącach b.r. produkcja koncentratów cyny na Malajach wyniosła 33 047 ton /o zawartości metalu 75,5%/, czyli o 125 ton więcej niż o rok wcześniej.

W lipcu wydobycie koncentratów cyny w Indonezji osiągnęło najwyższy poziom w okresie powojennym wynosząc w przeliczeniu na metal 3 394 long ton wobec 3 000 ton średniej miesięcznej z poprzednich trzech miesięcy. Wydobycie koncentratów w Kongo Belgijskim było natomiast o 200 long ton mniejsze w lipcu b.r. w porównaniu z produkcją w lipcu 1951 r.

W dniu 4-go września Reuter doniósł, że prezydent Boliwii oświadczył kategorycznie na wiecu robotniczym, iż pomimo opozycji upaństwowienie kopalń cyny zostanie z całą pewnością dokonane. "Jeszcze tylko 30 dni pozostaje do momentu - mówił prezydent - kiedy specjalna Komisja opracowująca procedurę upaństwowienia kopalń cyny złoży raport co będzie pierwszym krokiem do formalnego upaństwowienia".

Amerykański Departament Handlu przydzielił na eksport w IV kwartale b.r. 96 000 ton /krótkich/ białej blachy, z czego 10 000 ton przeznaczone ma być dla przemysłu naftowego krajów kapitalistycznych. Kwota ustalona na eksport w kwartale poprzednim wynosiła 120 000 ton /w tym 12 500 ton dla przemysłu naftowego/ lecz nie została zrealizowana na skutek strajku hutników i zatrzymania eksportu. Przydziały dla poszczególnych krajów przedstawiają się następująco /w short tonach/:

<u>E u r o p a:</u>	32 000	<u>A m e r y k a:</u>	26 880
w tym:		w tym:	
Austria	250	Argentyna ...	7 500
Belgia-Luksemburg	2 000	Boliwia	120
Dania	11 800	Brazylia	8 500
Grecja	1 200	Kolumbia	1 000

Islandia	100
Irlandia	50
Holandia	12 500
Norwegia	3 500
Portugalia	2 600
Szwecja	3 500
Szwajcaria	1 800
Turcja	900
Jugosławia	800
Finlandia	300
Hiszpania	1 000

Kuba	3 500
Meksyk	3 000
Peru	900
Urugwaj	1 300
Wenezuela ...	750
<u>Afryka:</u>	6 000
<u>Srodkowy Wsch.</u>	625
<u>Daleki Wsch.</u>	17 250
w tym:	
Australia ...	12 000
Indie	1 700
N.Zelandia ..	1 200
Indonezja ...	750

C y n k. Ostatni tydzień sierpnia i pierwszy września nie przyniosły większych zmian na międzynarodowym rynku cynku, który zdaniem brytyjskich kół handlowych przechodzi obecnie tymczasowy okres stabilizacji, po kursie osłabienia się tego rynku. Oficjalne notowania tego metalu w Anglii pozostają nadal na niezmiennym poziomie £ 122 za tonę gatunku g.o.b., podczas gdy na kontynencie w krajach Europy zachodniej cynk w tym gatunku oferowany jest po £ 100 - £ 102 za tonę fob, zaś metal rafinowany po £ 110 - £ 115 za tonę fob. /W połowie sierpnia miały miejsce jakoby transakcje na kontynencie po cenie £ 95 za tonę g.ob./.

Dalszy wzrost zapasów cynku w Anglii w lipcu z pewnością nie zachęca konsumentów do zmiany polityki zakupów - polegającej na mniejszych transakcjach dorywczych o charakterze bieżącego uzupełniania potrzeb produkcyjnych - z uwagi na perspektywę łatwego zaopatrzenia się w metal z rosnących zapasów rządowych.

Ogólnie biorąc popyt jest słaby tak na rynku brytyjskim jak i na kontynencie i w USA. Import cynku do Anglii był w lipcu dwukrotnie większy niż w czerwcu do spowodowało, że dostawy za pierwsze 7 miesięcy b.r. były bardzo wysokie wynosząc 138 839 ton w porównaniu z 66 209 ton w odpowiednim okresie roku ubiegłego. Import z USA wyniósł w lipcu 7 632 ton wobec 1 196 ton w czerwcu. Dwukrotnie wzrosły dostawy z Kanady i o 50% z Belgii.

Wg. wiadomości z USA, gdzie notowania cynku East St.Louis pozostają na niezmiennym poziomie 14 ¢ za lb rząd Stanów Zjednoczonych miał zakupić ostatnio na zapasy strategiczne około 5 000 ton cynku rafinowanego. Prócz powyższej transakcji rynek nie przejawia większej działalności w oczekiwaniu nowych zakupów rządowych.

Półroczna produkcja cynku w Kanadzie wyniosła w r.b. 178 786 ton w porównaniu z 161 518 ton w pierwszej połowie r.ub.

Wysokie zapasy cynku w hutach japońskich dochodzące już do 10 000 ton na koniec czerwca z powodu zmniejszania się popytu na ten metal, uległy w ciągu lipca obniżce do normalnego prawie poziomu 6 200 ton dzięki eksportowi do USA i Indii,

które zakupiły w tym okresie 3 000 ton cynku japońskiego. Dalsze zamówienia na cynk japoński napływały z Indii, Formozy, Egiptu i innych krajów w początkach września, lecz transakcji zawarto nie wiele w związku ze wzrostem popytu ze strony przemysłu krajowego.

W Australii cena cynku została podniesiona z dniem 4 września z £A 65 na £A 95 za tonę fob.

We Włoszech uruchomiono dużą hutę i rafinerię cynku w miejscowości Nossa u wylotu doliny Val del Riso. Rafineria ta będzie przerabiała krajowe koncentraty.

M i e d ź. Według meldunków Reutera z Nowego Jorku z dnia 10 września rynek miedzi w Stanach Zjednoczonych nadal jest aktywny, lecz nabywcy nie chcą płacić obecnych wysokich cen za metal importowany z dostawą na listopad. Konsumenci uważają na ogół, że obecna cena importowa w granicach 36 - 36,5 ¢ za lb cif stanowi cenę maksymalną. Miedź krajowa utrzymuje się w USA na poziomie 24,5 ¢ za lb i Waszyngton odrzuca wszelkie sugestie w zmierzające do podniesienia ceny.

Z Londynu Reuter komunikował w tym samym czasie, że szereg importerów europejskich dokonało zakupów miedzi nie-chilijskiej po cenach niższych od żądanych przez Chile. Ceny miedzi szterlingowej kształtują się w granicach £ 295 - £ 300 za tonę cif /co od-powiada 36,5 - 37,5 ¢ za lb/, podczas gdy oficjalna cena tego metalu w Anglii wynosi nadal £ 285 za tonę /H.C. elektro z dostawą/.

Jak podawał w końcu sierpnia "Neue Zürcher Zeitung" ... miarodajne światowe koła handlowe zaczynają obecnie liczyć się po raz pierwszy z tym, że obecna t.zw. światowa cena miedzi będzie utrzymywała się przez szereg tygodni, a nawet miesięcy, pomimo faktu, że cenę tę uważa się powszechnie za sztucznie i wyjątkowo wysoką. Dla poparcia tej opinii w/w dziennik przytacza fakt podniesienia w drugiej połowie sierpnia /a więc z dużym opóźnieniem/ oficjalnej ceny metalu w Australii z £A 285 na £A 350 za tonę, oraz fakt sprzedaży miedzi chilijskiej krajom Europy zachodniej, gdzie opór europejskich nabywców - których zapasy metalu są jakoby bardzo niskie - przeciw cenom żądanym przez chilijski Bank Narodowy wyraźnie osłabł. Między innymi metal chilijski zakupiły Niemcy zachodnie ca 1000 ton po 35,5 ¢ za lb fob oraz Francja po tej samej cenie.

W pierwszych 7-miu miesiącach b.r. Anglia importowała 222 015 ton miedzi w porównaniu z 213 170 ton w odpowiednim okresie r.ub. Najsilniej wzrósł przywóz z Belgii a mianowicie z 7 640 ton na 16 957 ton natomiast zmniejszył się import miedzi dolarowej.

Przydziały miedzi dla przemysłu krajowego wyznaczone w USA przez NPA na wrzesień są niższe niż w sierpniu. Obejmują one 60% metalu krajowego i 40% importowanego. Z ogólnej ilości 141 000 ton jedynie 4 650 ton przeznaczono na eksport. W pierwszej połowie obecnego roku Stany Zjednoczone importowały 117 932 short ton miedzi rafinowanej w porównaniu z 114 328 short ton o rok wcześniej. Z ilości tych Chile dostarczyło

odpowiednio 100 135 ton i 100 585 ton. Import miedzi blister wyniósł 69 629 ton, czyli o 10 000 ton mniej niż w pierwszej połowie roku ubiegłego.

Wedle oświadczenia tureckiego ministra gospodarki, Turcja będzie mogła w najbliższej przyszłości eksportować co najmniej 25 000 miedzi rocznie.

Waszyngtońska Konferencja Surowcowa /I.M.C./ opracowuje obecnie wielkość przydziałów miedzi dla krajów członkowskich na IV kwartał b.r. Istnieją sugestie, że przydział dla USA będzie musiał być zwiększony kosztem przydziałów dla innych krajów w związku z niedostatecznym uzupełnieniem zapasów strategicznych w pierwszych trzech kwartałach b.r.

Rada OEEC dokonała zmiany listy artykułów przy produkcji; których miedź nie mogła być dotychczas stosowana. Obecnie ograniczenia zastosowania tego metalu zostały częściowo uchylone.

0 1 6 w. Brytyjskie ministerstwa: Surowców i Board of Trade ogłosiły następujące przepisy co do importu i eksportu ołowiu w związku z zapowiedzianym podjęciem z dnia 1-go października prywatnego handlu tym metalem na londyńskiej giełdzie metalowej:

- I/ ołów w stanie nieobrobionym oraz w formie wlewków, bloków, prętów, płyt /lecz nie stopów/ będzie mógł być importowany z każdego źródła na podstawie licencji indywidualnych udzielanych członkom londyńskiej giełdy metalowej, którzy uczestniczą w systemie kontroli walutowej Banku Anglii. Konsumenci, którzy pragną regularnie importować znaczne ilości ołowiu będą uzyskiwali "otwartą" licencję indywidualną dla właściwych źródeł dostaw. W zgłoszeniach należy wymienić ilości jakie mają być importowane w ciągu najbliższych 12 miesięcy oraz główne źródła zakupu. Inni kupcy, pragnący importować ołów muszą otrzymać licencję na każdą poszczególną transakcję.
- II/ Eksport ołowiu rafinowanego oraz w postaci surówki i wlewków zostanie wznowiony. Normalnie nie będzie się udzielało licencji na eksport ołowiu nieobrobionego.

W oczekiwaniu na uruchomienie giełdy angielskiej rynek ołowiu wykazywał w pierwszej dekadzie września prawie pełny zastój. Cena oficjalna pozostawała na niezmienionym poziomie £ 131 za tonę ołowiu imperialnego miękkiego łącznie z cłem. W tym samym czasie w Antwerpii oferowano ołów po około £ 117 - 118 za tonę fob, a wg. doniesień Reutera Czechosłowacja płaćła za późniejsze dostawy po £ 125 za tonę cif.

W pierwszych 7-miu miesiącach b.r. Anglia importowała 95 919 ton ołowiu w porównaniu z 71 079 ton o rok wcześniej. Jak donoszą z Kopenhagi utworzona tam została międzynarodowa spółka Nordic Mining Co. w oparciu o rządowe i prywatne kapitały duńskie, oraz o kapitał kanadyjski i szwedzki dla eksploatacji blendy ołowiu na wschodnich wybrzeżach Grenlandii. Początkowy kapitał tej spółki wynosi 15 mln. koron duńskich.

W dniu 4 września krajowa cena ołowiu w Australii zosta-

ła podniesiona z ŁA 65 na ŁA 95 za tonę z dostawą.

N i k i e l. Członkowie amerykańskiej Stainless Steel Industry Advisory Committee byli ostatnio poinformowani przez NPA, że sytuacja w dziedzinie zaopatrzenia przemysłu metalowego w nikiel nie wykazała w ostatnich miesiącach poważniejszej poprawy i małe jest prawdopodobieństwo aby koniec b.r. przyniósł nawet niewielkie osłabienie kontroli dystrybucji tego metalu w USA.

Jakakolwiek poprawa w dziedzinie zaopatrzenia czy podaży niklu byłaby tylko zjawiskiem przejściowym ponieważ zapotrzebowanie agencji rządowych na zapasy strategiczne - stwierdził rzecznik NPA - jest obecnie nie mniejsze niż dotychczas, a bieżące dostawy dla przemysłu zbrojeniowego będą musiały być stopniowo powiększane w związku ze wzrostem produkcji silników odrzutowych.

T u n g s t e n i m o l i b d e n . W dniu 12 września Reuter doniósł z Waszyngtonu, że rząd amerykański z dniem 12.IX. b.r. nie będzie już stosował przydziałów czystego tungstenu i molibdenu w związku ze wzrostem podaży tych obu metali i poprawą w dziedzinie zaopatrzenia przemysłu. Decyzja uchYLENIA przydziałów przez DPA nie obejmuje jednak zniesienie ograniczeń w zastosowaniu w produkcji tych metali używanych przez fabryki silników odrzutowych i sprzętu radarowego. Zarządzenie znoszące przydziały tungstenu i molibdenu nie obejmuje jednak molibdenu i ferr-tungstenu.

/The Metal Bulletin 22.VIII.-5.IX.1952 r.

Reuter'a 1.IX: 14.VIII.1952 r.

Neue Zürcher Zeitung z 28.VIII.1952 r./

Dobra inwestycyjne

Wskaźniki cen sprzętu inwestycyjnego w USA

W ciągu całego 1951 roku i w pierwszych miesiącach 1952 r. zaobserwować było można w USA systematyczny wzrost cen sprzętu inwestycyjnego z wyjątkiem niektórych artykułów t.zw. trwałej konsumpcji produkcji przemysłu elektrotechnicznego, na które w związku ze spadkiem popytu ceny nie uległy wzrostowi. Wskaźnik hurtowych cen zestawionych przez departament pracy /1947-49 = 100/ przedstawiał się następująco:

	II-1951	XII-1951	IV-1952
Maszyny i środki transportowe /bez samoch./	117,7	120,7	121,6
Maszyny rolnicze	120,2	120,2	121,6
Sprzęt drogowy i budowlany	123,6	124,0	124,9
Sprzęt elektrotechniczny	121,8	121,8	120,9
Samochody	109,5	116,6	119,7

Z ogólnej sumy zamówień wojennych sięgającej \$ 54 mlrd. wydanej w USA od momentu amerykańskiej agresji na Korei do końca pierwszego kwartału 1952 r. zamówienia dla krajowego przemysłu maszynowego i sprzętu transportowego wynosiły \$ 45,2 mlrd. czyli około 84%.

Ogólnie biorąc kontrakty na dostawy wojskowe zawierane są przez rząd Stanów Zjednoczonych po wyższych cenach, przekraczających normalny rynkowy poziom cen, co dodatkowo posiadało wzmacniający wpływ w omawianym okresie czasu na amerykański rynek sprzętu inwestycyjnego. Według danych komisji Senatu USA w ciągu trzech lat budżetowych /1948/49 - 1950/51/ rząd przepłacił np. za samochodowe części zapasowe przeszło \$ 305 mln.

/Wnieszniaja Torgowla Nr.7 1952 r./

Kształtowanie się cen artykułów konsumowanych przez przemysły inwestycyjne w Wielkiej Brytanii

W 29/64 numerze "Rynków Towarowych" omówione zostały tendencje cen artykułów konsumowanych przez przemysły inwestycyjne w Anglii w okresie od czerwca 1950 r. do maja 1952 r. na podstawie wskaźników opracowanych przez Board of Trade w celu periodycznego rejestrowania dynamiki kosztów materiałowych w zasadniczych przemysłach inwestycyjnych a

mianowicie w przemyśle budowy maszyn i środków transportowych, w przemyśle elektrotechnicznym oraz w przemyśle budowlanym /budownictwo mieszkaniowe i przemysłowe/.

Po silnym wzroście cen wspomnianych artykułów w 1951 r. pierwsze 5 miesięcy br. przyniosło już jedynie nieznaczny wzrost cen surowców i fabrykatów konsumowanych przez przemysły inwestycyjne w Anglii. Wzrost ten najsilniej zaznaczył się w marcu. Maj był natomiast pierwszym miesiącem od czerwca 1950 r. wykazującym spadek cen omawianych artykułów.

W czerwcu surowce i fabrykaty konsumowane przez przemysł maszynowy i produkcji środków transportowych nie wykazywały zmiany cen w porównaniu z poziomem w maju, które wzrosły jednak w lipcu o blisko 1% kształtując się na poziomie najwyższym od czerwca 1950 /+ 37%/. Ceny artykułów konsumowanych przez przemysł elektrotechniczny po przejściowym i nieznacznym spadku w maju br. wzrosły w czerwcu i w lipcu o 3% łącznie kształtując się na poziomie o 6,6% wyższym niż w styczniu br. i o 41,6% wyższym niż w czerwcu 1950 r.

W odniesieniu do cen artykułów konsumowanych przez przemysł budowlany czerwiec przyniósł dalszy nieznaczny spadek cen, który jednak uległ zahamowaniu w lipcu, kiedy poziom ich był o blisko 28% wyższy niż w czerwcu 1950 r.

Ogólnie zatem biorąc zniżkowe tendencje cen materiałów konsumowanych przez brytyjski przemysł inwestycyjny, jakie można było zaobserwować w maju br. a częściowo i w czerwcu uległa wyraźnemu osłabieniu w lipcu, kiedy ceny hurtowe szeregu omawianych artykułów osiągnęły na rynku brytyjskim swój najwyższy poziom od momentu agresji amerykańskiej na Korei.

Struktura eksportu maszyn z Anglii

Poniższe zestawienie ilustruje kierunkową strukturę eksportu maszyn z Wielkiej Brytanii w I półroczu w latach 1950-1952 /dane w 1.000 funtów szterlingów/

	styczeń 1950	- 1951	czerwiec 1952
Ogółem	156.901,7	170.166,3	218.817,1
z tego			
1. Australia	15.553,3	18.275,6	26.483,8
2. Indie	19.947,4	16.043,0	18.991,7
3. Unia Połudn. Afrykańska	11.251,1	15.140,6	17.989,9
4. Brazylia	4.995,8	7.153,6	9.311,5
5. Nowa Zelandia	4.225,1	4.601,0	8.827,2
6. Kanada	4.218,6	5.491,7	7.712,6
7. Holandia	6.567,7	7.038,4	6.585,4
8. Turcja	1.246,4	1.794,4	6.242,5
9. Włochy	1.970,2	2.692,3	6.011,5
10. Irlandia	4.412,6	5.092,2	5.918,1
11. Szwecja	4.916,7	5.851,9	5.840,6
12. Francja	3.962,1	5.781,4	5.546,2

13. Pakistan	2.543,0	3.565,0	5.438,4
14. Malaje	2.086,3	3.394,0	5.821,3
15. U.S.A.	1.640,5	3.323,6	4.632,1
16. Belgia	3.870,9	4.747,4	4.550,6
17. Norwegia	3.173,4	2.803,5	3.995,9

Zasadnicza struktura asortymentowa pod względem wartości eksportu przedstawiała się w tych okresach następująco:

	styczeń 1950	- 1951	czerwiec 1952
Ogółem:	156.901,7	170.166,3	218.817,1
w tym:			
1. Maszyny rolnicze	4.367,5	6.317,8	10.448,2
2. Kotły i urządzenia kotłowe	4.007,2	4.592,8	7.687,1
3. Maszyny elektryczne	22.480,2	21.742,7	29.883,1
4. Maszyny do robót ziemnych	3.900,2	4.419,7	6.956,7
5. Przenośniki i tran- sportery	6.063,9	5.874,3	7.435,3
6. Obrabiarki	8.335,3	8.741,6	11.541,8
7. Maszyny biurowe	2.708,0	4.140,7	5.137,8
8. Silniki na podstawie stałej	16.220,7	17.387,9	22.344,1
9. Maszyny drukarskie	4.892,8	4.839,7	5.081,6
10. Pompy	4.055,0	4.700,9	6.653,4
11. Maszyny do szycia	2.820,6	3.781,6	4.572,4
12. Maszyny włókiennicze	20.554,5	19.905,4	24.833,7

/Wg. Accounts relating to Trade..../

Firma Austin redukuje pracowników

Brytyjska firma samochodowa Austin Motor Co zmuszona została do zredukowania we wrześniu 800 pracowników z 22.000 zatrudnionych na skutek spadku produkcji spowodowanego zmniejszeniem się eksportu samochodów do Australii oraz konkurencji Niemiec zachodnich tak na rynkach europejskich jak i zamorskich i zmniejszenia się popytu na droższe modele. W związku z powyższym model Austin A90 został całkowicie wycofany z produkcji i zastąpiony tańszym modelem A40 który już był demonstrowany w USA. Redukcja pracowników nastąpiła w firmie Standard Motor Co.

również

/Engineering 29.VIII/

Zagraniczne zamówienia na sprzęt inwestycyjny w Anglii

W ostatnim sierpniowym numerze "The Machinery Market" zamieszczono wiadomość o uzyskaniu przez brytyjską firmę General Engineering Co znacznego zamówienia ze strony rządu jugosłowiańskiego na całkowite wyposażenie średniej wytwórni do produkcji kabli i części dla transformatorów i turbogeneratorów

pomimo silnej konkurencji firm zachodnio-niemieckich. Koszt tego wyposażenia wynosić ma około £ 250.000.

Ten sam periodyk donosi jednocześnie o drugim kontrakcie zawartym ostatnio między jedną z największych firm manchesterskich produkujących maszyny włókiennicze a przedstawicielem rządu pakistańskiego na dostawę maszyn włókienniczych o wartości £ 700.000 dla zakładów tekstylnych w Karachi. Z informacji prasowych w ostatnich miesiącach wynika, że Pakistan jest obecnie jednym z najchłonniejszych rynków na maszyny włókiennicze których import z Anglii wyniósł w pierwszym półroczu br. £ 1.529 tys czyli dwukrotnie więcej niż w tym samym okresie roku poprzedniego. W przemysłowych kołach manchesterskich panuje przekonanie, że ostatnie zamówienie Pakistanu oraz zapowiedziane w krótkim czasie następne, wydatnie przyczyni się do poprawy sytuacji w brytyjskim przemyśle produkującym maszyny włókiennicze.

W końcu sierpnia br. jedna z firm brytyjskich uzyskała zamówienie z Kanady na dostawę maszyn papierniczych o wartości £ 1,5 mln co uznane zostało w przemysłowych kołach brytyjskich jako duży sukces handlowy wobec silnej konkurencji ze strony Stanów Zjednoczonych i krajowego przemysłu kanadyjskiego. Jest to największe zamówienie tego rodzaju jakie uzyskał przemysł brytyjski w latach powojennych.

W końcu lipca Kuba zakupiła w Anglii 16 dużych transformatorów wysokiego napięcia za sumę \$ 50.000 co było kwotą niższą od ofert amerykańskich, przy krótszym jednocześnie okresie dostawy.

/The Machinery Market No.2701./

Urugwaj kupuje sprzęt izolacyjny

Zgodnie z informacjami z końca sierpnia urugwajskie Dyreccion General de Comunicaciones /Servicio de Transmisiones/ poszukuje na rynkach zagranicznych różnego rodzaju sprzętu izolacyjnego m.in. 20.000 sztuk porcelanowych izolatorów koszulkowych /petticoat insulators/. Oferty na powyższe winny być nadesłane do 10 listopada br.

/The Machinery Market No.2701./

Produkcja sprzętu inwestycyjnego w Austrii

Według informacji BIKI z końca sierpnia produkcja niektórych dóbr inwestycyjnych kształtowała się w Austrii w I kwartale br. następująco:

	I kwartał	
	1951	1952
	w tonach	
Maszyny rolnicze	4.500	5.321
Sprzęt górniczy i metalurgiczny	1.122	2.122

Maszyny walcownicze dla produkcji blach	132	260
Tokarnie	179	265
Maszyny do obróbki drzewa	451	537
Maszyny dla przemysłu spożywczego	631	691
Maszyny włókiennicze	338	578
Przenośniki i transportery	1.760	1.940
Windy	409	433
Wagi	318	227
Sprzęt pneumatyczny i pompy	1.702	1.692
Kotły parowe i zbiorniki	5.299	6.521
Wagony	1.343	2.438
Statki rzeczne	510	687
Łożyska /w tys.szt./	1.149	1.663
Piece i paleniska	3.866	3.215
Mikroskopy /szt./	1.261	1.104

Zgodnie z danymi za kwiecień i maj opublikowanymi przez Austrijski Institut Für Wirtschaftsforschung produkcja wymienionych powyżej dóbr inwestycyjnych wykazywała na ogół dalszy wzrost w porównaniu z produkcją w pierwszym kwartale br. i r.ub. I tak np. produkcja maszyn rolniczych wyniosła w tych dwóch miesiącach 3.886 ton, sprzętu górniczego i metalurgicznego 1.838 ton, tokarni 163 ton, kotłów parowych i zbiorników 4.841 ton oraz sprzętu dla przemysłu spożywczego 507 ton.

/BIKI z dn. 29.VIII/

Eksport łożysk kulkowych z Austrii

W pierwszym kwartale br. Austria eksportowała 423 ton łożysk kulkowych za sumę 26,9 mln szylingów w porównaniu z 372,7 ton i 18,36 mln szylingów w pierwszym kwartale 1951 r. Głównymi odbiorcami austriackich łożysk kulkowych w tym okresie były następujące kraje: /w tonach/

	I kwartał	
	1951 r.	1952 r.
Niemcy zachodnie	40,0	67,7
Anglia	13,5	36,6
Francja	24,6	21,3
Szwajcaria	7,7	20,6
Argentyna	-	24,6
Brazylia	10,9	12,3

/BIKI z dn. 2.9.52 r./

Nadprodukcja traktorów w Niemczech zachodnich

Gazeta Aussenhandelsnachrichten donosi, że według opinii kół branżowych w Niemczech zachodnich istnieje obecnie poważna nadprodukcja traktorów rolniczych, których niesprzedana ilość osiągnęła jakoby obecnie poziom 10.000 sztuk.

/BIKI 6.IX.52/

Zakupy taboru kolejowego przez koleje

indyjskie

Rzecznik kolei indyjskich oświadczył w parlamencie indyjskim, że koleje zamierzają zakupić w najbliższych trzech latach poczynając od 1952/53 750 parowozów normalno-torowych, 3.450 wagonów osobowych i 28.500 wagonów towarowych. Z ilości tej 510 parowozów, 2.850 wagonów osobowych i 19.500 wagonów towarowych będzie mógł dostarczyć prawdopodobnie przemysł krajowy. W przeciągu najbliższych pięciu lat rząd indyjski przewiduje całkowite usamodzielnienie się Indii w dziedzinie taboru kolejowego.

W odpowiedzi na zapytanie w czasie sesji parlamentu rzecznik rządu miał oświadczyć, że rząd nie zamierza w najbliższej przyszłości importować z Japonii części i montować tabor pochodzenia japońskiego w fabrykach krajowych.

/The Eastern Economist 1.VIII.52 /

Zachodnio-niemiecki przemysł dóbr inwestycyjnych odzyskuje

zamorskie rynki zbytu

Pierwsze miesiące br. przyniosły dalszy wzrost eksportu dóbr inwestycyjnych z Niemiec zachodnich do krajów Ameryki Łacińskiej i na Bliski Wschód. Takie kraje jak: Brazylia, Turcja, Egipt i Indie stały się w tym okresie najpoważniejszymi rynkami zbytu dla wielu artykułów inwestycyjnych eksportowanych z Niemiec zachodnich.

I tak np. w I kwartale br. Brazylia była 5-tym z kolei najważniejszym odbiorcą zachodnio-niemieckich szyn kolejowych /DM 1,2 mln/ pierwszym w dziedzinie maszyn do obróbki drewna /DM 2,5 mln/ trzecim w odniesieniu do ręcznych narzędzi elektrycznych /DM 600 tys./ i rowerów i piątym w dziedzinie obrabiarek do metali /DM 10,6 mln/.

Największymi importerami parowozów zachodnio-niemieckich były w pierwszych 3 miesiącach br. następujące kraje: Indonezja /DM 7,7 mln/, Indie /DM 6,4 mln/, Południowa Rodezja /DM 4,4 mln/, Egipt /DM 2,5 mln/ i Mozambique /DM 1,7 mln/. Turcja stała się największym zdecydowanie rynkiem zbytu dla zachodnio-niemieckich traktorów rolniczych importując w I kwartale br. za sumę DM 19,2 mln. Największym odbiorcą kotłów parowych były w tym okresie Indie /DM 2,3 mln/, a sprzętu radiowego - Persja /DM 1,5 mln/.

/Machinery Lloyd 9.VIII.1952/

Z A Ł A C Z N I K I

SPIS WAŻNIEJSZYCH ARTYKUŁÓW

jakie ukazały się w Wiadomościach Handlu Zagranicz-
nego "Rynki Towarowe" w okresie od 1.6.51. do 1.7.1952 r.

<u>Z b o ż a k o p o w e</u>	<u>Str.</u>
1. Międzynarodowy pakt pszeniczny	418
2. Sytuacja na rynkach zbożowych	651
3. Transakcje w ramach Międzynarodowego Paktu Pszenicznego	653
4. Deficyt zbożowy Niemiec zachodnich	498
5. Wysokie zbiory zboża w Niemczech zachodnich	710
6. Zbiory pszenicy w Europie Zachodniej	838
7. Sytuacja na kapitalistycznym rynku psaż	900
8. Sesja Międzynarodowej Rady Pszenicznej	975
9. Sytuacja na rynku ziemniaczanym Niemiec zach.	1046
10. Światowy handel zbożem w 1950/51 r.	1115
11. Światowe zbiory jęczmienia i owsa w 1951 r.	1116
12. Światowy handel ryżem	1118
13. Zapasy pszenicy głównych kapitalistycznych eksporterów zboża w świetle ogólnej sytuacji rynku zbożowego /1951/52/	1192
14. Zbiory ziemniaków Zachodniej Europy /1951/	1195
15. Perspektywy zbiorów i przegląd sytuacji zbożowej	1242
16. Sytuacja na rynkach zbożowych	1315
17. Sytuacja rolnicza Europy Zachodniej po ostatnich zbiorach	1389
18. W sprawie odnowienia Międzynarodowego Paktu Pszenicznego	1607
19. Kapitalistyczne rynki zbożowe w 1950/51 i 1951/52 r.	1952/Nr.15/Z
20. Obroty zagraniczne zbożem we Francji w 1951 r.	1666
21. Perspektywy sytuacji na kapitalistycznym rynku pszenicy w sezonie 1952/53	1736
22. Zmniejszenie pszenicznego kontyngentu Australii	1739
23. Obszar uprawy buraka cukrowego w Europie Zachodn.	1739
24. Odroczenie sesji Międzynarodowej Rady Pszenicznej	1801
<u>M i e s o</u>	
1. Pięcioletnia umowa brytyjsko-irlandzka na dostawy bекonu i wieprzowiny	367
2. Przyszły transport mięsa australijskiego w niebezpieczeństwie	368

	<u>Str.</u>
3. Brak pasz doprowadził do zmniejszenia ilości trzody chlewnej w Danii	422
4. Sytuacja mięsna w Meksyku	423
5. Sytuacja na mięsnym rynku w Argentynie za I kwart. 1951 r.	482
6. Import drobiu do Anglii w 1951 r.	485
7. Dostawy mięsa do W. Brytanii w I półroczu 1951 r.	597
8. Import bekonu i szynek w puszkach do W. Brytanii	660
9. Duńskie dostawy bekonów do W. Brytanii	719
10. Stan inwentarza w Austrii	776
11. Wyższe ceny za mięso australijskie	843
12. Spadek produkcji mięsa w Nowej Zelandii	845
13. Sytuacja na rynku mięsnym Wielkiej Brytanii	846
14. Import żywców i mięsa do Włoch w I połowie 1951 r.	906
15. Belgijski handel zagraniczny mięsem	907
16. Produkcja i eksport mięsa z Australii	908
17. Spadek eksportu mięsa w Nowej Zelandii	909
18. Sytuacja na rynku mięsnym w Niemczech zachodnich	909
19. Włochy eksportują przetwory mięsne	978
20. Produkcja i handel drobiem w niektórych krajach kapitalistycznych	982
21. Irlandia zmniejsza eksport bydła na rynek brytyjski	1121
22. Ograniczenie importu przetworów mięsnych do Anglii /8.XI.51 - VI.52/	1121
23. Stan trzody chlewnej w krajach Europy Zachodniej	1124
24. Sytuacja na rynku mięsnym Argentyny w okresie styczeń - wrzesień 1951 r.	1126
25. Światowa produkcja mięsa w roku 1950	1197
26. Zmniejszenie importu mięsa do Wielkiej Brytanii wpłynęło na dalsze obniżenie racji mięsa	1246
27. Zwiększenie produkcji mięsa mrożonego w Irlandii	1248
28. Stan inwentarza i produkcja mięsa w Stanach Zjednoczonych. Perspektywy na rok 1952	1249
29. Dalsze pogorszenie się sytuacji mięsnej w Niemczech zachodnich	1319
30. Sytuacja mięsna w Meksyku, Afryce Południowej, Australii i Argentynie	1322
31. Produkcja i obroty mięsem w Danii w 1951 r.	1392
32. Obroty mięsem i bydłem we Francji w 1951 r.	1395
33. Ceny trzody chlewnej w niektórych krajach	1396
34. Światowe pogłowie owiec	1469
35. Sytuacja na kanadyjskim rynku mięsnym	1471
36. Argentyński handel mięsem w roku 1951	1535
37. Eksport wieprzowiny z Holandii w 1951 r.	1741
38. Produkcja hodowlana we Francji w 1951 r.	1743
39. Obroty mięsem w kapitalistycznych krajach Europy w 1951 r.	1878
40. Program zwiększenia produkcji mięsa w Anglii	1879

A r t y k u ł y m ł e c z a r s k i e i i a j a

1. Kanada importuje masło	720
2. Trudności Danii w znalezieniu rynków zbytu na masło	780

	<u>Str.</u>
3. Rokowania w sprawie cen na australijskie masło i ser	782
4. Sytuacja na rynku jajczarskim w Danii	848
5. Ceny jaj australijskich w kontrakcie z Anglią na 1951 - 52 i 1952 - 53 r.	849
6. Spadek eksportu nabiału w Danii	911
7. Przegląd sytuacji na rynku jajczarskim Europy Zachodniej	1051
8. Trudności na rynku mleczarskim w Niemczech zach. /1951/	1203
9. Perspektywy produkcji artykułów mleczarskich w USA w roku 1952	1250
10. Sytuacja na rynku drobiowym Wielkiej Brytanii w roku 1951	1324
11. Produkcja i obroty artykułami mleczarskimi w świecie kapitalistycznym	1472
12. Sytuacja na rynku mleczarskim w Danii	1473
13. Import drobiu do Wielkiej Brytanii w 1951 r.	1475
14. Sytuacja na kapitalistycznym rynku kazeiny w 1951 r.	1538
15. Eksport jaj z Holandii w 1951 r.	1741
16. Obroty masłem, serem i jajami w kapitalistycznych krajach Europy w 1951 r.	1877

S k ó r

1. Import skór surowych do Anglii w 1951 r.	913
2. Przed rokowaniami brytyjsko-argentyńskimi	1542

C u k i e r

1. Bliski Wschód - potencjonalny rynek zbytu na cukier	375
2. Nowa ustawa cukrowa w USA	428
3. Sytuacja na światowym rynku cukrowym	542
4. Eksport cukru kubańskiego do Kanady	604
5. Rynek cukru w I półroczu 1951 r.	1951/nr 22/zał.
6. Mniejsza produkcja cukru w Europie	852
7. Meldunki ze światowego rynku cukru	914
8. " " " "	990
9. Zagadnienie zniesienia kontroli obrotów i konsumpcji cukru w Wielkiej Brytanii	1059
10. Przegląd światowych cen cukru w 1951 r.	1131
11. Sytuacja cukrowa Belgii w 1950/51 roku	1133
12. Sytuacja na międzynarodowym rynku cukru /1951/52/	1254
13. Obroty cukrem w Brytanii w 1951 r.	1328
14. Europejskie obroty cukrem surowym w 1951 r.	1329
15. Obroty cukrem Holandii w 1951 r.	1400
16. Światowa produkcja cukru trzcinowego /1951/52/	1545
17. Eksport cukru kubańskiego w 1951 r.	1679

Przetwory spożywcze: Artykuły kolonialne: owoce, warzywa

1. Znaczna aktywność rynku herbaty w Chinach Ludowych	379
2. Poprawa sytuacji na światowym rynku olejów i tłuszczów	425

	<u>Str.</u>
3. Meldunki z międzynarodowego rynku kakao	493
4. Wzrost importu młodych ziemniaków do Anglii	546
5. Kawa	724
6. Światowa produkcja oliwy w 1951/52	853
7. Produkcja kakao na Żłotym Wybrzeżu i w Nigerii	854
8. Tytoni - światowa produkcja, eksport, import	918
9. Produkcja i eksport owoców cytrusowych w Izraelu	919
10. Światowa produkcja siemienia lnianego	992
11. Eksport orzecha kokosowego i planowanego w I połowie 1951 r.	992
12. Kakao /światowa produkcja, konsumpcja, obroty/	993
13. Uwagi o światowej produkcji olejów i tłuszczów	1060
14. Światowa produkcja ziarna rycynusa	1134
15. Spadek światowej produkcji kakao w 1951/52 r.	1209
16. Światowy zbiór fig suszonych znów poniżej przeciętnej	1212
17. Światowy rynek kakao 1951/52/	1257
18. Światowa produkcja tytoniu w 1951 roku	1258
19. Wiadomości z międzynarodowego rynku kawy	1330
20. Sytuacja na rynku argentyńskim nasion oleistych i olejów	1331
21. Światowy zbiór migdałów w 1951 r.	1333
22. Światowa produkcja i eksport olejów roślinnych i nasion w przeliczeniu na olej	1547
23. Światowa produkcja kawy /1951/52/	1620
24. Sytuacja na rynku margaryny w roku 1951	1671
25. Światowa produkcja fig suszonych	1682
26. Produkcja i eksport herbaty w krajach kapitalistycznych	1750

Węgiel i koks

1. Szacunek wzrostu konsumpcji węgla w krajach marshallowskich	434
2. Sprawozdanie z sytuacji na rynku węglowym w Anglii	435
3. Meldunki z rynku węglowego	727
4. Bilans węglowy krajów kapitalistycznych Europy	730
5. Meldunki z rynku węglowego Niemiec zachodnich	792
6. Bilans koksu krajów europejskich w 1952 r.	799
7. Wprowadzenie kontyngentowania eksportu węgla w USA	856
8. Deficyt węglowy Europy kapitalistycznej w IV kw. 1951 r.	858
9. Meldunki z rynku węglowego W. Brytanii	920
10. Meldunki z rynku węglowego Niemiec zachodnich	1066
11. Wydobycie węgla kamiennego /1913 - 1950/	1147
12. Raport ekspertów węglowych krajów marshallowskich o perspektywach deficytu węglowego w latach 1952 - 1956	1261
13. Meldunki z rynku węglowego W. Brytanii, Niemiec zachodnich, Francji i Belgii	1335
14. Przewidywania Komitetu Węglowego Europejskiej Komisji Gospodarczej na temat bilansu węglowego krajów europejskich w roku 1952	1405
15. Wzrost wydobycia węgla krajów marshallowskich o 60 mln. ton w r. 1956 kosztować będzie 2215 mln. dolarów	1414

	<u>Str.</u>
16. Konsumpcja ropy i produktów ropopowych w świecie kapitalistycznym	1416
17. "Europejski problem ropowy" w naświetleniu Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ obroty ropowe OEEC	1484
18. Plany ropowe krajów marshallowskich	1754
19. Wzrost europejskiego wydobycia ropy	1818
20. Węgiel w umowach handlowych na 1952 r.	1890

P a l i w a p ł y n n e

1. Zagadnienie rafinerii ropowych w świecie kapitalistycznym	385
2. Znaczenie ropy perskiej	387
3. Podział rynków zbytu ropy	438
4. Likwidacja państwowego monopolu ropowego w Boliwii	501
5. Przemysł ropowy Wielkiej Brytanii	502
6. Struktura cen rynku ropowego	555
7. Dostawy ropy ropowej ze Środkowego Wschodu	617
8. Wydobycie ropy ropowej w świecie kapitalistycznym	802
9. Sytuacja ropowa Anglii wobec konfliktu z Persją	864
10. Handel zagraniczny ropą i jej produktami niektórych krajów europejskich	931
11. Amerykańskie projekty organizacji światowego monopolu ropowego	1073
12. Produkcja ropy ropowej w Kuwajcie	1149
13. Światowe wydobycie ropy w 1951 r.	1268
14. Rozwój przetwórczego przemysłu ropowego	1345
15. Szczegóły nowej umowy ropowej między rządem Iraku a Anglo-Irańskim Towarzystwem Ropowym	1418
16. Niedobór ciężkich paliw płynnych w świecie kapitalistycznym	1493
17. Poczynienia angielskich koncernów ropowych w Australii i na Dalekim Wschodzie	1493
18. Międzynarodowe porozumienie koncernów ropowych	1559
19. Ograniczenia zużycia benzyny lotniczej w krajach kapitalistycznych	1895

R u d y m e t a l i

1. Zagadnienie rudy żelaznej w Niemczech zachodn.	440
2. Produkcja pirytów w Europie	558
3. Import rud do Niemiec zachodnich	675
4. Produkcja rud żelaznych w europejskich krajach kapitalistycznych	741
5. Produkcja rudy żelaznej w Kenadzie	865
6. Produkcja rudy żelaznej w Europie zachodniej w 1951 r.	1223
7. Produkcja rud żelaznych i manganowych w krajach kapitalistycznych	1494
8. Import rud metali nieżelaznych do USA	1560
9. Produkcja i eksport rudy żelaznej w krajach kapitalistycznych Europy	1628
10. Wydobycie rudy cynkowej w niektórych krajach kapitalistycznych	1828
11. Wydobycie rudy żelaznej w krajach kapitalistycznych	1897

W y r o b y p o c h o d z e n i a m i n e r a l n e g o /bez paliw/

1. Eksport ceramiki japońskiej w 1950 r.	387
2. Rozwój przemysłu cementowego we Francji	560
3. Wzrost produkcji azbestu w Kanadzie	744
4. Produkcja azbestu w świecie kapitalistycznym	1007
5. Położenie w przemyśle cementowym w Anglii	1271
6. Produkcja cementu portlandzkiego we Francji	1496
7. Eksport porcelany, wyrobów ceramicznych i szklanych z Wielkiej Brytanii w 1951 r.	1696
8. Produkcja cementu w krajach kapitalistycznych	1829

C h e m i k a l i a

1. Lekarstwa jako "artykuły strategiczne" wyłączone z wolnego eksportu Stanów Zjednoczonych	444
2. Spadek zapasów nawozów azotowych w krajach kapitalistycznych	446
3. Kraje Ameryki Łacińskiej - potencjonalny rynek zbytu na nawozy sztuczne	1951/nr.14/
4. Szacunek światowej konsumpcji nawozów azotowych	1010
5. Zbrojenia w USA zwiększają produkcję wielu artykułów chemicznych	1078
6. Światowy niedobór siarki pogłębia się	1079
7. Zmiany cen w 1951 r. niektórych produktów chemicznych w Stanach Zjednoczonych	1152
8. Wzrost cen chemikalii we Francji w 1951 r.	1153
9. Szacunek produkcji i konsumpcji siarki w krajach kapitalistycznych	1154
10. Nadwyżki eksportu artykułów chemicznych krajów marshallowskich	1155
11. Wzrost angielskiego eksportu chemikalii w 1951 r.	1350
12. Wzrost obrotów w dziedzinie chemikalii w Szwajcarii	1352
13. Produkcja i obroty przemysłów chemicznych w kapitalistycznych krajach Europy	1422
14. Produkcja i konsumpcja kwasu siarkowego w Anglii	1424
15. Zmiany cen chemikalii na rynku amerykańskim w ostatnich 12 miesiącach	1498
16. Wskaźniki cen chemikalii na rynku kanadyjskim	1564
17. Produkcja artykułów chemicznych w Japonii	1899

K a u c z u k

1. Zamałanie się koniunktury na kapitalistycznym rynku kauczuku	1951/nr 14/
2. Statystyczny przegląd międzynarodowego rynku kauczuku	592
3. Produkcja kauczuku syntetycznego w Stanach Zjednoczonych	683
4. Wiadomości z międzynarodowego rynku kauczuku	871
5. " " "	
/z 1951 r. - ceny, produkcja, konsumpcja, zapasy, obroty/	1157

	<u>Str.</u>
6. Światowa produkcja i konsumpcja kauczuku naturalnego i syntetycznego w 1951 r.	1227
7. Wiadomości z międzynarodowego rynku kauczuku	1353
8. " " " "	1441
9. Światowy rynek kauczuku w 1951 roku	1566
10. Perspektywy rynku kauczukowego w 1952 r.	1635
11. Na marginesie ottawskiej konferencji "International Rubber Study Group"	1770
12. Fiasko ottawskiej konferencji "International Rubber Study Group"	

D r e w n o

1. Brak kopalniaków w Niemczech zachodnich	451
2. Import kopalniaków do Niemiec zachodnich	570
3. Sytuacja na rynku miękkiego drewna budulcowego w Anglii	625
4. Rekordowy import drewna krajów europejskich/1951/	751
5. Europejski obrót drewnem	810
6. Rynek drzewny w Anglii	811
7. Angielski import drewna /1951/	1013
8. Perspektywy szwedzkiego eksportu drewna w 1952 r.	1160
9. Ogólne przewidywania sytuacji na rynku drewna w 1952 roku	1281
10. Angielski import tarcicy iglastej w 1952 r.	1636
11. Perspektywy eksportu tarcicy australijskiej w 1952 r.	1637
12. Kapitalistyczny rynek drewna w 1951 r.	1771

P a p i e r i c e l u l o z a

1. Produkcja i eksport papieru gazetowego w krajach kapitalistycznych	447
2. Sytuacja na kapitalistycznym rynku papieru w lecie 1951 r.	567
3. Stosowanie różnych surowców w przemyśle papierniczym	686
4. Kapitalistyczny rynek celulozy	814
5. Z międzynarodowego rynku celulozy i papieru	875
6. Sytuacja na rynku papieru w USA /1950 i 1951/	1015
7. Podaż papieru gazetowego w krajach kapitalistyczn.	1163
8. Sytuacja na norweskim rynku masy papierniczej w 1951 r.	
9. Stanowisko Wielkiej Brytanii w sprawie ceny celulozy	1445
10. Spór o ceny celulozy skandynawskiej	1501
11. Kapitalistyczny rynek artykułów celulozo-papierniczych w 1951 roku	1570
12. Fiasko londyńskiej konferencji "Uniskau" /w sprawie cen celulozy/	1639

B a w e ł n a

1. Ocena produkcji bawełny w krajach kapitalistycznych /1951/52 /	400
---	-----

	<u>Str.</u>
2. Sytuacja na rynku bawełny państw kapitalistycznych	1951/nr.10/Za
3. Meldunki z rynku bawełny	630
4. Amerykańska polityka w dziedzinie eksportu bawełny	632
5. Import bawełny do Anglii w sezonie 1950/51	755
6. Bawełna - Przegląd ogólny	878
7. Szacunki zbiorów bawełny w sezonie 1951/52	1017
8. Perspektywy na światowym rynku bawełny	1778

W e ł n a

1. Eksport wełny w pierwszej połowie bieżącego sezonu /1950/51/	397
2. Zakonczenie sezonu wełnianych 1950/51	512
3. Meldunki ze światowego rynku wełny	633
4. Eksport wełny z półkuli południowej w sezonie 1950/51	759
5. Produkcja wełny w Australii	884
6. Produkcja tkanin wełnianych w krajach kapitalistycznych	951
7. Organizacja handlu wełną w Nowej Zelandii	1022
8. Światowa produkcja i konsumpcja wełny	1236
9. Kapitalistyczny rynek wełny czesankowej	1237
10. Produkcja i obroty przędzy wełnianej w krajach kapitalistycznych	1366
11. Angielski import wełny w 1951 r.	1432
12. Światowa produkcja wełny	1508
13. Sytuacja na światowym rynku wełny w początkach 1952 r.	1643
14. Obroty wełną czesankową w roku 1951 r.	1645

Ż e ł a z o j: s t a l i; z ł o m

1. Spadek obrotów złomem żelaznym w Europie	467
2. Meldunki z międzynarodowego rynku złomu	1025
3. Wiadomości z międzynarodowego rynku żelaza i stali	1026
4. Meldunki z międzynarodowego rynku żelaza i stali Anglia	1102
5. Pełne fiasko intensyfikacji zbiórki złomu w Niemczech zachodnich	1179
6. Meldunki z angielskiego rynku żelaza i stali /1951 r. i perspektywy na 1952 r./	1180
7. Obroty złomu żelaznego w 1951 r.	1242
8. Produkcja stali w Europie kapitalistycznej w 1951.	1243
9. Przegląd produkcji hutniczej niektórych krajów Europy Zachodniej	1297
10. Produkcja białej blachy i eksport z USA	1303
11. Meldunki z angielskiego rynku żelaza i stali	1369
12. Obroty złomem żelaznym w krajach kapitalistycznych Europy	1650
13. Przewidywana produkcja stali w krajach kapitalistycznych Europy w 1953 roku	1786
14. Produkcja stali w niektórych kapitalistycznych krajach zamorskich	1787

15. Obroty stali w 1951 r. w kapitalistycznych krajach Europy
 16. Sytuacja na rynku złomu żelaznego w Niemczech zachodnich
- 1916

M e t a l e n i e ż e l a z n e

1. Produkcja i konsumpcja aluminium w krajach kapitalistycznych 408
2. Produkcja, konsumpcja i eksport aluminium państw kapitalistycznych rok 51 nr 16, zał.
3. Produkcja i eksport aluminium Szwajcarii, Austrii, Japonii i Włoch 1518
4. VI Konferencja Międzynarodowej Grupy Studiów Cyny 891
5. Wiadomości z międzynarodowego rynku cyny 1376
6. Cyna w 1951 r. 1952/nr 9/zał.
7. Ocena sytuacji na międzynarodowym rynku metali używanych do produkcji stali stopnych 523

D o b r a i n w e s t y c y j n e

1. Produkcja i eksport niektórych dóbr inwestycyjnych w Niemczech zachodnich 477
2. Mechanizacja rolnictwa europejskiego 589
3. Produkcja statków handlowych w świecie kapitalistycznym 647
4. Produkcja i eksport samochodów z Włoch w I półroczu 1951 r. 648
5. Militaryzacja krajów kapitalistycznych a rynek wyrobów elektrotechnicznych 51/18/zał.
6. Eksport maszyn z Niemiec zachodnich 707
7. Dostawy francuskiego sprzętu inwestycyjnego do Brazylii 1951/52 773
8. Obroty łożyskami kulkowymi Francji w I półroczu 1951 r. 967
9. Eksport maszyn włókienniczych z W. Brytanii 1036
10. Włoski przemysł obrabiarkowy 1189
11. Ogólne wiadomości z zachodnio-europejskiego rynku inwestycyjnego
12. Wskaźniki cen towarów inwestycyjnych w eksporcie Belgii, Szwajcarii i Niemiec zachodnich 1952/nr 7/zał.
13. Produkcja dóbr inwestycyjnych w Belgii 1461
14. Sprzedaż statków w Danii w 1951 r. 1462
15. Kryzys przemysłu obrabiarkowego we Włoszech w latach powojennych 1524
16. Eksport dóbr inwestycyjnych ze Szwajcarii /1951/ 1526
17. Europejski przemysł traktorowy 1598
18. Międzynarodowe obroty traktorami 1660
19. Eksport wyrobów elektrotechnicznych z Anglii 1663
20. Nowe oznaki kryzysu w amerykańskim przemyśle samochodowym
21. Produkcja tonażu morskiego w krajach kapitalistycznych w 1951 r. 1795
22. Produkcja przemysłów konstrukcyjnych w kapitalistycznych krajach Europy w 1951 r. 1867

R ó ż n e

Str.

1. Kłopoty surowcowe Wielkiej Brytanii	1951/24/zał.
2. Uzależnienie USA od importu rudy metali	896
3. Plan Schumana i handel zagraniczny węglem i stalą	1951/28/zał.
4. Ogólne uwagi o sytuacji rolniczej i żywnościowej na świecie	970
5. Antyliberyzacyjna polityka Wielkiej Brytanii	1039
6. "Plan" Schumana	1144
7. Pierwszy przydział dolarów dla Anglii na zakup metali strategicznych	1511
8. Zmiany w eksporcie artykułów rolniczych z Irlandii pogarszają zaopatrzenie rynku brytyjskiego	1609

